10. I. 1991 VRHOVNI SUD S.R.S. KNJIŽNICA
TAVČARIJEVA 9
61000 LJUBLJANA

SLUŽBENI LIST
SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

Godina XLVI – Broj 43	Subota, 22. decembra 1990. SARAJEVO	Godišnja pretplata 570 dinara Cijena ovom broju 37 dinara Žiro-račun 10100-603-1396

897

Na osnovu Amandmana XLVIII tačka 4. alineja 3. na Ustav Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine i člana 304. stav 1. tačka 10. Ustava Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, Skupština Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine na sjednici Vijeća udruženog rada, održanoj 30. oktobra 1990. godine i na sjednici Vijeća opština, održanoj 6. novembra 1990. godine, donijela je

PROGRAM

MJERA I AKTIVNOSTI ZA ZAŠTITU OKOLINE ZA SOCIJALISTIČKU REPUBLIKU BOSNU I HERCEGOVINU

UVOD

Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: Republika), u dužem vremenskom periodu, svoj privredni razvoj zasniva i oslanja na sirovinskom potencijalu područja. Privreda Republike – gotovo svi njeni dijelovi, posebno crna metalurgija, aluminijska industrija, proizvodnja i prerada uglja, elektroprivreda, proizvodnja soli, šumskih sortimenata itd. – nose obilježja primarne proizvodnje na naglašenim tehničko-tehnološkim zaostatkom u razvoju, nepovoljnim odnosom prema lokacijama resursa i prostornom rasporedu prerađivačkih kapaciteta.

Činjenica je da se u dosadašnjem razvoju nije poklanjala odgovarajuća pažnja i kontrola uticaja ovakve proizvodnje na okolinu, takođe, nije uspostavljen povoljan odnos privrednih kapaciteta u prostornom i urbanističkom smislu, tako da je ukupan razvoj – u nekim područjima Republike a posebno u značajnijim urbanim centrima – uslovio degradaciju okoline sa krajnje nepovoljnim indikacijama zagađenosti vazduha, vode i tla.

U odnosu na veličinu države, Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija se nalazi u prvoj trećini evropskih zemalja po emisiji sumpordioksida, uz tendenciju rasta, u vrijeme kada gotovo sve evropske zemlje ostvaruju programe sniženja svojih So2 emisija. Situacija u Republici je još složenija, jer se ovdje ostvaruje 28% emisije So2 u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, tako da stanovnik naše republike »proizvodi« 2,5 puta veće količine So2 nego što je to evropski prosjek. Oko 80% ove emisije otpada na sjeveroistočni kvadrant Republike čineći ogromne štete na živi svijet koje će se tek osjetiti akumulacijom novih količina štetnih materija koje iz vazduha dospijevaju na tlo i vode ovog područja.

Kako su Savezna Republika Njemačka i Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija po svojoj površini približno jednake, od interesa je konstatacija da su se one u emisiji sumpordioksida upravo izjednačile iz razloga, što ju je Savezna Republika Njemačka značajno smanjila i dalje je smanjuje, a u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji se stalno povećava u čemu Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina daje svoj značajan, svakako natprosječno nepoželjan doprinos.

Stanje zagađenja vazduha, posebno u Zenici, Kaknju, Tuzli i Sarajevu, gdje je izvršen visok stepen koncentracija So2 i lebdećih čestica, kao i učestalost u toku godine doprinijelo je da ovi gradovi spadaju u red najzagađenijih gradova u Jugoslaviji.

Unazad 10 – 15 godina dolazi širom Evrope, pa već i u Jugoslaviji, do intenzivnog oštećenja i propadanja šuma, a kao jedan od bitnih razloga se navodi djelovanje štetnih gasova u procesu spaljivanja fosilnih goriva. Kao protivmjera uvodi se masovno odsumporavanje dimnih gasova termoelektrana, a 15. novembra 1979. godine dolazi do usvajanja Ženevske konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, koji je Jugoslavija odmah potpisala, a poslije 7 godina i ratifikovala.

Stanje voda, posebno kvaliteta nekih vodotoka, krajnje je nepovoljno a u donjim tokovima rijeka (Bosne i pritoka) i alarmantno. Da bi se kvalitet voda poboljšao i da bi vodotoci, jezera i obalno more imali propisanu klasu vode, neophodno je da se mijenja koncept razvoja pojedinih područja, da se ulažu značajna materijalna sredstva i to u dužem vremenskom periodu, sa jedne strane u izgradnju uređaja za čišćenje otpadnih voda, izgradnju kanalizacionih kolektora, predtretman otpadnih voda iz privrednih pogona, zamjena tehnoloških rješenja pa i dislokacija nekih kapaciteta i, sa druge, za stvaranje preduslova za procese autopurifikacije i postepenog biološkog oživljavanja dijelova vodotoka i slivova u većem obimu. Ovom cilju doprinijeće svakako i povezivanje sa susjednim republikama (npr. zaštita Save, Jadranskog mora i sl.).

Danas se ne raspolaže sa sigurnim indikacijama o stanju tla, medija koji je izložen nepovoljnom uticaju zagađenja iz vazduha i zagađenja vodama, ali se sa izvjesnošću može naznačiti da je i u ovom dijelu okoline došlo do ozbiljnijih promjena kao i do određenog stepena kontaminacija tla i promjena u njegovom sastavu pod uticajem antropogenih aktivnosti pri primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Stanje tla narušeno erozionim procesima, prekomjernom sječom šuma, rudarskim radovima, odlagalištima jalovine, šljačištima termoelektrane, deponijama otpada, flotacijama kao i stanje koje je posljedica slijeganja zemljišta zbog eksploatacije solnih ležišta, veoma indikativno ukazuje na degradaciju tla na veoma velikom prostoru.

Uticaj degradacije osnovnih činilaca okoline veoma nepovoljno se odražava na stanje flore i faune u područjima intenzivnijeg zagađenja sredine. Pojave kiselih kiša, nestanak

pojedinih životinjskih vrsta, izmjene klimatske slike, samo su indikatori i inicijalne posljedice dugotrajnog narušavanja odnosa u okolini.

Ovakva situacija zahtijeva hitne i usmjerene promjene ukupnih društveno-ekonomskih odnosa i spoznavanje granice sposobnosti prirode da se prilagođava čovjekovim aktivnostima. S obzirom na izrazito zapuštenu komponentu očuvanja životne sredine, potrebno je kroz budući razvoj sprovesti čitav niz sanacionih i restruktivnih mjera na postojećim objektima, a u budućem razvoju sprovoditi jasno definisane preventivne mjere.

Saniranje postojećih stanja mora biti briga cijelog društva, a prije svega zagađivača okoline. Potrebno je skoncentrisati materijalne, naučne i stručne potencijale na sagledavanju postojećeg stanja, uspostavljanju preventivnih odnosa prema zagađivanju i započeti energično rješavati akumulirane probleme – putem zakona i drugih mjera – koristeći pri tome raspoloživa i dostupna svjetska iskustva i dostignuća u oblasti zaštite okoline.

Pri tome je neophodno da se ima u vidu da sanacija postojećih izvora zagađivanja (vazduha i vodotoka) iznosi više od 23 milijarde dinara (oko 2 milijarde US$), tako da je realno očekivati da će se stanje sanirati u dužem vremenskom periodu.

Akcije na ekologizaciji razvoja moraju biti energične i brze, jer već postoje ozbiljni poremećaji okoline, koji u određenim sferama i područjima, poprimaju katastrofalne razmjere. Ove aktivnosti temeljiće se u prvim fazama realizacije na mjerama sa minimalnim ulaganjima i maksimalnim efektima, jer bi u suprotnom – zbog visokih troškova sanacije – usporile i zaustavile razvoj i snizile i onako nizak nacionalni dohodak u Republici. I sanacione i preventivne mjere moraju biti – primjenom nauke – tako koncipirane da se u proizvodnji obezbijedi sniženje utroška mineralnih i energetskih resursa, odnosno sniženje njihove emisije po jedinici proizvodnje, da se ubrza tehnološki razvoj i plasman odgovarajuće opreme za zaštitu okoline što će doprinositi cjelokupnom razvoju, a aspekte zaštite i unapređenja okoline uključiti u procese kao razvojnu komponentu.

Na ovakav način, uspostavljanjem ravnoteže u privrednom razvoju i zaštiti okoline ostvariće se da sadašnje generacije izvrše obaveze prema onim budućim naraštajima. Uz to, realizacijom postavljenih ciljeva u ovom programu ispuniće se i obaveza Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Republike prema Ženevskoj konvenciji o prekograničnom zagađivanju vazduha čiji je potpisnik i Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija.

I – POLAZNE OSNOVE POLITIKE I STRATEGIJE ZA DONOŠENJE PROGRAMA MJERA

1. Osnova za donošenje Programa mjera i aktivnosti za zaštitu okoline za Republiku nalazi se u odredbama Ustava Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine – Glava I, odjeljak 11. koji tretira zaštitu i unapređenje čovjekove sredine.

U članu 94. Ustava Republike utvrđeno je da radni ljudi i građani, organizacije udruženog rada, društveno-političke zajednice, mjesne zajednice i druge samoupravne organizacije i zajednice imaju pravo i dužnost da obezbjeđuju uslove za očuvanje i razvoj prirodnih i radom stvorenih vrijednosti čovjekove sredine, kao i da sprečavaju i otklanjaju štetne posljedice koje zagađivanjem vazduha, tla, vode, vodotoka i mora, bukom ili na drugi način ugrožavaju te vrijednosti ili dovode u opasnost život i zdravlje ljudi.

»Prostornim planom (Prostornim planom Bosne i Hercegovine, prostornim planom opštine ili prostornim planom posebnog područja)« kaže se dalje u Ustavu Republike, »usklađuju se opšti i posebni interesi i koordiniraju djelatnosti radi očuvanja i unapređenja vrijednosti čovjekove sredine i sprečavanja djelatnosti štetnih po sredinu«.

Prostornim planom Bosne i Hercegovine za period od 1981. do 2000. godine i Odlukom o izmjenama i dopunama Prostornog plana Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst (»Službeni list SRBiH«, broj 15/89) razrađena su ustavna opredjeljenja i utvrđena globalna politika i koncepcija prostornog uređenja i zaštite okoline za teritoriju čitave Republike. U prvom redu utvrđeni su zajednički interesi i ciljevi prostornog uređenja, racionalnog korištenja prostora, i dobara u prostoru zaštite i unapređivanja čovjekove okoline.

Donošenjem i noveliranjem prostornih planova opština i Grada Sarajeva i dugoročnim i srednjoročnim društvenim planovima uskladiće se zajednički interesi i ciljevi prostornog uređenja i zaštite sredine Republike sa zajedničkim interesima i ciljevima koji će se utvrditi u Strategije zaštite sredine u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Osim toga u skladu sa opredjeljenjima iz Društvenog dogovora o zaštiti i unapređivanju čovjekove sredine i zaštite prostora u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, u Republici treba stvarati uslove za ostvarivanje dogovorenih ciljeva.

2. Zaštita okoline je u Republici regulisana Zakonom o prostornom uređenju (»Službeni list SRBiH«, broj 13/74) koji je, u međuvremenu, više puta noveliran ali odredbe o zaštiti okoline nisu pri tome mijenjane. Zakon je – u vrijeme kada je donošen – predstavljao doprinos regulisanju problematike zaštite okoline ali sasvim nedovoljan, a osim toga za posljednjih 15 godina u svijetu se došlo do novih saznanja koja Zakon i nije mogao imati u vidu.

Ostalo zakonodavstvo koje se odnosi na materiju zaštite okoline (kao što su Zakon o šumama, vodama, poljoprivrednom zemljištu, mineralnim sirovinama i td.) predstavlja u kvantitativnom smislu glomazan sistem normi u kojem nije dosljedno razgraničen odnos pojedinih prava i obaveza, a sve to u sistemu u kojem između ustavnopravne norme o zaštiti nekog od objekata okoline i konkretnih republičkih propisa postoje pravne praznine.

3. Imajući u vidu da se na saveznom nivou priprema Strategija zaštite životne sredine – čije donošenje se predviđa u toku ove godine – ovaj progam pokreće inicijative za zaštitu okoline – posebno vazduha – cijeneći da stanje ovog medija – posebno u sredinama kao što su Zenica, Kakanj, Sarajevo i dr. – iziskuje neodložne mjere.

Uz to ima se u vidu da će donošenje strategije zaštite sredine od interesa za cijelu zemlju, kao i aktuelne izmjene i dopune zakona koji tretiraju zemljište, vode, i dr. prirodna dobra na neuporedivo egzaktniji način riješiti brojna pitanja zaštite i unapređenja stanja.

4. Mjere i aktivnosti za provođenje programa uređenja prostora i zaštite okoline Republike, u osnovi su koncipirane kao sastavni dio razvoja, i rješavanje problema zaštite i unapređivanja životne okoline i korištenja i uređivanja prostora ostvarivaće se putem planova društveno-ekonomskog i prostornog razvoja, zatim kroz nove i novelirane postojeće propise (iz svoje nadležnosti), koji su od značaja za zaštitu i unapređivanje čovjekove sredine i uređivanje prostora i zaštite dobara od opšteg interesa.

5. Pored toga polazište za koncipiranje mjera i aktivnosti za zaštitu okoline nalazi se i u primjeni nekoliko principa koji se primjenjuju u razvijenim zemljama i u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji. Ovo se odnosi na:

– »Prethodno ispitivanje ugroženosti sredine« pri čemu se prije unošenja investicija u planove i davanja urbanističke saglasnosti za objekat (sa posebnog spiska zagađivača) utvrđuje na propisan način da li je obezbijeđeno da objekat neće nedopustivo utjecati na sredinu;

– Princip »ekonomičnog dogovora« koji podrazumijeva upravljanje resursom i raspoloživost informativnom osnovom za procjenu i donošenje odluke o tome koji od zagađivača može da nastavi sa radom (a bi se obezbijedili uslovi proizvodnje u širem privrednom smislu) a koji zagađivač mora obustaviti proizvodnju i emisiju kako bi se obezbjedila »granična veličina emisije«.

Također u svijetu je u zadnje vrijeme došlo do značajnih promjena u odnosu na ocjenu potrošnje energije iz razloga:

– što spaljivanjem fosilnih goriva nastaje najveći dio štetnih materija, te se rješavanjem njihovog zahvatanja rješava ujedno najveći dio zagađivanja vazduha,

– što je spaljivanjem fosilnih goriva došlo do povećanja koncentracije CO_2 u vazduhu čije bi i daljnje povećanje dovelo do značajnih promjena klime (efekat »staklene bašte«) sa pra-

trećim pojavama kao što su topljenje polarnog leda, podizanje nivoa mora itd.

Uz to je nova spoznaja oštećenja ozonskog sloja, o čemu govori Montrealska konvencija, te je njezino sprovođenje – saglasno konceptu Strategije zaštite životne sredine u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji – ugrađeno u ovaj program;

6. Glavnim ciljevima zaštite čovjekove okoline u Republici opredijeljen je nivo krupnih zagađivača koji će u osnovi biti tretirani na nivou Republike kao najveća briga rješavanja problema zagađenosti na pojedinim lokalitetima, pri čemu je Zenici kao najugroženijem lokalitetu, dati prioritet kroz niz mjera koje se odnose na što bržu sanaciju.

7. Temeljno pitanje u rješavanju problematike zaštite okoline odnosi se na obezbjeđenje materijalnih sredstava za otpočinjanje provođenje mjera i aktivnosti koje utvrđuje ovaj program.

Zagađivači okoline su svi korisnici prostora, izgrađeni industrijski kapaciteti i drugi objekti koji štetno djeluju na okolinu. Njihovi korisnici su obavezni da u tekućem radu i proizvodnji obezbijede i proizvodnji obezbijede i izdvoje namjenska sredstva za zaštitu okoline.

Objekti koji se grade ili će se graditi, a mogu zagađivati okolinu, obavezni su da u investicijama sadrže sredstva za zaštitu okoline. Sredstva za ove namjene obezbjeđivaće se i iz sredstava društveno-političkih zajednica i to jednim dijelom ali će dominantan iznos otpadati na zagađivača koji sredstva treba da obezbijedi iz troškova tekuće proizvodnje.

S obzirom da većina zagađivača otežano posluje u postojećim privrednim okolnostima, Republika će – pored neposredne participacije u pojedinim projektima zaštite okoline – ostvarivanje ovog programa podržavati kreditnim, carinskim, poreskim i dr. olakšicama sufinansiranjem iz odgovarajućih fondova kao i usmjeravanjem sredstava društvenopolitičkih zajednica prema prioritetima vezanim za stanje ugroženosti i stanovništva i područja.

Sagledavanjem ukupnog stanja zagađenja vodotoka ocjenjuje se da bi za rješenje zaštite trebalo angažovati 1,4 milijarde dolara a za zagađenje vazduha oko 0,6 milijardi što je ukupno oko 2,00 milijardi US $.

Ako bi se problem voda (prečistači u industriji, kolektori i prečistači u gradovima, i dislokalcija industrija koja je izgrađena i zagađuje izvorišta) rješavao u narednih 20 godina potrebno bi bilo obezbijediti oko 70 miliona dolara godišnje. Ako bi se zaštita vazduha rješavala u narednih 10 godina i za ovu namjenu bilo bi potrebno oko 80 miliona dolara. Prema tome za rješavanje zaštite za narednih 10 godina bi trebalo godišnje po 130 miliona dolara.

Eventualne izmjene ovakve dinamike u realizaciji glavnih ciljeva zaštite okoline, posebno na objektima koji se nalaze u područjima veće koncentracije nepovoljnih uticaja na stanje, iziskivalo bi neproporcionalno povećanje potrebnih ulaganja što bi nepovoljno uticalo na opšte i posebne uslove realizacije ovog programa.

Propisima i instrumentima ekonomske i poreske poolitike treba obezbijediti materijalne pretpostavke kojima bi se rješavalo i unapređivalo stanje okoline i njene zaštite.

8. Dužnosti i obaveze republičkih organa i organizacija u provođenju Programa zaštite (republički sekretarijati: za prostorno uređenje i zaštitu okoline, za privredu, vodoprivredu, poljoprivredu i šumarstvo, zdravstvo, saobraćaj, finansije, Republički zavod za društveno planiranje i Republički hidrometeorološki zavod, Zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa i dr) treba da se ostvare programskim aktivnostima ovih organa. Takođe, Privredna komora Bosne i Hercegovine kao samostalna stručna poslovna organizacija privrede Bosne i Hercegovine, treba da sopstvenim programom utiče na ostvarivanje ukupnog Programa zaštite okoline.

Opštine u Republici, Grad Sarajevo i preduzeća – zagađivači okoline na osnovu ovog programa donijeće sopstvene programe zaštite i unapređenja okoline.

9. Nivo obrađenosti pojedinih segmenata problematike zaštite okoline iziskuje da se u narednom vremenu proširi kompleks mjera i aktivnosti i na ona područja koja su nedovoljno obrađena u ovoj fazi rada. To se prvenstveno odnosi na aspekte zemljišta, buke, kulturnoistorijskog i prirodnog nasljeđa itd, odnosno, na brojna pitanja zaštite i unapređenja stanja okoline čijim rješavanjem će se kontinuirano obogaćivati i ostvarivati ustavom i amandmanima utvrđena načela.

II – GLAVNI CILJEVI I REKAPITULACIJA MJERA ZAŠTITE OKOLINE U SRBiH

1. Osnovne pretpostavke za realizaciju Programa

Polazeći od činjenice, da postoji zabrinjavajuće zagađenje pojedinih lokaliteta u Republici, kao i obaveze primjene propisa i akata koje je donijela Skupština SRBiH u oblasti zaštite okoline i niza ratifikovanih međunarodnih ugovora i konvencija koje je potpisala naša zemlja, potrebno je da nadležni organi sagledaju ukupno stanje zagađenosti i preduzmu mjere na ostvarivanju ovih dokumenata.

Dosadašnji odnos prema ovim pitanjima nije dao adekvatne rezultate, nego se stanje životne sredine stalno pogoršavalo, tako da je došlo do velikog zagađenja vazduha, vode i tla i posebno izraženog u Zenici, što veoma ozbiljno ugrožava osnovne uslove življenja na ovom lokalitetu.

Zbog toga se i pristupilo donošenju programa mjera i aktivnosti zaštite okoline u Republici sa osnovnim ciljem da se uspostavi jedan novi sistem organizovanja aktivnosti prije svega u: praćenju i mjerenju zagađenosti, preventivnom djelovanju, stalnoj i organizovanoj kontroli zagađivača i zagađenosti i na kraju rješavanju problema zagađenja i saniranju postojećeg stanja.

Sadašnje stanje zagađenosti i strukture privrede zahtijevaju da se dalji tehničko-tehnološki razvoj privrede Bosne i Hercegovine mora vršiti na principu prestruktutiranja sa naglašenim zahtjevom za uvođenje potpune zaštite čovjekove okoline i čistih tehnologija.

Ovaj program ima takođe cilj da precizira nivo konkretnih aktivnosti na pojedinim objektima i lokalitetima, kao prioritete u rješavanju problema zagađenosti okoline u Republici do kraja 1995. godine.

U svrhu stvaranja neophodnih preduslova da bi republički organi uprave mogli ispunjavati svoje zadatke u zaštiti okoline, treba do kraja 1990. godine saglasno Programu mjera:

a) usvojiti neophodne zakonodavno-pravne akte,

b) izvršiti osposobljavanje republičkih organa uprave;

c) osposobiti organe inspekcije na nivou Republike, opština i grada Sarajeva za dosljedno sprovođenje propisa u oblasti zaštite okoline,

d) utvrditi mehanizme priticanja potrebnih finansijskih sredstava.

2. Prethodno ispitivanje ugroženosti sredine i sanacioni planovi

Saglasno predviđenim mjerama obezbijediti da se:

a) pri planiranju, izgradnji ili rekonstrukciji objekata koji zagađuju ili mogu zagaditi okolinu izradi »Studija o uticaju na okolinu« kojom se obezbjeđuju ekološke, prostorne, tehničko-tehnološke i ekonomske podloge za utvrđivanje posebnih uslova zaštite okoline kao sastavni dio urbanističke saglasnosti.

b) sačine sanacioni planovi – posebno za najugroženija područja u Republici kao što su Zenica, Kakanj, Tuzla, Sarajevo, i dr. u kojima će se na bazi podataka o stanju zagađenosti i degradiranosti okoline utvrditi aktivnosti i mjere sanacije stanja ugroženijih medija, uključivo i mjere postupnog gašenja pogona zagađivača kao i njihovu dislokaciju van područja u kojima stvaraju nemoguće uslove življenja.

3. Glavni ciljevi u smanjivanju zagađivanja vazduha

Veliki pojedinačni izvori smanjiće emisije zagađivača i to:

a) SO_2 – Željezara Zenica	do 1992. god. za 33%
– TE Ugljevik 1, TE Kakanj III	do 1993. god. za 50%
– TE Kakanj I V– V i TE Tuzla	do 1995. god. za 50%
čestice/prah – Željezara Zenica	do 1992. god. za 50%
– Elektrobosna Jajce	do 1993. god. za 90%

b) realizacijom proizvodnje briketa iz sušenog uglja Stanari do 1993. god. a uz pomoć i drugih mjera iz Programa, spriječiti stvaranje kritične zagađenosti vazduha u Sarajevu i Banja Luci, a ublažiti u Zenici.

4. Glavni ciljevi u smanjivanju zagađivanja voda

a) zaštiti izvorišta vode za piće međuregionalnih i regionalnih vodovoda u periodu 1990-2010. godine i sačuvati od pogoršanja kvaliteta vode Drine, Neretve i Trebišnjice, odnosno, izvorište u kršu;

b) postepeno smanjivati zagađivanje rijeka i mora tako, da se njihov kvalitet podigne do zakonom propisane kategorije i to:

– za Vrbas – do kraja 1995. godine

– za Unu – do 2000. godine i

– na rijeci Bosni zaustavi trend daljnjeg pogoršavanja, a u 2010. god. vrati u zakonom predviđenu kategoriju.

III – PROGRAM MJERA ZA ZAŠTITU OKOLINE U SOCIJALISTIČKOJ REPUBLICI BOSNI I HERCEGOVINI

A. Opšte mjere

Mjera 1: Noveliranje Zakona o prostornom uređenju.

Donijeti zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju – odredbe koje se odnose na zaštitu okoline.

Obrazloženje: Zakon o prostornom uređenju je donesen 1974. godine, a njegove odredbe o zaštiti okoline nisu od tada mijenjane. Iskustva stečena u njegovoj primjeni treba ugraditi u Zakon, kao i usaglasiti ga sa najnovijim saznanjima, na ovom području.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline.

Rok: u toku 1991. godine

Mjera 2: Istraživanje u okviru društvenog cilja XV – Životna sredina

Treba otpočeti istraživanje sa onim tematskim oblastima koje su prioritetne, kao npr. one koje treba da omoguće uvođenje jedinstvenog sistema praćenja zagađivanja, transporta zagađujućih materija, stanja zagađenosti i djelovanja, a zatim vremenom kako to program bude zahtijevao aktivirati druge tematske oblasti uz njihovu aktuelizaciju i prilagođavanje potrebama Republike.

Obrazloženje: Sprovođenje Programa zaštite životne sredine Republike nije moguće bez obrazovnog kadra u prvom redu zbog potrebe multidisciplinarnog pristupa ovoj problematici. Zbog toga je potrebno aktivirati DC XV Fonda nauke Bosne i Hercegovine, koji je već više godina zakočen zbog neslaganja oko njegove koncepcije i nezainteresovanosti privrede i države za otpočinjanjem istraživanja. Potrebno je formirati Konzorcije DC-a druga bi sačinjavali predstavnici zainteresovanih republičkih organa i organizacija i privrednih organizacija koje su veliki potrošači prirodnih resursa (elektroprivreda, rudnici uglja, metalurgija, hemija). Članovi Konzorcija treba da obezbijede potrebna sredstva za istraživanja, pri čemu Fond nauke participira sa 60%.

Saznanja dobivena u toku ovih istraživanja treba da budu ujedno i osnova za donošenje pojedinih propisa na nivou nauke i tehnike odnosno za njihovu novelaciju.

Nosilac posla: Fond za nauku i Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline

Rok: u toku 1991. godine

Mjera 3: Tehnološki razvoj opreme i instrumenata

Odnosi se na stimulaciju proizvodnje domaće opreme i mjernih instrumenata za zaštitu sredine.

Obrazloženje: Postoji kako potreba tako i tehnički uslovi da se u Republici proizvodi oprema i mjerni instrumenti za zaštitu sredine, te je potrebno da se poreskim i kreditnim stimulacijama već postojeći obim digne do mogućnosti da se ne samo snabdijeva domaće tržište nego i radi za izvoz. Ova mjera obuhvata i zadatke iz DC VIII.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za privredu i Privredna komora Bosne i Hercegovine

Rok: oktobar 1991. godine.

Mjera 4: Aktuelizacije društvenih planova

Prilikom izrade srednjoročnih i dugoročnih planova ugraditi sve segmente zaštite sredine iz ovog programa

Obraloženje: Ovo planiranje treba da obezbijedi da se u društvenim planovima ugrade elementi ovog programa sa aspekta finansiranja, provođenja mjera kao i primjene odgovarajuće tehnologije i finansiranja za nove investicione objekte koji neće ugrožavati čovjekovu sredinu.

U svim slučajevima gdje se planira nova investiciona izgradnja, a objekat može biti zagađivač, neophodno je u sredstvima investicije predvidjeti sredstva za ugradnju opreme i uređaja za otklanjanje uticaja ugrožavanja okoline.

Nosilac posla: Republički zavod za društveno planiranje

Rok: u skladu sa dinamikom pripreme društvenih planova za period 1991 – 1996. godine

Mjera 5: Statističko vođenje investicija za zaštitu sredine

Evidenciju treba voditi posebno za osnovne aspekte (vodu i vazduh), a posebno specificirano po izvorima sredstava (vlastita, fondovi i dr).

Obrazloženje: Finansiranje investicija zahtijeva detaljan uvid u izvršene troškove, jer to doprinosi odgovarajućoj raspodjeli sredstava fondova i njihovog praćenja, te ocjeni ekonomičnosti investicije.

Nosilac posla: Republički zavod za statistiku

Rok: u skladu sa Programom statističkih istraživanja od interesa za cijelu zemlju

Mjera 6: izvještaj Izvršnog vijeća Skupštine SRBiH o izvršenju Programa mjera zaštite okoline

Obuhvata stanje ugrožavanja sredine (monitoring), izvršavanje mjera, uložena sredstva, postignuti rezultati iz postavljenih ciljeva, kao i potreba dodatne mjere.

Obrazloženje: Uspjeh u izvršavanju programa i postavljenih ciljeva provjeravaće se kroz izvještaj koji se svakog marta za prethodnu godinu podnosi javnosti na uvid i Skupštini SRBiH na usvajanje.

Nosilac posla: Sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline sa ostalim izvršiocima

Rok: mart, svake godine

B. Aspekti zaštite okoline

Zaštita voda

Mjera 7: Noveliranje Zakona o vodama

Zakon dopuniti dodatnim mjerama.

Obrazloženje: Potrebno je doraditi postojeća rješenja u skladu sa novim saznanjima iz oblasti zaštite voda.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu i Republički društveni fond

Rok: u toku 1991. godine

Mjera 8: Noveliranje Odluke o stopama vodnog doprinosa

Obrazloženje: Iznos naknade za ispuštenu zagađenu vodu izjednačiti sa troškovima čišćenja otpadnih voda i unaprijediti sufinansiranje uređaja za čišćenje.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu i Republički društveni fond

Rok: u skladu sa donošenjem izmjena i dopuna Zakona o vodama

Mjera 9: Plan zaštite voda i vodotoka od zagađivanja

Izradi plan za ostvarivanje cilja dovođenja kvaliteta voda u Zakonom predviđene klase.

Obrazloženje: Plan će dati strategiju rješavanja sadašnjeg nepovoljnog stanja kvaliteta voda. Obzirom na nemogućnost istovremenog rješenja nagomilanih problema u planu treba dati prioritete u smislu očuvanja izvorišta voda, očuvanja voda koje zadovoljavaju propisani kvalitet i zaustavljanja trenda pogoršanja kvaliteta voda koje ne odgovaraju propisima i postepeno popravljanje njihovog kvaliteta u skladu sa interesima društva u cjelini. Ova mjera podrazumijeva i sprovođenje zaštite voda od zagađivanja, kao istraživanja na DC IV.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu

Rok: u toku 1991. godine

Zaštita vazduha

Mjera 10: Zakon o zaštiti vazduha

Donijeti poseban Zakon o zaštiti vazduha za SRBiH.

Obrazloženje: Sprovođenje mjera za zaštitu vazduha sadržanih u Zakonu o prostornom uređenju kao i Pravilniku o zaštiti vazduha je pokazalo da ovom ključnom problemu zaštite okoline nije dato odgovarajuće mjesto. Zagađenje vazduha So2, CO, Co2, NO čvrstim česticama, uz prisustvo teških metala, kao i drugim specifičnim polutantima nije odgovarajuće obrađeno u naznačenim dokumentima. Iz istih razloga su neke

republike donijele posebne zakone o zaštiti vazduha, te se ovom mjerom, tom problemu pridaje pripadajući značaj.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline sa ostalim resorima

Rok: u toku 1991. godine.

Mjera 11: Noveliranje i donošenje propratnih propisa

Donijeti neophodne propise koji će proizaći iz Zakona o zaštiti vazduha.

Obrazloženje: Postojeća dva propisa treba novelirati, a oni i tako ne rješavaju sve probleme za koje zakon zahtijeva izradu propisa, te njihovim noveliranjem treba obezbijediti u potpunosti provođenje Zakona. Ovaj posao se može početi odmah ne čekajući donošenje novog zakona.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline uz pomoć stručnih organizacija

Rok: druga polovina 1991. godine.

Mjera 12: Tehnička inspekcija za vazduh

Nadzire sprovođenje propisa u vezi zaštite čistoće vazduha i pruža tehničku pomoć zagaditeljima u rješavanju dotičnih problema.

Obrazloženje: Sprovođenje zakona i propisa o zaštiti vazduha nije ni moguće bez odgovarajuće inspekcije na nivou Republike, slično kao što ona postoji za vode. Glavni zagađivači su energetski uređaji i procesi u baznoj industriji. Opštine sa ugroženom čistoćm vazduha treba da imaju odgovarajuću inspekciju.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline

Rok: u toku 1990. godine, kontinuirano

Mjera 13: Uspostaviti katastar kvaliteta vazduha

Uvesti nova i objediniti sva postojeća mjerenja kvaliteta vazduha i oborina sa ciljem da se definišu čista, umjereno zagađena i ugrožena područja u BiH, te zakiseljavanje tla. O stanju kvaliteta vazduha treba kako stručno, tako posebno i objektivno informisati javnost putem štampe, radija i televizije, kao i putem posebnih izvještaja sa rezultatima višegodišnjih mjerenja kvaliteta vazduha.

Obrazloženje: U SRBiH postoji više organizacija osposobljenih za utvrđivanje kvaliteta vazduha. Smjernice SDČVJ daju savremene metode mjerenja i način prikazivanja rezultata mjerenja usaglašene na nivou Jugoslavije, te će tako rezultati svih mjerenja biti uporedivi kako međusobno tako i na svjetskom nivou. Specifična mjerenja predvidjeti u okviru naučno-istraživačkih zadataka (DC XV).

Nosilac posla: Republički hidrometeorološki zavod, skupštine opština, Grad Sarajevo, stručne organizacije i Republički komitet za informacije

Rok: odmah i stalno dopunjavati.

Mjera 14: Uspostaviti katastar zagađivanja vazduha

Za ugrožena područja i velike zagađivače, kao osnovu za donošenje i inspekcijsku kontrolu sprovođenja planova sanacije i programa, te vođenja politike i strategije zaštite i očuvanja čistoće vazduha, potrebno je uspostaviti katastar zagađivanja vazduha.

Obrazloženje: Katastar zagađivanja vazduha u BiH je 1980. godine započeo Institut za procesnu tehniku, energetiku i tehniku sredine (IPES), a njegovo dalje vođenje RIV je povjerio Republičkom hidrometeorološkom zavodu. Rezultati katastra emisije moraju biti pristupni tehničkoj inspekciji za vazduh kao i drugim zainteresovanim.

Nosilac posla: Republički hidrometeorološki zavod u saradnji sa naučnim i stručnim institucijama

Rok: odmah i stalno dopunjavati.

Mjera 15: Usvojiti trostepene granične vrijednosti zagađenosti

Za različite uslove treba da važe različite granične vrijednosti zagađenosti vazduha (GVZ) za nezagađena čista područja, (HVZ) rizične vrijednosti zagađenosti za industrijska područja i gradove u kojima se postiže takav kvalitet vazduha uz izvjestan rizik za posebno osjetljiva lica i biljke, te (KVZ) kritične vrijednosti zagađenosti kad je kvalitet vazduha u toj mjeri zagađen da je neophodno poduzimanje mjera sanacije.

Obrazloženje: Premda čist vazduh treba da bude opšti imperativ, praktični razlozi ne omogućavaju da se to svuda i odmah postigne, te je stoga najcjelishodnije a i jedino moguće do tog cilja dolaziti postupno, postavljajući težište akcije tamo gdje je situacija najteža.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline u saradnji sa drugim resorima uz pomoć stručnih organizacija

Rok: u toku 1991. godine.

Mjera 16: Usvojiti granične vrijednosti emisije (GVE)

GVE treba utvrditi za nova postrojenja, a posebno za već postojeće ili u gradnji.

Obrazloženje: GVE su podloga za razne mjere, prvenstveno kako preventivne tako i sanacione, služe tehničkoj inspekciji da odredi da li postojeća postrojenja zadovoljavaju propise kao i šta treba da se sanira i do koje mjere. Prekoračivanje GVE treba da je i osnova za plaćanje doprinosa za prekomjerno zagađivanje vazduha (eko-dinar).

Nosilac posla: Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline u saradnji sa resornim organima uprave i stručnim organizacijama

Rok: u toku 1991. godine.

Mjera 17: Propisati uslove za mjerenje kvaliteta vazduha i emisije

Obrazloženje: Mjerenja kvaliteta vazduha i emisije su odgovorni i složeni poslovi od opšteg interesa, te je potrebno propisati uslove, obezbijediti stručne kadrove, metode rada i opremu za izvršenje ovih poslova.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline

Rok: u toku 1991. godine.

Mjera 18: Sanacioni planovi za ugrožena područja i velike pojedinačne zagađivače

U području sa ugroženim kvalitetom vazduha se putem utvrđivanja katastra emisije, stanje zagađenosti i degradacije sredine prognoziraju mogućnosti dodatnog pogoršanja stanja i predvide, saglasno finansijskim mogućnostima, mjere smanjenja emisije koja će u zadanom roku poboljšati kvalitet vazduha. Provjera rezultata mjera će ukazati na eventualnu potrebu izrade novog plana sanacije.

Obrazloženje: Stručno napravljen plan sanacije čije se sprovođenje svake godine javno kontroliše, je jedini način da se kvalitet vazduha – kritične vrijednosti zagađenosti (KVZ) – postepeno dovede na rizičnu vrijednost zagađenosti (RVZ), a i dalje približavajući se graničnoj vrijednosti zagađenosti (GVZ – čist vazduh), što je definisano u mjeri 15. Prioritet u finansiranju i sprovođenju mjera sanacije treba dati područjima na kojima se premašuje najviši stepen kritične zagađenosti (alarm), izražen kroz faktor 1700 kao zbir koncentracije So_2 i dvostruke koncentracije lebdećih čestica u mikrogramima na metar kubni. Takvo stanje je u Zenici, Sarajevu, Kaknju, Tuzli, Ugljeviku i Jajcu. Sanacione planove treba sukcesivno napraviti i za sve gradove koji postižu KVZ tj, faktor 1100 mikrograma na kubni metar.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline uz pomoć skupština opština i specijalizovanih naučnih ili stručnih organizacija

Rok: početi odmah – prvi plan u toku 1991. godine.

Mjera 19: Snimanje i praćenje zdravstvenog stanja u ugroženim područjima

Na osnovu godišnjih izvještaja i pokazatelja zdravstvenog stanja stanovništva po opštinama, za najugroženija područja pripremiti raspoložive – višegodišnje serije podataka koje bi omogućile definisanje daljnjih neophodnih istraživanja i provođenja preventivnih i kurativnih mjera.

Obrazloženje: Izvršena snimanja u svijetu su pokazala da zagađeni vazduh sumporom, ugljikom i njihovim jedinjenjima, krutim česticama i teškim metalima, bitno utiče na zdravlje ljudi, te bi kontinuirana mjerenja i evaliranja stanja doprinijela efikasnijem provođenju preventivnih i kurativnih mjera, a sve u cilju zaštite zdravlja stanovništva tih područja.

U provođenju ovih mjera neophodna je saradnja i maksimalno angažovanje zdravstvenih ustanova pomenutih područja.

Radi kvalitetnijeg obavljanja predviđenih zadataka i aktivnosti vezanih za ovu problematiku neophodno je obezbijediti odgovarajući stručni kadar, a ovo se može postići dodatnom edukcijom već postojećih kadrova (specijalizacije higijene i zaštite čovjekove okoline i postdiplomski studij iz tog smjera).

Nosilac posla: Republički komitet za zdravstvo, rad i socijalnu zaštitu sa odgovarajućim zdravstvenim ustanovama i skupštine opštine

Rok: Nakon obavljenih prethodnih ispitivanja kompletnog monitoringa zaštite čovjekove okoline.

Mjera 20: Ispitivanje i utvrđivanje uzroka sušenja šuma

Obrazloženje: U saradnji sa drugim republikama i evropskim zemljama uključiti se u jugoslovenski program naučno istraživačkog rada u ovoj oblasti. Uključiti istraživanja iz DC VII.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, Šumarski fakultet, Institut za šumarstvo i javna preduzeća za šumarstvo

Rok: kraj 1992. godine.

Mjera 21: Snimanje uticaja zagađenog vazduha na biljke u ugroženim područjima

Obrazloženje: Teški metali koji se emituju iz industrije veoma štetno utiču na neke povrtne biljke, ispašu i voćke, te oni postaju neupotrebljivi za ljudsku i stočnu hranu. Ovo je odgovarajućim ispitivanjem potrebno konstatovati i preduzeti odgovarajuće mjere.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu uz pomoć skupština opština i odgovarajućih naučnih institucija

Rok: Početi u ovogodišnjoj sezoni – nastaviti već urađeno.

Buka

Mjera 22: Uspostaviti mjere za zaštitu od buke

Uspostaviti zakonski mehanizam da se uvedu neophodna mjerenja i nadzor te utvrde mjere za ograničavanje buke u ugroženim područjima.

Obrazloženje: U cilju sprovođenja mjere na ograničavanju i mjerenja buke neophodno je aktuelizirati već postojeću zakonsku regulativu iz ove oblasti uz eventualnu dopunu propisa.

Nosilac posla: Republički komitet za zdravstvo, rad i socijalnu zaštitu, Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline

Rok: u toku 1991. godine.

Tlo

Mjera 23: Uspostaviti primjenu mjera za zaštitu tla

Na odabranim uzorcima tla iz pojedinih područja Republike izvršiti ispitivanje stepena i strukture zagađenosti tla, rasprostiranje i dubinu degradacije.

Obrazloženje: Tlo se zagađuje iz vazduha i vodama te je potrebno ispitati kakvi zahvati su potrebni i koje propise treba donijeti da bi se zagađivanje spriječilo, odnosno, ograničilo.

Nosilac posla: Republički komitet za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu uz pomoć Poljoprivrednog fakulteta i Zavoda za agropedologiju.

Rok: u toku 1991. godine.

Mjera 24: Uspostaviti mjere zaštite tla degradiranog rudarskim radovima, deponijama industrije i termoelektrana

Obrazloženje: Potrebno je sagledati sve uzroke ugroženosti tla po osnovu rudarskih radova, eksploatacije mineralnih sirovina i posljedica slijeganja zemljišta, odlagališta jalovine, šljačišta, deponija, flotacija i otpadaka. Na osnovu podataka o veličini sadašnjih prostora koji su ugroženi u Republici donijeti mjere za zaštitu ovih prostora (rekultivacija tla i drugi uticaji).

Nosilac posla: Republički sekretarijat za privredu

Rok: druga polovina 1991. godine.

Otpaci

Mjera 25: Manipulacija, deponovanje i konačna dispozicija komunalnih otpadaka

Preduzeti mjere da se na nivou opštine ili grupacija opština regulišu pitanja prikupljanja, korištenja i konačne dispozicije komunalnih otpadaka.

Obrazloženje: Postoji određena regulativa, koja nije potpuna te je potrebno upotpuniti čime bi se cjelovito osigurala manipulacija otpadaka i na taj način sprečavalo zagađivanje okoline. Takođe, preduzeti mjere da se obezbijedi korištenje sekundarnih sirovina iz komunalnog otpada, primjenjuje mogućnost reciklaže, kompostiranja i spaljivanja. Regulisati konačnu dispoziciju otpadaka primjenom jedinstvenih propisa bilo da se radi za jednu ili više opština uz primjenu savremenih naučnih i tehničko-tehnoloških dostignuća.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za privredu, Repub lički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline, Re publički komitet za zdravstvo, rad i socijalnu zaštitu.

Rok: januar 1992. godine.

Mjera 26: Tretman otpadnih ulja, emulzija i sličnih tečni otpadaka

Donijeti potrebne propise i uputstva.

Obrazloženje: Dio rabljenih hidrauličnih, mazivnih, kalo ričnih, transformatorskih i drugih ulja nije moguće regenerisa ti, pa se ona sada bacaju i zagađuju vode i zemljišta. Slično va ži i za druge tečne otpatke kao što su: tokarske emulzije, taloz iz rezervoara tečnih goriva, dio otpadnih rastvarača, boje itd Propisima i uputstvima treba odrediti koji od otpadnih materi jala se mogu spaljivati a koji – zbog svoje toksičnosti pri oksi daciji – iziskuju druge i složenije postupke odlaganja.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za privredu.

Rok: u toku 1991. godine.

Mjera 27: Manipulacija sa opasnim hemikalijama i akci dentne situacije

Uspostaviti zakonski mehanizam da se spriječe opasnost koje mogu proizaći za okolinu usljed pogoršanih manipulacij sa opasnim hemikalijama ili usljed grešaka u vođenju procesa

Obrazloženje: Poznate su katastrofe u Bopalu–Indija, te u Sandozu–Bazel, zagađivanje Rajne, a kod nas provala hlora u Tuzli, te razne nezgode sa transportom opasnih hemikalija

Analizirati propise kojim se reguliše ova materija, izvršit njihovo usklađenje a po potrebi i dopuniti ih. Posebno obuh vatiti organizacione mjere pri ekoakcidentnim situacijama mjere sanacije, kao i provođenje obavještavanja stanovništva osiguranja materijalnih sredstava za sanaciju nastalog stanja

Nosilac posla: Republički sekretarijat za privredu, Repub lički komitet za informacije, Republički sekretarijat za unut rašnje poslove, Republički komitet za zdravstvo, rad i socijal nu zaštitu, uz pomoć odgovarajućeg specijalnog instituta.

Rok: u toku 1991. godine.

Jonizirajuće zračenje

Mjera 28: Osiguranje od prekomjernog jonizirajućeg zrače nja

Redovna kontrola izvora jonizirajućeg zračenja, nadzo nad upotrebnom, transportom i prometom izvora jonizirajuće zračenja, mjerenja i evidencije iz ove oblasti.

Obrazloženje: Mjere koje je potrebno preduzimati u ove oblasti su veoma precizno definisane odgovarajućim postoje ćim propisima. Kontrole i mjerenja izvora jonizirajućeg zrače nja se u našoj republici već duže vremena obavljaju po predvi đenim programima, a u skladu sa postojećim zakonskim pro pisima. Posebnu pažnju kod provođenja ovih mjera treba po svetiti stručnoj osposobljenosti ustanova koje se bave ovon problematikom te njihovoj opremi i organizaciji.

Nosilac posla: Republički komitet za zdravstvo, rad i soci jalnu zaštitu.

Rok: kontinuirano

C. Specifične mjere zaštite okoline

Područje zdravstva

Mjera 29: Kontrola higijenske ispravnosti namirnica

Obezbijediti redovnu kontrolu higijenske ispravnosti na mirnica, posebno sa aspekta kontaminacije hrane hemijskir agensima koji potiču iz zagađene životne sredine. Kontrol treba provoditi u toku cijelog ciklusa od proizvodnje, prek uskladištenja, transporta, prometa i distribucije namirnica. U ovu kategoriju spada i voda za piće koja se tretira kao životn namirnica.

Obrazloženje: Shodno saveznim i republičkim propisim određena je obaveza sistematske kontrole zdravstvene ispra nosti životnih namirnica. Kontrolu ispravnosti namirnica vrš inspekcijski organi (zdravstvo, veterinarstvo, poljoprivreda) saradnji sa ovlaštenim laboratorijama za vršenje analiza i su per analiza životnih namirnica.

Nosilac posla: Republički komitet za zdravstvo, rad i soc jalnu zaštitu, Republički sekretarijat za poljoprivredu, šuma stvo i vodoprivredu.

Rok: kontinuirano

Mjera: 30: Zaštita okoline turističkih područja

Radi uspješnijeg odvijanja aktivnosti vezanih za turističke saveze u pojedinim porućjima Republike, neophodno je poduzeti mjere na obezbjeđivanju optimalnih zdravstvenih uslova u tim područjima.

Obrazloženje: U zaštiti turističkih područja prvenstveno usmjeriti aktivnosti u obezbjeđenju higijenski ispravne vode za piće i u tom smislu organizovati stalnu kontrolu redovnim laboratorijskim analizama. Pojačati kontrolu ispravnosti životnih namirnica a posebno u ljetnom periodu. Obezbijediti službu održavanja čistoće svih javnih površina te redovnu i adekvatnu dispoziciju otpadnih materija.

Nosilac posla: Republički komitet za zdravstvo, rad i socijalnu zaštitu, Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline sa komunalnim organizacijama skupština opština.

Rok: kontinuirano

Energija i zaštita sredine

Mjera 31: Usmjeravanje razvoja energetike SRBiH

Realno sagledati i primijeniti mjere racionalnog korištenja energije, supstitucije, zajedničke proizvodnje tolotne i električne energije, primjene nekonvencionalnih izvora energije, itd.

Obrazloženje: Ukupna efikasnost korišenja energije (odnos korisne i utrošene primarne energije) na području SRBiH (cca 0,55) znatno zaostaje za efikasnošću korištenja energije u razvijenim zemljama (npr. u SR Njemačkoj 0,74). Stanje se može popraviti usmjeravanjem korištenja energije. Preduslovi poboljšanja energetske efikasnosti su svjetski nivo i odnosi cijena energije i ekonomski odnosi u procesu finansiranja energetske infrastrukture.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za privredu u saradnji sa naučno-istraživačkim institucijama

Rok: u skladu sa srednjoročnim programom razvoja energetike u SRBiH.

Mjera 32: Gradski i regionalni koncepti snabdijevanja energijom

Treba da obuhvate prvenstveno načine grijanja.

Obrazloženje: Spaljivanje fosilnih goriva je osnovni način grijanja zgrada, a ujedno i najveći izvor zagađivanja vazduha u gradovima, te je stoga potrebno da se snabdijevanje energijom gradova i regiona provjeri i reguliše upravo sa stanovišta zaštite sredine i uštede energije.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za privredu u saradnji sa naučno-stručnim organizacijama.

Rok: septembar 1991. godine nastavak već započetih radova.

Mjera 33: Kontrola ekonomičnog sagorijevanja velikih ložišta

Obrazloženje: Premda vlasnici nekih velikih ložišta vrše ovu kontrolu iz vlastite inicijative, mnogi je ne vrše ili su im potrebni instrumenti dugo neupotrebljivi. Zna se da što je sagorijevanje ekonomičnije to je i emisija štetnih materija manja. Proučiti dosadašnju tehničku i zakonsku regulativu koja reguliše ovo pitanje te na osnovu toga predložiti donošenje odgovarajućih republičkih propisa.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za privredu u saradnji sa naučno-stručnom organizacijom

Rok: septembar 1991. godine.

Mjera 34: Kontrola ekonomičnog sagorijevanja malih ložišta

Prilikom ove kontrole će se provjeriti i stanje malih kotlovnica za centralno grijanje i sl.

Obrazloženje: Ova kontrola se veoma dugo vrši u Sarajevu i dala je odlične rezultate kako u pogledu uštede goriva tako i u smanjivanju emisije. Potrebno ju je proširiti na cijelu BiH i u tu svrhu osposobiti lokalne stručne organizacije i opštinsku inspekciju.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline i skupština opština

Rok: novembar 1991. godine.

Mjera 35: Toplotna izolacija zgrada

Sprovoditi Zakon o utvrđivanju toplotnih gubitaka iz objekata i unaprijediti mjere za smanjivanje gubitaka.

Prilagoditi projektovanje stambenih i poslovnih zgrada da propisima koji odgovaraju adekvatnim klimatskim zonama da se maksimalno štedi toplotna energija. Kontinuirano prati područje SRBiH.

Obrazloženje: Prilikom projektovanja i izvođenja stambeno-poslovnih objekata potrebno je primjenjivati propise i druga naučna dostignuća i primjenu odgovarajućih materijala kako bi se spriječilo rasipanje toplotne energije što je bilo karakteristično za dosadašnji način građenje ovih objekata. Neophodno je kontinuirano praćenje kvaliteta izvođenja i ostvarivanje rezultata (kontrola toplotnih gubitaka u zgradi, toplotnih i ventilacionih gubitaka kod ugradnje stolarije).

Nosilac posla: Republički sekretarijat za privredu u saradnji sa Republičkim sekretarijatom za prostorno uređenje i zaštitu čovjekove okoline i skupština opština.

Rok: Kontinuirano.

Mjera 36: Osposobiti ugalj Stanari za široku potrošnju

Ovo podrazumijeva izradu studije i realizaciju programa investicija.

Obazloženje: Ugalj Stanari je po sadržaju sumpora od 0,23% rijedak fenomen te je šteta upotrebljavati ga u velikim ložištima u industriji, jer se njegovim sušenjem i briketiranjem može dobiti prvoklasno malozagađujuće i ekonomično gorivo koje bi trošili veliki jače zagađeni gradovi u kojima su gasni zagađivači, ložišta zgrada bez visokih dimnjaka.

Za izradu studija koristiti i dosadašnja istraživanja koja su u tom smislu vršena u »Elektrobosni« Jajce i Rudniku lignita Stanari.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za privredu u saradnji sa projektanskim organizacijama.

Rok: juli 1991. godine za dovršenje studije.

Mjera 37: Kontrola izduvnih gasova drumskih vozila

Obezbijediti obaveznu kontrolu kvalitetnog propisnog rada motora mjerenjem izduvnih gasova za sva drumska vozila u svakom periodičnom tehničkom pregledu vozila za registraciju kao i posebnih mjerenja za vozila u javnom prevozu u njihovoj tehničkoj ispravnosti. U funkciji ove kontrole obezbijediti i kontrolu po ovome u samom saobraćaju kroz rutinske kontrole ispravnosti vozila.

Obrazloženje: Kvalitativne mjere sa obaveznim tolerancijama koje obezbjeđuju i definišu neophodan kvalitet rada motora parametrima kakvoće izduvnih gasova su definisani odgovarajućim postojećim propisima. Ova kontrola se u našoj republici u dužem zadnjem periodu uopšte ne obavlja. Zbog toga je neophodno ovu mjeru potpuno afirmisati. Za njeno i hitno sprovođenje potrebno je izvršiti cjelovitu kontrolu stanja osposobljenosti i ispravnosti adekvatnom opremom za ovu vrstu mjerenja i to samih servisa nadležnih za vršenje tehničkih pregleda, kao i osposobljenosti patrola za kontrole pri saobraćajnoj miliciji, te njihovo obavezno dopremanje.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za unutrašnje poslove putem saobraćajne milicije.

Rok: juni 1991. godine.

Mjera 38: Dovođenje u ispravno stanje rada autosaobrćajnih radionica

Ispravno stanje rada ovih vrsta radionica podrazumijeva ispravno funkcionisanje rješenja za odlaganje i pročišćavanje otpadnih materija.

Obrazloženje: Ovisno o veličini i predviđenom obimu rada ovakvih radionica rješenja za tretman otpadnih materija idu od principa pravilnog deponovanja i odlaganja do interesnih uređenja za prečišćavanje otpadnih ulja i masti kao i pravilnih rješenja za otpadnih voda i njihovog prethodnog prečišćavanja ili saglasnost uvođenja u predviđeni recipijent. Trenutno stanje u ovoj oblasti je vrlo neujednačeno. U funkciji su radionice iz ranijeg prioda koje nisu osposobljene ovim rješenjima, i radionice koje imaju predviđena rješenja ali ista, uglavnom nisu u ispravnom stanju ili se neodgovornošću ne koriste u procesu rada. Prema tome, neophodno je hitno sprovesti cjelokupnu inspekcijsku kontrolu po ovome i preduzeti adekvatne mjere.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za privredu sa komunalnim organizacijama skupština opština.

Rok: u toku 1991. godine.

Obrazovanje

Mjera 39: Zaštita okoline u sistemu obrazovanja

Obrazloženje: U programu vaspitanja i obrazovanja od predškolskog uzrasta do završetka obrazovanja treba ugraditi u nastavne programe razvijanje ekološke svijesti i odgovarajuće struke i potrebna znanja za rad na zaštiti okoline.

Nosilac posla: Republički komitet za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu uz pomoć Republičkog pedagoškog zavoda

Rok: Kontinuirano.

Mjera 40: Zaštita okoline u sredstvima informisanja

Obrazloženje: U realizaciji Programa mjera i aktivnosti za zaštitu okoline sredstva javnog informisanja imaju značajnu ulogu u sveobuhvatnom i blagovremenom informisanju javnosti o zagađenosti životne okoline i ostvarivanju mjera koje se preduzimaju za rješavanje problema zagađenosti.

Nosilac posla: Republički komitet za informisanje, Republički sekretarijat za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu, Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline u saradnji sa naučnim i stručnim institucijama i organizacijama u oblasti javnog informisanja.

Rok: Kontinuirano

Finansiranje zaštite vazduha

Mjera 41: Fond za zaštitu vazduha

Uspostaviti fond za sufinansiranje uređaja kao i mjera koje služe za saniranje prekomjerne emisije štetnih materija u vazduhu.

Obrazloženje: Krupni objekti bazne industrije i energetske privrede u Republici koji su izgrađeni u ranijem periodu, nisu adekvatno opremljeni uređajima za zaštitu okoline te je izrazito veliko zagađivanje sa SO_2, lebdećim česticama, teškim metalima i drugim polutantima. Zbog toga je neophodno ustanovljenje Republičkog fonda za zaštitu vazduha koji bi učestvovao u sufinansiranju izgradnje potrebnih uređaja kojima će se smanjiti ovo ogromno zagađivanje okoline. Ovim fondom bi se omogućilo i ubrzalo izvođenje rješenja koja proizilaze iz ovog programa u pojedinim gradovima u Republici, jer sama privreda u tim područjima nije u stanju da finansira veoma skupu tehnologiju za smanjivanje zagađenja.

Orijentacione procjene koje se vezuju uz sanaciju postojećih privrednih kapaciteta koji zagađuju vazduh kreću se u radu veličina od oko 600 mil. US$ koji iznos bi trebalo obezbijediti u narednom 10 godišnjem periodu.

Program mjera i aktivnosti težište mjera stavlja na krupne zagađivače vazduha za koje su – u ciljevima smanjivanja zagađenja vazduha – naznačeni termini između 1992. do 1995. godine kao period u kojem je potrebno smanjiti emisiju.

U ovom kontekstu apsolutni prioritet – zbog izuzetno složene situacije – skoncentrisan je na području Zenice, uz uvažavanje stanja i potreba i u drugim centrima i područjima kao što su: Kakanj, Ugljevik, Tuzla, Sarajevo, Jajce, Banja Luka, Prijedor itd.

Organizovanje i funkcionisanje Fonda rješavaće se donošenjem zakona o obezbjeđenju sredstava za realizaciju ovog programa. Takođe, problematiku finansiranja zaštite vazduha i ostalih medija okoline treba riješiti u okviru propisa koji bi obezbjeđivali automatizam pri akumulaciji sredstava za ove potrebe.

Nosilac posla: Republički sekretarijat za finansije i Republički sekretarijat za prostorno uređenje i zaštitu okoline

Rok: tokom 1991. godine.

Mjera 42: Donošenje programa zaštite čovjekove okoline

Dokumentima i dogovorima o zaštiti okoline u SFRJ postavljen je zahtjev donošenja programa zaštite okoline u svakoj opštini i preduzeću.

Obrazloženje: Zbog cjelovitosti organizovanja preduzeća i ukupnog stanovništva za zaštitu okoline u kojoj žive, neophodno je da se donese program mjera i aktivnosti u svakoj opštini i preduzeću (uključivo i obrazovanje fondova za rješavanje pitanja zagađenosti i drugih oblika devastacije okoline), da bi se efikasnije stvarali uslovi življenja i očuvanja prirodnih i radom stvorenih vrijednosti.

Nosilac posla: Opštine i Grad Sarajevo i preduzeća koja zagađuju okolinu.

Rok: kraj 1991. godine.

IV

Ovaj program objaviti u »Službenom listu SRBiH«

SKUPŠTINA SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

S broj 831
6. novembra 1990. godine
Sarajevo

Predsjednik
Vijeća udruženog rada,
Ibrahim Havić, s.r.

Predsjednik
Vijeća opština,
Nikola Selak, s.r.

898

Na osnovu Amandmana XLVIII tačka 4. alineja 3. na U[stav] Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, Skupštin[a] Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine na sjednici Vij[e]ća udruženog rada, održanoj 30. oktobra 1990. godine i n[a] sjednici Vijeća opština, održanoj 16. novembra 1990. godin[e] donijela je

PROGRAM

IZGRADNJE OBJEKATA PO DUGOROČNOM PROGRAMU SNABDIJEVANJA PITKOM VODOM STANOVNIŠTVA I PRIVREDE BOSNE I HERCEGOVIN[E] U PERIODU OD 1989. DO 2010. GODINE ČIJA JE REALIZACIJA PLANIRANA U PERIODU OD 1991. DO 1995. GODINE, SA IZVORIMA FINANSIRANJA

I – UVOD

Skupština Socijalističke Republike Bosne i Hercegovin[e] na sjednici Vijeća udruženog rada od 20. juna 1989. godine na sjednici Vijeća opština održanoj 19. jula 1989. godine da[la] je saglasnost na Dugoročni program snabdijevanja pitkom v[o]dom stanovništva i privrede u SR Bosni i Hercegovini za pe[ri]od od 1989. do 2010. godine (u daljem tekstu: Dugoročni pr[o]gram) i donijela Zakon o obezbjeđenju dijela sredstava i usl[o]vima za realizaciju Dugoročnog programa snabdijevanja pi[t]kom vodom stanovništva i privrede u Socijalističkoj Republi[ci] Bosni i Hercegovini (»Službeni list SRBiH«, br. 26/89, 7/90 [i] 26/90), kojim je utvrđen način obezbjeđenja sredstava učeš[ća] Republike u 1989. i 1990. godini za realizaciju Dugoročn[og] programa.

Dugoročni program ima za cilj da zaustavi dalje pogorš[a]nje stanja snabdijevanja pitkom vodom u Socijalističkoj R[e]publici Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Republika) obe[z]bijedi organizovanu, sistemsku i kontinuiranu plansku akti[v]nost na dugoročnom rješavanju ovog pitanja, te postupnom r[e]alizacijom savremenih sistema za snabdijevanje vodom [do] 2010. godine omogući zadovoljavanje potreba za pitkom v[o]dom svih obuhvaćenih prostora i korisnika. Pri tome je nagl[a]šena potreba prioritetnog rješavanja snabdijevanja vodom [u] najugroženijim područjima.

Ovim programom je predviđena realizacija osnovnih obj[e]kata regionalnih, međuopštinskih i opštinskih sistema za sna[b]dijevanje vodom, sa kojima se obezbjeđuje pitka voda svi[m] opštinskim centrima u Republici, uključujući i druga usputn[a] okolna naselja obuhvaćena tim sistemima, kao i zaštita od z[a]gađivanja izvorišta namijenjenih za vodosnabdijevanje.

Dugoročni program je predviđen da se realizuje u perio[du] od 1989. do 2010. godine. U prve dvije godine realizaci[je] (1989. i 1990. godine) planirano je izvršenje opštih prethodn[ih] i pripremnih radova, te prethodnih i pripremnih radova za i[z]gradnju objekata I faze njegove realizacije predviđene [od] 1991. do 1995. godine. Ostali radovi po Dugoročnom progr[a]mu realizovali bi se kroz faze koje obuhvataju naredne petog[o]dišnje periode (1996-2000, 2001-2005 i 2006. do 2010. godin[e]

U skladu sa dinamikom utvrđenom u Dugoročnom programu, izgradnja objekata po pojedinim fazama utvrđivala bi se srednjoročnim planovima Republičkog vodoprivrednog društvenog fonda.

II - PROGRAM IZGRADNJE OBJEKATA PO DUGOROČNOM PROGRAMU U PERIODU OD 1991. DO 1995. GODINE

1. Stepen izvršenja prethodnih i pripremnih radova po Dugoročnom programu

U pripremnom periodu čija se realizacija odvijala tokom 1989. i 1990. godine ispoljili su se osnovni problemi u realizaciji kako slijedi:

– Odluka o realizaciji Dugoročnog programa i Odluka o obezbjeđenju ukupnih finansijskih sredstava kasnile su oko sedam mjeseci, tako da se izgubilo značajno vrijeme, što se može odraziti na planirani efekat realizacije Dugoročnog programa, ukoliko se blagovremeno ne preduzmu odgovarajuće mjere;

– sredstva koja su trebale obezbijediti Republika i opštine u pripremnom dvogodišnjem periodu su manja za oko 45%, a što je posljedica već navedenog kašnjenja u donošenju Odluke, i pada realnog prihoda po osnovu poreza na promet zbog smanjenja ukupnog prometa u Republici;

– sredstva opština za učešće u realizaciji Dugoročnog programa, a posebno onih za koje je predviđeno snabdijevanje vodom iz regionalnih sistema, ostvarivana su u značajno manjem obimu nego što je predviđeno Dugoročnim programom;

– javili su se značajni otpori izgradnji akumulacija koji, nažalost, još traju. Ovo je, pored ostalog, imalo za posljedicu i znatno vremensko angažovanje i iscrpljivanje na izradi niza materijala i analiza kojima se dokazivala ispravnost koncepta Dugoročnog programa, umjesto da se njegova realizacija što više operacionalizirala.

Ovo su osnovni razlozi koji su imali uticaja na određena kašnjenja u realizaciji prethodnih i pripremnih radova, zbog čega će se jedan dio tih radova morati prenijeti u period od 1991. do 1995. godine.

Međutim, potrebno je konstatovati da su, ipak, uvažavajući tešku situaciju u pojedinim područjima, u ovom pripremnom periodu realizovani i neki značajni objekti planirani u Dugoročnom programu koji afirmišu Dugoročni program i njegov postavljeni koncept (Posušje, Bosanski Petrovac, Čapljina, Kalinovik, Visoko, Ljubuški, Modriča i dr) zatim, izvršene su u značajnom obimu pripreme za realizaciju proizvodnih i drugih objekata kojima će se obezbijediti savremena tehnologija za realizaciju jedinstvenog tehnološkog sistema vodosnabdijevanja, a posebno kada su u pitanju transportni cjevovodi, obezbijeđeni uslovi za stvaranje poslovne i druge saradnje sa poznatim domaćim i svjetskim firmama iz ove oblasti, pokrenute su inicijative i izvršene određene aktivnosti na angažovanju povoljnih inostranih kredita i dr.

Ocjenjujući generalno stanje prethodnih i pripremnih radova i njihov mogući uticaj na realizaciju u narednom srednjoročnom periodu može se zaključiti da, uz maksimalno angažovanje učesnika u realizaciji Dugoročnog programa, i to svakog u okviru svog djelokruga rada i odgovornosti, može biti nadoknađeno izgubljeno vrijeme i na taj način ostvarena osnovna postavka Dugoročnog programa da najugroženija područja u Republici dobiju vodu u planiranim vremenskim terminima.

Ovakvo angažovanje je posebno značajno i neophodno ako se ima u vidu činjenica da su se potpuno ostvarile pretpostavke iz Dugoročnog programa da će se problemi vodosnabdijevanja sve više zaoštravati tako da su oni danas, na startu operativne realizacije I faze Dugoročnog programa, naravno tamo gdje nisu rješavani, još više izraženi nego u momentu donošenja Dugoročnog programa.

2. Planirani objekti i radovi

Prema dinamici utvrđenoj Dugoročnim programom u periodu od 1991. do 1995. godine predviđena je izgradnja regionalnih, međuopštinskih i opštinskih sistema za snabdijevanje vodom, i to:

2.1. Regionalni sistemi

2.1.1 Sistem »Sjeverna Bosna« (Dobojska regija) koji obuhvata snabdijevanje vodom 15 opština. Za ovaj sistem planirana je u ovom srednjoročju, izgradnja akumulacije »Marica« na rijeci Usori sa prvom fazom postrojenja za kondicioniranje vode i dovod vode sa pratećim objektima do Teslća, Tešnja, Maglaja i Doboja. Istovremeno, u ovom periodu predviđeno je izvođenje potrebnih pripremnih i drugih radova za brži završetak realizacije I faze I etape tog sistema, koje obuhvata dovod vode do preostalih 11 opštinskih centara.

2.1.2. »Sjeveroistočna Bosna« (Tuzlanska regija) koji obuhvata sedam opština. Kod ovog sistema planirana je izgradnja akumulacije »Buk«, tunela »Buk-Oskova« sa prvom fazom postrojenja za kondicioniranje vode i dovod vode do opština Tuzla, Banovići, Živinice i Lopare, s tim da se izgradnjom pratećih objekata obezbijedi voda i za Lukavac. Istovremeno u ovom periodu planirana je realizacija potrebnih pripremnih i drugih radova za završetak I faze sistema kojom bi se obezbijedio dovod vode i u Kalesiju i Srebrenik, u prvim godinama narednog srednjoročja.

2.1.3. Za sistem »Gornja Bosna« u ovom srednjoročju planirana je realizacija podsisetma »Bijala Rijeka« sa akumulacijom, glavnim dovodnim cjevovodom, postrojenjem za prečišćavanje i daljim transportom vode do glavnih rezervoara područja grada Sarajeva (osam opština).

Za tri opštine ove regije planirana je realizacija (alternativno) podsistema sa zahvatom vode iz rijeke Fojnice, postrojenjem za prečišćavanje i dovodom vode do glavnih rezervoara opštinskih centara.

2.1.4. »Srednja Bosna« (Zenička regija) koji obuhvata pet opština. Za ovaj sistem planiran je završetak podsistema »Plava voda« kao i dio radova na podsistemu koji i predviđa izgradnju akumulacije. Na taj način obezbijedila bi se voda za opštine Travnik, Zenica i Vitez, a u narednoj fazi Pucarevo i Busovača.

2.2. Međuopštinski i opštinski sistemi

Na međuopštinskim i opštinskim vodovodnim sistemima Dugoročnog programa planirano je, u ovom srednjoročju, realizovati:

2.2.1. Zahvatanje i dovođenje dopunskih količna vode do glavnih distribucionih rezervoara (a gdje je potrebno i prečišćavanje vode) kako bi se riješili problemi obezbjeđenja potrebnih količina vode u opštinama: Banja Luka, Čelinac, Čapljina, Stolac, Bosanska Krupa, Bosanski Novi, Bijeljina, Goražde, Han Pijesak, Kladanj, Sokolac, Šekovići, Zvornik, Srebrenica, Bosanska Gradiška, Brčko, Glamoč, Gornji Vakuf, Jajce, Skender Vakuf, Kotor Varoš, Kupres, Bihać, Titov Drvar, Prijedor, Sanski Most, Ključ, Grude, Konjic, Ljubuški, Mostar, Nevesinje, Posušje (za čije potrebe snabdijevanja vodom je izgrađena akumulacija), Kreševo i Fojnica.

2.2.2. Dogradnjom sistema i rekonstrukcijom postojećih objekata i otklanjanjem uskih grla obezbijedili bi se bolji uslovi snabdijevanja vodom u opštinama: Livno, Duvno, Neum, Ljubinje, Čajniče, Foča, Rogatica, Rudo, Višegrad, Vlasenica, Bugojno, Donji Vakuf, Mrkonjić Grad, Srbac, Bosanska Dubica, Velika Kladuša, Cazin, Bileća, Čitluk, Trebinje, Trnovo, Vareš, Kakanj, Olovo i Bosansko Grahovo.

2.2.3. Za opštine: Prnjavor, Gračanica, Odžak, Gradačac, Orašje, Bosanski Šamac, Žepče, Bosanski Brod, Kalesija, Srebrenik, Vitez, Pucarevo i Busovača za koje će se voda obezbijediti iz planiranih regionalnih sistema tek krajem srednjoročnog perioda ili poslije 1995. godine, predviđeno je poboljšanje snabdijevanja vodom boljim korištenjem postojećih kapaciteta, dogradnjom i rekonstrukcijom objekata i eventualno zahvatanje dopunskih izvorišta, uz uklapanje u planirana dugoročna rješenja.

Važno je istaći da se naprijed navedenim regionalnim, međuopštinskim i opštinskim sistemima za snabdijevanje vodom stvaraju i uslovi za snabdijevanje vodom prigradskih i usputnih seoskih naselja duž glavnih dovodnih cjevovoda.

2.3. Zaštita izvorišta

U pogledu zaštite izvorišta za navedeni srednjoročni period planiran je obim radova i mjera koji predstavlja samo dio objektivno potrebnih do 1995. godine.

3. Sredstva potrebna za realizaciju planiranih objekata i radova.

Predračunska vrijednost za planiranje objekte i radove koje po Dugoročnom programu treba izvršiti u periodu od 1991. do 1995. godine iznosi:

– u 000 dinara
– cijena maj 1990. god.

Red. br.	Namjena ulaganja	Predračunska vrijednost	Struktura
1)	Regionalni sistem za snabdijevanje vodom		
	a) »Sjeverna Bosna«	1,659.000	17,9
	b) »Tuzlanska regija«	2,188.000	23,6
	c) »Gornja Bosna«	1,420,000	15,3
	d) »Srednja Bosna«	371.000	4,0
	SVEGA	5,638.000	60,8
2)	Međuopštinski i opštinski sistemi za snabdijevanje vodom	2,310.000	24,9
3)	Zaštita izvorišta	1,320.000	14,3
	UKUPNO (1+2+3)	9,268.000	100,0

U okviru navedene sume od 9,268.000 hiljada dinara na Republiku i Republički vodoprivredni društveni fond otpada iznos od 5,560,800 hiljada dinara (60%), a na opštine iznos od 3,707.200 hiljada dinara (40%).

Polazeći od realnih okolnosti da Republika, Republički vodoprivredni društveni fond i zainteresovane opštine nisu u mogućnosti da obezbijede ovaj obim potrebnih sredstava za period od 1991. do 1995. godine, ocijenjeno je da je potrebno izvršiti maksimalno moguće reduciranje na dijelu objekata i radova predviđenih za realizaciju u ovom periodu, uz rizik da na početku eksploatacije sistema ima i određenih problema vezanih za realnost isporuke planiranih količina vode, zatim da će doći i do određenog prolongiranja predviđenih radova izgradnje kod pojedinih sistema i sl. Pri tome, a zbog izuzetno teške situacije snabdijevanja vodom, naročito onih opština koje su obuhvaćene regionalnim sistemima, težilo se da reduciranje ne smije da ugrozi realizaciju funkcionalnog dijela radova na ključnim objektima regionalnih sistema i, na taj način obezbjeđenje vode za piće u većem dijelu opština iz naprijed navedenih regionalnih sistema. Za dio opština koje ne bi bile obuhvaćene u periodu od 1991. do 1995. godine bili bi izvršeni pripremni radovi i druge aktivnosti i stvorili bi se uslovi da i one dobiju vodu u prvim godinama II faze realizacije Dugoročnog programa (1996. do 2000. godine).

Imajući u vidu prethodno opredjeljenje ocijenjeno je da bi najveću redukciju trebalo izvršiti kod zaštite izvorišta, cijeneći pri tome da se priprema i Program zaštite čovjekove okoline, u okviru koga i Program zaštite voda od zagađivanja, u kojem bi prioritet trebalo dati dijelu zaštite izvorišta koji je ovdje reduciran. Isto tako, predviđeno je i određeno reduciranje kod međuopštinskih i opštinskih sistema za snabdijevanje vodom, na način da se obezbijedi maksimalna faznost u realizaciji, po cijenu da ona unekoliko ugrožava i rentabilnost ulaganja.

Reduciranje objekata i radova u narednom srednjoročju izvršilo bi se kod:

1. Regionalnih sistema:

1.1. »Gornja Bosna« na taj način što bi se voda iz akumulacije »Bijela Rijeka« dovela do rezervoara »Gornji Kotorac« iz koga bi se obezbijedile potrebne količine vode za snabdijevanje opština grada Sarajeva.

Do spajanja opština sa ovim sistemom, koje bi slijedilo u prvim godinama narednog perioda, treba obezbijediti maksimalnu racionalizaciju potrošnje vode.

1.2. »Srednja Bosna« na način što bi se početak radova na realizaciji podsistema sa akumulacijom odgodio iza 1995. godine. Do završetka ovog podsistema, opštine koje su obuhvaćene regionalnim sistemom »Srednja Bosna« koristile bi se raspoloživim količinama vode iz izvorišta »Plava voda«, »Kremenik« i drugih izvorišta, uz maksimalnu racionalizaciju potrošnje vode.

2. Međuopštinskih i opštinskih sistema:

Kod ovih sistema izvršila bi se selekcija i odgađanje izgradnje određenih objekata i radova za period od 1996. do 2000. godine u skladu sa reduciranjem sredstava do 30%. Ovo će, svakako, imati određenog uticaja na ostvarenje punog kvaliteta snabdijevanja vodom u ovom srednjoročju. Međutim, biće stvorena osnova da se, uz maksimalnu racionalizaciju potrošnje, već u narednim godinama drugog srednjoročja problem riješi na kvalitetan način.

3. Zaštita izvorišta

Najveće reduciranje vrši se kod objekata i radova zaštite izvorišta od zagađivanja. Ovi radovi u periodu od 1991. do 1995. godine svode se na najminimalniju mjeru, uz napomenu da su ta, tako reducirana sredstva za zaštitu, uključena u cijene planiranih objekata i redova za pojedine regionalne, međuopštinske i opštinske sisteme za snabdijevanje vodom.

Po tako izvršenom reduciranju radova po Dugoročnom programu za period od 1991. do 1995. godine, u narednom srednjoročnom periodu vrijednost objekata i radova bi iznosila:

– u 000 dinara
– cijena maj 1990.god.

Red. br.	Namjena ulaganja	Predračunska vrijednost	Struktura
1.	Regionalni sistem za snabdijevanje vodom	5,438.080	72,5
2.	Međuopštinski i opštinski sistemi za snabdijevanje vodom	2,061.920	27,5
	UKUPNO (1+2)	7,500.000	100,00

III – PREDRAČUNSKA VRIJEDNOST I PLAN FINANSIRANJA

Prema reduciranoj dinamici neophodnih ulaganja sredstava za realizaciju I faze Dugoročnog programa za period 1991. do 1995. godine datoj u prethodnoj tački i razrađenoj po namjenama ulaganja – ukupno potrebna sredstva bi iznosila:

– u 000 dinara
– cijena maj 1990.god.

Red. br.	Namjena ulaganja	Predračunska vrijednost	Struktura
1)	Regionalni sistem za snabdijevanje vodom		
	a) »Sjeverna Bosna«	1,711.846	22,8
	b) »Tuzlanska regija«	2,259.909	30,1
	c) »Gornja Bosna«	1,235.117	16,5
	d) »Srednja Bosna«	231.208	3,1
	SVEGA:	5,438.080	72,5
2)	Međuopštinski i opštinski sistemi za snabdijevanje vodom	2,061.920	27,5
	UKUPNO (1+2)	7,500.00	100,0

1. Plan obezbjeđenja sredstava na nivou Republike

Prema ovako reduciranoj dinamici finansiranja i uz zadržavanje dosadašnjeg odnosa između Republike i opština (60:40%) proizilazi da bi u narednom periodu Republika trebala da obezbijedi 4,5 mlrd. dinara, a opštine 3,0 mlrd. dinara. Ukoliko se zadrži i sadašnji instrumentarij obezbjeđivanja sredstava na nivou Republike onda izvršene procjene o visini tih sredstava u odnosu na ukupan nivo potrebnih ulaganja ukazuju da bi do konca planiranog perioda nedostajalo republičkih sredstava u iznosu od 2,5 mlrd dinara ili oko 500 miliona dinara godišnje, a što ilustruju slijedeći podaci:

– U milionima dinara –

1.	60% dio Republike prema godišnjoj dinamici ulaganja (7.500 miliona × 60%:5)	900,0
2.	Obezbijeđeno postojećim instrumentima na nivou Republike (2% posebnog poreza, 0,2% poreza na dohodak, 10% od prihoda Republičkog vodoprivrednog fonda)	400,0
3.	Ukupan nedostatak Republičkih sredstava (1-2 × 5) do kraja perioda ulaganja	2500,0

Zadržavanjem postojećeg instrumentarija za obezbjeđenje republičkog dijela sredstava i u 1991. godini, u narednoj godini bi se obezbijedio iznos od 400 miliona dinara. Nedostajući iznos od 500 miliona dinara bi se rasporedio, po nekoj dinamici, na slijedeće godine uz prilagođavanje instrumentarija obezbjeđenja sredstava uslovima tehničko-tehnološke realizacije sistema. Obzirom na činjenicu da je već u slijedećoj godini potrebno rješavati ključne probleme sistema (iseljavanje stanovništva, početak izgradnje tunela »Tuzla – Krivaja«, počet izgradnje akumulacija »Marica« i »Bijela rijeka«, izgradnja sistema »Plava voda« i dr) odlaganje obezbjeđenja navedenih 500 miliona dinara za naredni period imaće za posljedicu daljnje prolongiranje roka realizacije I faze za još jednu godinu.

Međutim, predloženo rješenje, u uslovima sadašnje ekonomske mogućnosti Republike iz koje proizilazi potreba zadržavanja izdvajanja sredstava na sadašnjem nivou sa mogućnošću dinamičkog sustizanja obezbjeđenja sredstava u narednom periodu, prihvatljivo je i sa navedenim posljedicama uz uslov da se bar u drugoj i u narednim godinama do kraja 1995. godine obezbijedi planirani obim ulaganja. Ovo tim prije jer je, kako je već i prethodno naglašeno, i ovaj iznos rezultat nužne korekcije stvarnih ulaganja u odnosu na Dugoročni program za oko 19%.

Procjene obezbjeđenja potrebnog nivoa sredstava polaze od toga da se u prvoj godini u cjelini zadrži sadašnji nivo sredstava koji se obezbjeđuje pomenutim instrumentima, s tim da se u narednim godinama uz maksimalno korišćenje dodatnih izvora obezbijedi dinamika priliva sredstava na nivou Republike u odnosu na ukupan iznos planiranog ulaganja koji otpada na nju, kako slijedi:

– u milionima dinara –

Opis	1991.	1992.	1993.	994.	1995.	Ukupno
I Faza 1991-1995.	700,0	800,0	1.100,0	1.100,0	800,0	4.500

Način obezbjeđenje planiranih sredstava po godinama u ovvom momentu nije moguće analitički raščlaniti. Sigurno je da će se u datom momentu ocijeniti svaka moguća opcija kako sa stanovišta povećanja i korekcije postojećih instrumenata obezbjeđenja sredstava, tako i uz maksimalno korišćenje i svih drugih mogućnosti koje budu prisutne u momentu odlučivanja. Pri tome se sada može jasno naglasiti da bi svako rješenje, koje polazi od toga da se utvrđeni rokovi izgradnje pojedinih objekata iz Dugoročnog programa kao jedinstvenog planskog dokumenta i dalje produžuju, bitno uticalo da se sadašnji problemi vodosnabdijevanja koji su prisutni na pojedinim područjima, izoštre do krizne situacije. Isto tako, ovom prilikom treba naglasiti potrebu veće odgovornosti opština na čijim područjima se grade objekti kao prioriteti iz I faze Dugoročnog programa u pogledu preduzimanja svih mjera za obezbjeđenje nivoa sredstava predviđenih u konstrukciji finansiranja. Očekivanje i zahtjevi u pravcu da se to treba rješavati samo na nivou Republike vodi sve dalje u složenija pitanja koja će doprinijeti, a i sada već doprinose, prolongiranju rokova izgradnje najnužnijih objekata za vodosnabdijevanje u Republici.

Prema procjeni Javnog vodoprivrednog preduzeća »Vodoprivreda Bosne i Hercegovine« ukoliko bi se u 1991. godini obezbijedili uslovi za izdvajanje 700,000 hiljada dinara stvorile bi se sve pretpostavke i tehničko-tehnološki uslovi da se i u uslovima manjeg iznosa potrebnih sredstava za 1991. godinu ne vrši dalje prolongiranje rokova izgradnje vodoprivrednih objekata koji su već prolongirani redukcijom sredstava sa 9,268.000 hiljada na 7,500.000 hiljada dinara. Naime, ovakva okolnost obezbjeđuje angažovanje nedostajućih sredstava od strane neposrednih izvođača radova.

U planskim dokumentima za period od 1991. do 1995. godine treba imati u vidu i ostale opcije mogućeg angažovanja dijela sredstava koja bi se usmjerila za realizaciju Durogočnog programa, bez obzira na to što se sada u tom pogledu, kada su u pitanju sredstva razvojnih fondova, još nepotpuno definisani stavovi. Ipak, Dugoročni program snabdijevanja pitkom vodom stovništva i privrede u Republici predstavlja okosicu daljeg razvoja privrede i života njenih građana, pa će sigurno i razmišljanja o potrebi obezbjeđivanja određenih sredstava u funkciji daljeg razvoja i ove oblasti imati svoje određeno, da ne kažemo prioritetno mjesto.

IV – PROBLEMI OBEZBJEĐENJA SREDSTAVA UČEŠĆA OPŠTINA U REALIZACIJI DUGOROČNOG PROGRAMA

Usvajanjem Dugoročnog programa prihvaćeno je i opredjeljenje o postupku i načinu obezbjeđenja sredstava u Zakonu o uslovima i načinu obezbjeđenja sredstava. U polaznom stanovištu jasno je bilo da opštine neće biti u stanju da blagovremeno i u dinamici obezbijede svoj dio sredstava za izgradnju objekata koji čini primarni uslov kompletne realizacije Dugoročnog programa. Iz tih razloga postojećim sistemskim rješenjima date su mogućnosti za prevazilaženje ovog problema. Međutim, u praksi dosadašnje realizacije Dugoročnog programa došlo se do saznanja da je to nedovoljno, i da većina opština zbog nemogućnosti obezbjeđenja učešća njihovog dijela sredstava može dovesti u pitanje realizaciju pojedinih objekata po Dugoročnom programu. S tog stanovišta treba shvatiti i predloženu inicijativu opština na izmjeni konstrukcije finansiranja i smanjenje njihovog učešća u odnosu na predložene kriterije finansiranja.

Shvatajući takve razloge, ipak treba naglasiti da za sada ne postoje finansijske mogucnosti za preraspodjele konstrukcije finansiranja između Republike i opština na realizaciji Dugoročnog programa, izuzev obezbjeđenja kreditnih sredstava, koje bi Republika u ime i za račun opština mogla eventualno pribaviti, uz obavezu opština da vraćaju te kredite. U sadašnjim uslovima povoljnija rješenja u ovom trenutku nije moguće predložiti, što ne znači da se u tom pravcu Republika i njeni organi, te banke u Republici, u narednom periodu neće angažovati i sve moguće pogodnosti u narednom periodu razmotriti i obezbijediti.

Opšta je konstatacija da Dugoročni program snabdijevanja pitkom vodom predstavlja zadatak za čiju realizaciju punu odgovornost snose svi subjekti, a prvenstveno opština, jer se njegovom realizacijom u tom pogledu rješavanju egzistencijalna pitanja stanovništva. U kakvom odnosu taj problem bude shvaćen u opštini i prezentiran građanima, sigurno je da puna podrška građana u tom pogledu ne bi izostala.

U narednom periodu biće potrebno da se ukupno sagleda opšta i zajednička potrošnja, kako na nivou Republike, tako i opština, te da se u toj potrošnji i njenoj objektivizaciji određuju prioriteti u kojima poseban prioritet treba da ima realizacija Dugoročnog programa. U takvom konceptu sigurno postoji prostora i u sadašnjem sistemu rješenja, kojima je moguće obezbijediti dio sredstava učešća opština u realizaciji Dugoročnog programa.

V – OSTALI USLOVI I MJERE ZA REALIZACIJU DUGOROČNOG PROGRAMA ZA PERIOD OD 1991. DO 1995. GODINE

Realizaciju Dugoročnog programa u I fazi za period 1991. do 1995. godine moguće je sprovesti ako se ispune i ostali uslovi i mjere predviđene u Dugoročnom programu i drugim zaključcima Skupštine i Izvršnog vijeća Skupštine SR BiH donesenim prilikom razmatranja ove problematike. U okviru tih uslova i mjera potrebno je da Izvršno vijeće obrazuje i posebno stručno operativno tijelo na nivou Republike sa zadatkom da bude neposredna veza između investitora regionalnih sistema za snabdijevanje vodom i opština na čijem području će se graditi akumulacije i osnovni objekti tih sistema i koje će svojom aktivnošću pomoći da se ubrza izrada i usvajanje ekonomsko-

socioloških studija za planirane akumulacije i prostornih planova posebnih područja i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za izgradnju objekata regionalnih sistema i da se izgradnja objekata regionalnih sistema odvija u skladu sa planiranom dinamikom, kao i predlagati nadležnim organima preduzimanje odgovarajućih mjera.

VI

Ovaj program objaviti u »Službenom listu SRBiH«.

SKUPŠTINA SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

S broj 830
16. novembra 1990. godine
Sarajevo

Predsjednik
Vijeća udruženog rada,
Ibrahim Havić, s.r.

Predsjednik
Vijeća opština,
Nikola Selak, s.r.

899

Na osnovu člana 187. stav 4. Zakona o porezima građana (»Službeni list SRBiH«, br. 39/84, 8/85, 45/86, 14/88 i 20/90) Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, donosi

ODLUKU

O IZUZIMANJU POJEDINIH KATEGORIJA OBVEZNIKA POREZA OD OBAVEZE EVIDENTIRANJA RAČUNA

I

Od obaveze evidentiranja računa, potvrda ili drugih dokumenata (u daljem tekstu: račun) koje obveznici poreza podnose pravnim licima radi naplate naknade za isporučenu robu i izvršene usluge, kao i kad ostvaruju prihode od imovine, izuzimaju se obveznici poreza za prihode koje ostvare od:

1) isporučenih osnovnih poljoprivrednih proizvoda od strane individualnih poljoprivrednih proizvođača;

2) dobitaka od igara na sreću;

3) prodatih upotrebljavanih stvari, osim upotrebljavanih motornih vozila ili drugih pokretnih stvari čija vrijednost prelazi 3.000 dinara;

4) samostalnog obavljanja privredne i profesionalne djelatnosti na koje se plaća porez na dobit od djelatnosti u procentu od pojedinačno ostvarenog bruto prihoda.

II

Od obaveze evidentiranja računa izuzimaju se obveznici poreza koji od pojedinog isplatioca ostvare prihode u pojedinačnom iznosu manjem od 2.000 dinara.

III

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o izuzimanju pojedinih kategorija od obaveza evidentiranja računa (»Službeni list SRBiH«, broj 2/86).

IV

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH« a primjenjivaće se od 1. 1. 1991. godine.

I. V. broj 210
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić**, s. r.

900

Na osnovu člana 61. Zakona o finansiranju opštih društvenih potreba (»Službeni list SRBiH«, broj 33/90) i člana 36. Zakona o izvršenju Budžeta Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine za 1990. godinu (»Službeni list SRBiH«, br. 6/90, 23/90 i 30/90), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, donosi

ODLUKU

O DODJELI SREDSTAVA IZ STALNE REZERVE SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 1991. GODINU

I

Za podmirenje troškova sprečavanja, suzbijanja i iskorjenjivanja opasnih zaraznih bolesti životinja – atipične kuge peradi i bjesnila odobravaju se sredstva u iznosu od 270.000 dinara i to opštinama:

– Cazin	110.000 dinara
– Kupres	85.000 dinara
– Velika Kladuša	75.000 dinara.

II

Sredstva iz prethodne tačke odobravaju se iz Stalne rezerve Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine bez obaveza vraćanja, a predstavljaju 50% učešća Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine u podmirenju troškova suzbijanja navedenih zaraznih bolesti životinja.

III

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«.

I. V. broj 211
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić**, s. r.

901

Na osnovu člana 3. stav 1. Zakona o naknadama za korišćenje podataka i vršenja usluga u oblasti premjera i katastra nekretnina (»Službeni list SRBiH«, br. 35/85 i 12/87) Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, donosi

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O VISINI NAKNADA ZA KORIŠĆENJE PODATAKA PREMJERA I KATASTRA NEKRETNINA

I

U odluci o visini naknada za korišćenje podataka premjera i katastra nekretnina (»Službeni list SRBiH«, broj 7/90) Tarifa koja je sastavni dio odluke mijenja se i glasi:

»TARIFA

NAKNADA ZA KORIŠĆENJE PODATAKA PREMJERA, KATASTRA NEKRETNINA, KATASTRA ZEMLJIŠTA I VRŠENJA USLUGA

A. Naknada za korišćenje podataka

1. Geodetska osnova

Tarifni broj 1.	Plaća se dinara
a) za podatke triangulacije svih redova i poligonometrije koja zamjenjuje triangulaciju, po tački	200
b) za podatke nivelmana svih redova uključivo i gradske nivelamanske mreže, po reperu	120
c) za podatke mreže veznih tačaka, po tački	160
d) za podatke mreže poligonskih tačaka, po tački	80

Napomena: Naknada se odnosi na tačku odnosno reper, bez obzira na to da li sadrži samo koordinate, koordinate i visinu, položajni opis ili sve podatke

. Planovi

Tarifni broj 2.

a) za planove na kartografskom papiru:

1. razmjere 1:1000 i 1:500, po listu	300
2. razmjere 1:2500 format 45 × 60 cm, po listu	300
3. razmjere 1:2500 format 60 × 90 cm, po listu	600
4. razmjere 1:5000, po listu	900
5. razmjere 1:6250, 1:3125 i 1:1562,5 stari austrougarski premjer, po listu	50
6. razmjere 1:10.000 format 45 × 60 cm, po listu	300
7. razmjere 1:10.000 format 45 × 30 cm, po listu	150

b) za planove na providnom papiru: Za sve proizvode pod brojem 1 do 7 tačke a) naknada po listu povećava se za 100%.

3. Karta

Tarifni broj 3.

a) za kartu na kartografskom papiru:

1 razmjere 1:5000, po listu	900
2. razmjere 1:10.000, po listu	1.000
3. topografska karta razmjere: 1:25.000 (potpun sadržaj-četverobojni tisak), po listu	200
4. topografska karta razmjere: 1:25.000 (potpun sadržaj-sivi tisak), po listu	140
5. topografska karta razmjere 1:25.000 (reljef i hidrografija), po listu	130
6. topografska karta razmjere 1:200.000 (potpun sadržaj-četverobojni tisak), po listu	250
7. topografska karta razmjere 1:200.000 (potpun sadržaj-sivi tisak), po listu	160
8. karta katastarskih opština SRBiH razmjere 1:300.000 slijepljena sa lajsnama	300
9. karta katastarskih opština SRBiH razmjere 1:300.000 u listovima	200
10. karta naseljenih mjesta SRBiH 1:200.000 kaširana sa lajsnama	2.000
11. karta naseljenih mjesta SRBiH 1:200.000 u listovima	1.600
12. karta SRBiH razmjere 1:1,000.000	200

b) za karte na providnom papiru: Za sve proizvode pod brojem 1-7 tačke a) naknada po listu povećava se za 100%.

4. Kopije planova

Tarifni broj 4.

a) za kopije planova na neprovidnom papiru:

1. razmjere 1:1000 i 1:500, po listu	200
2. razmjere 1:2500 format 45 × 60 cm, po listu	250
3. razmjere 1:2500 format 60 × 90 cm, po listu	500
4. razmjere 1:5000, po listu	800
5. razmjere 1:10.000 format 45 × 60 cm, po listu	250
6. razmjere 1:10.000 format 45 × 30 cm, po listu	125

b) za kopije planova na providnom papiru:

Za sve proizvode pod brojem 1-6 tačke a) naknada po listu povećava se za 100%.

5. Kopije karata

Tarifni broj 5.

a) za kopije karata na neprovidnom papiru:

1. razmjere 1:5000, po listu	800
2. razmjere 1:10.000, po listu	900
3. karta SRBiH razmjere 1:1,000.000	1000
4. karta podjele Republike na katastarske opštine razmjere 1:150.000, po listu	200

b) za kopije karata na providnom papiru: Za sve proizvode pod brojem 1-4 tačka a) naknada, po listu povećava se za 100%.

Napomena uz Tarifni broj 2-5

1. za korišćenje planova i karata koji nisu puni detalja, naknada se plaća srazmjerno površini lista pod detaljem, i to 1/4, 1/2 ili 3/4 tarife za cijeli list.
2. Kada se pored kopija na kartografskom papiru uzimaju kopije od istih listova na ozolid papiru, za kopije na ozolid papiru ne naplaćuje se naknada za korišćenje podataka premjera.
3. Naknada za kopije planova i karata naplaćuje se isto bez obzira da li kopija sadrži samo horizontalnu ili horizontalnu i visinsku predstavu terena.

6. Foto kopije

Tarifni broj 6.

Za korišćenje snimaka fotogrametrijskog snimanja, po snimku	100

7. Kopije detalja sa planova

Tarifni broj 7.

a) za kopije detalja sa planova naknada se plaća po broju poena, i to:

1. do 10 poena	50
2. za svaki dalji poen preko 10 poena	10

b) za kopije detalja sa planova kada se radi o većim objektima i parcelama, za koje nije moguće primijeniti način obračunavanja naknada, naknada za korišćenje se obračunava prema potrebnom vremenu za kopiranje, po satu	100

c) ako se kopije planova izrađene u smislu tačke a) i b) ovog Tarifnog broja dalje umnožavaju bilo kojom tehnikom, naknada za korišćenje podataka na ovim kopijama se ne plaća.

d) izvodi sa magnetnih traka ili diskova, katastra zemljišta i to:

1. za parcelu	2
2. za posjednika	4
3. za nosioca prava na nekretninama	4

e) izvodi iz uspostave nove evidencije katastra nekretnina:

1. za posjednika	4
2. za parcelu	3
3. za zgradu	2

Napomena uz Tarifni broj 7.

1. Pod broj poena podrazumijeva se zbir broja decimetarskih kvadrata kopiranog detalja pomnožen sa 6, broja parcela i broja objekata.
2. Površina ispod jednog kvadratnog decimetra računa se kao cio kvadratni decimetar.
3. Naknada po tački a) pod 1. i 2. računa se odvojeno za svaki lokalitet.
4. Kada se kopira i visinska predstava terena, naknada se povećava za 100%.
5. Nezatvorene parcele smatraju se kao cijele parcele.

8. Statistički podaci

Tarifni broj 8.

a) za podatke o površinama, parcelama i kulturama kao i o katastarskom prihodu, i to:

1. za katastarsku opštinu	800
2. za područje opštine zbirni podaci	1.100
3. za teritoriju SR BiH zbirni podaci	1.400

9. Indikacione skice i fotokopije planova

Tarifni broj 9.

a) samostalni geodetski privrednik ili preduzeće plaća za jedan dan korištenja, i to:

1. za indikacionu skicu, po skici	30
2. za fotokopiju planova razmjere 1:6250, 1:3125 i 1:1562,5, po planu	30

B. Naknada za usluge

Tarifni broj 10.

Naknada za usluge naplaćuje se:

a) za kopije podataka geodetske osnove iz Tarifnog broja 1. u iznosu 10% od visine naknade utvrđene za korišćenje podataka iz tačke a) Tarifnog broja 1.

b) naknada za kopiranje i materijal za izradu kopije planova i karata nije obuhvaćena ovom Tarifom, a plaća se po cijeni koštanja koju formira ustanova ili preduzeće koje vrši te usluge.

c) ako korisnik obezbijedi materijal (transparent ili ozolid) naknada za usluge umanjuje se za 50%.«

II

Ova Odluka stupa na snagu odmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«.

I. V. broj 218 — Potpredsjednik
19. decembra 1990. godine — Izvršnog vijeća,
Sarajevo — dr **Jadranko Prlić**, s.r.

902

Na osnovu člana 203. stav 1., član 213. stav 4. Zakona o državnoj upravi - Prečišćeni tekst (»Službeni list SRBiH«, br. 8/90 i 22/90) i člana 5. Uredbe o načinu i postupku utvrđivanja vrijednosti poslova i zadataka radnika organa društveno-političkih zajednica i osnovima i mjerilima za sticanje sredstava za lične dohotke radnika republičkih organa (»Službeni list SRBiH«, broj 22/90) Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, donosi

ODLUKU

O NAČINU STICANJA SREDSTAVA ZA LIČNE DOHOTKE RADNIKA I RUKOVODEĆIH RADNIKA ORGANA DRUŠTVENO-POLITIČKIH ZAJEDNICA PO OSNOVU POSEBNIH USLOVA RADA, TEŽINE I PRIRODE POSLOVA I ODGOVORNOSTI ZA NJIHOVO OBAVLJANJE

Član 1.

Ovom odlukom utvrđuje se način vrednovanja poslova i zadataka po osnovu posebnih uslova rada, težine i prirode poslova i odgovornosti za njihovo obavljanje za radnike i rukovodeće radnike organa uprave, upravnih organizacija, službi i drugih državnih organa kojima se sredstva za rad obezbjeđuju u budžetima društveno-političkih zajednica (u daljem tekstu: organi društveno-političkih zajednica).

Član 2.

Po osnovu posebnih uslova rada, težine i prirode poslova i odgovornosti za njihovo obavljanje, sredstva za lične dohotke radnika i rukovodećih radnika organa društveno-političkih zajednica stiču se uvećana u odnosu na vrijednost tih poslova i zadataka koja se utvrđuju na osnovu propisa donesenih u skladu sa čl. 202. i 212. Zakona o državnoj upravi.

Uvećanje sredstava za lične dohotke u smislu prethodnog stava stiče se ako se ti poslovi i zadaci obavljaju pod posebno otežanim uslovima rada zbog kojih je radnk izložen uticaju oštećujućih faktora (hemijskih, bioloških i dr.), koji predstavljaju opasnost od nastanka profesionalnih oboljenja, ako se ti poslovi i zadaci obavljaju pod nepovoljnim uslovima radne sredine, koji doprinose oštećenju zdravlja radnika, a ne predstavljaju opasnost od nastanka profesionalnih oboljenja, kao i ako obavljanje tih poslova i zadataka zahtijeva učestaliji rad duži od punog radnog vremena, rad noću, rad u dane državnih praznika, rad u dane sedmičnog odmora ili obaveznu prisutnost i pripravnost.

Član 3.

U skladu sa kriterijumima iz prethodnog člana, uvećanje sredstava za lične dohotke utvrđuje se za poslove i zadatke, i to:

1. rudarsko-geološke inspekcije 30%
2. službi osmatranja i obavještavanja, centara za obavještavanje, veza rukovođenja i kriptozaštite 30%
3. inspekcije opštenarodne odbrane i teritorijalne odbrane 30%
4. radnika sa posebnim ovlaštenjima u upravama društvenih prihoda 30%
5. neposrednog izvođenja obuke, učestvovanja na mobilizacijskim i drugim vježbama opštenarodne odbrane i teritorijalne odbrane 20%
6. rukovođenja, zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih i drugih dobara i sprovođenja mjera zaštite usljed elementarnih nepogoda 20%
7. raspolaganja, čuvanja i održavanja naoružanja, opreme i drugih materijalno-tehničkih sredstava opštenarodne odbrane i teritorijalne odbrane 20%
8. vojne obaveze, popune i mobilizacije 20%
9. operativne poslove bezbjednosti opštenarodne odbrane i teritorijalne odbrane 20%
10. elektro-energetske i termo-energetske inspekcije 20%
11. pozadinske poslove rodova, službi, komadni, štabova i jedinica teritorijalne odbrane 10%
12. poslove i zadatke opštenarodne odbrane vezane za stalna dežurstva, pripravnosti, povremeno učešće na vježbama, uzbune, noćni rad i rad duži od punog radnog vremena i u dane sedmičnog odmora 10%
13. prinudne naplate 10%
14. hidrološkog mjerenja; protivgradne zaštite; osmatranja i mjerenja na visinskim hidrometeorološkim stanicama Bjelašnica, Čemerno i Ivan Sedlo i istraživanja bioloških karakteristika voda 10%
15. grafičkih radnika 10%
16. rukovaoca kotlovnice za centralno grijanje 10%
17. električara na održavanju agregata i trafostanica 10%
18. elektromehaničara na održavanju liftova 10%

Član 4.

Pod uslovima iz čl. 2. i 3. ove odluke stiču se uvećana sredstva za lične dohotke i za rukovodioce organizacionih jedinica u kojima se obavljaju poslovi i zadaci iz člana 2. ove odluke.

Član 5.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«.

I. V. broj 214 — Potpredsjednik
19. decembra 1990. godine — Izvršnog vijeća,
Sarajevo — dr **Jadranko Prlić**, s. r.

903

Na osnovu člana 28a. Zakona o utvrđivanju katastarskog prihoda (»Službeni list SRBiH«, br. 7/89 i 29/90), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, donosi

ODLUKU

O UTVRĐIVANJU NOVOG KATASTARSKOG PRIHODA PUTEM VALORIZACIJE

I

U Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini utvrdiće se novi katastarski prihod putem valorizacije katastarskog prihoda utvrđenog Odlukom o utvrđivanju ljestvica katastarskog prihoda, od zemljišta (»Službeni list SRBiH«, broj 46/88) i Odlukom o valorizaciji katastarskog prihoda (»Službeni list SRBiH«, broj 2/90).

Valorizacija katastarskog prihoda će se izvršiti primjenom valorizacionih koeficijenata na postojeći katastarski prihod.

II

Valorizacioni koeficijenti su jedinstveni za sve katastarske srezove i po katastarskim kulturama iznose:

Red. br.	Katastarska kultura	Valorizacioni koeficijent
1.	Njiva	14,0
2.	Vrt	10,0
3.	Voćnjak	16,0
4.	Vinograd	15,0
5.	Livada	12,0
6.	Pašnjak	16,0
7.	Šuma	20,0
8.	Trstik	17,0

III

Katastarski prihod utvrđen na osnovu koeficijenata iz prethodne tačke primjenjivaće se od 1. januara 1991. godine

IV

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«.

I. V. broj 219
19. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić**, s.r.

904

Na osnovu člana 7. Zakona o posebnom porezu za obezbjeđenje sredstava za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje (»Službeni list SRBiH«, broj 33/90) Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, donosi

ODLUKU

O BLIŽIM NAMJENAMA, USLOVIMA I NAČINU KORIŠTENJA SREDSTAVA OBEZBIJEĐENIH ZAKONOM O POSEBNOM POREZU ZA OBEZBJEĐENJE SREDSTAVA ZA RAZVOJ PRIMARNE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJU

I

Ovom odlukom utvrđuju se bliže namjene, uslovi i način korištenja sredstava iz člana 6. Zakona o posebnom porezu za obezbjeđenje sredstava za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje i člana 5. Zakona o razgraničenju poljoprivrednih rejona i mjerama ekonomske politike za podsticanje bržeg razvoja poljoprivredne proizvodnje u planinskom rejonu (»Službeni list SRBiH«, broj 25/88) (u daljem tekstu: Zakon).

II

Sredstva posebnog poreza (u daljem tekstu: sredstva) će se odobravati na kreditnoj osnovi i kao nepovratna pod uslovima koji se za određene namjene utvrđuju ovom odlukom.

Sredstva koja se odobravaju na kreditnoj osnovi doznaćiće se banci koja je u konstrukciji finansiranja programa odobrila korištenje sredstava posebnog poreza, po postupku po kojem odobrava korištenje sredstava iz svojih izvora. Kod doznačavanja sredstava banci Republički sekretarijat za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu treba da raspolaže dokazima da je program usvojen od banke i da su obezbijeđeni i ostali izvori finansiranja, uz garanciju investitora i izvođača radova da će radove završiti u predviđenom roku.

Republički sekretarijat za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, može sredstva neposredno doznačiti organizaciji – korisniku, ukoliko je program odobren od banke i ispunjeni i ostali uslovi iz prethodnog stava, ako se tim obezbjeđuje efikasnija realizacija programa.

Nepovratna sredstva odobrava i doznačuje Republički sekretarijat za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu korisnicima sredstava.

III

1. Uređenje poljoprivrednog zemljišta

Sredstva namijenjena za uređenje poljoprivrednog zemljišta koristiće se za:

– uređenje poljoprivrednog zemljišta	94%
– komasaciju poljoprivrednog zemljišta	4%
– izrada Agrokarte Bosne i Hercegovine	2%

a) Uređenje poljoprivrednog zemljišta

Učešće sredstava u investicionim programima za uređenje poljoprivrednog zemljišta iznosi do:

– 50% predračunske vrijednosti programa koji se realizuje u ravničarskom, brdskom i mediteranskom rejonu;

– 60% predračunske vrijednosti programa koji se realizuje u planinskom rejonu;

– 40% predračunske vrijednosti u programima navodnjavanja koji se realizuju na uređenom poljoprivrednom zemljištu u ravničarskom, brdskom i mediteranskom rejonu;

– 50% predračunske vrijednosti u programima navodnjavanja koji se realizuju u planinskom rejonu.

Sredstva za namjene uređenja poljoprivrednog zemljišta odobravaće se na kreditnoj osnovi korisnicima na 20 godina, kamatnu stopu 5% i greis period 3 godine, a na planinskom rejonu na 30 godina, kamatnu stopu 3% i greis period 5 godina.

Kod odobravanja sredstava prednost će imati programi uređenja i komasacije poljoprivrednih prostora koji predstavljaju tehničko-tehnološke cjeline.

Kod odobravanja sredstava za uređenje i komasaciju poljoprivrednog zemljišta obezbijediće se učešće planinskog rejona srazmjerno njegovom učešću u ukupnim poljoprivrednim površinama u Republici.

b) Komasacija poljoprivrednog zemljišta

Sredstva za komasaciju poljoprivrednog zemljišta koristiće se za troškove geodetskih radova u visini od 50%, s tim da skupština opštine na čijem se području vrši komasacija obezbijedi preostali dio sredstava.

Sredstva su bespovratna i doznačuju se Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

c) Izrada Agrokarte Bosne i Hercegovine

Učešće sredstava za izradu Agrokarte Bosne i Hercegovine, koja se radi po fazama i na osnovu posebnog programa na koji daje saglasnost Republički sekretarijat za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, iznosi do 100% sredstava iz tačke III podtačka 1. stav 1. alineje 3. ove odluke

Sredstva su bespovratna i doznačuju se nosiocu izrade Agrokarte Bosne i Hercegovine, na osnovu ugovora i dokumentacije.

2. Razvoj govedarstva i ovčarstva

a) Sredstva obezbijeđena za razvoj govedarstva i ovčarstva koristiće se po osnovnim namjenama i to za:

– organizovanu oplodnju u govedarstvu	34%
– uzgojno-selekcijski rad u govedarstvu	7%
– realizaciju programa u ovčarskoj proizvodnji	8%
– kupovinu kvalitetnih priplodnih junica proizvedenih u Republici i bikova za prirodnu oplodnju plotkinja na planinskom rejonu	15%
– realizaciju programa proizvodnje i nabavke bikova za vještačko osjemenjavanje krava	8%
– realizaciju programa reprocentara u govedarstvu	23%
– realizaciju programa dijagnostike pojedinih zaraznih bolesti goveda i ovaca	5%

b) Učešće sredstava u cijeni naknade po jednom grlu odnosno predračunskoj vrijednosti programa po pojedinim namjenama iznosi do:

– 60% za organizovanu oplodnju i uzgojno-selekcijski rad u govedarstvu;

– 40% za proizvodnju kvalitetnih priplodnih ovnova za potrebe organizovane oplodnje ovaca kod zemljoradnika;

– 60% za nabavku kvalitetnih elitnih priplodnih ovnova iz uvoza za potrebe registrovanih proizvođača kvalitetnih priplodnih ovaca;

– 20% za proizvodnju kvalitetnih priplodnih ovaca za potrebe proste i proširene reprodukcije proizvođača registrovanih za proizvodnju kvalitetnih priplodnih ovaca i prodaja zemljoradnicima;

– 30% za kupovinu kvalitetnih priplodnih junica proizvedenih u Republici i bikova za prirodnu oplodnju plotkinja, a do 50% za kupovinu junica na planinskom rejonu;

– 60% za realizaciju programa proizvodnje i kupovine bikova za potrebe vještačkog osjemenjavanja plotkinja;

– 60% za realizaciju programa reprocentara u govedarstvu i

– 60% za realizaciju programa dijagnostike pojedinih zaraznih bolesti goveda i ovaca.

Kod kupovine kvalitetnih priplodnih junica i bikova za prirodnu oplodnju plotkinja regres ostvaruje kupac.

Regres za proizvodnju kvalitetnih priplodnih ovnova i ovaca ostvaruje proizvođač s tim da se kod prodatih grla (tržna) cijena umanjuje za visinu regresa, a regres za kupovinu kvalitetnih i elitnih ovnova iz uvoza ostvaruje kupac.

Sredstva za namjene iz tačke III podtačka 2. pod a) doznačuju se kao nepovratna Zajednici preduzeća veterinarstva iz alineje 1. i 7, a Zadružnom savezu Bosne i Hercegovine iz alineja 2, 3. i 4. Sredstva za namjene iz alineja 5. i 6. odobravaće se na kreditnoj osnovi sa rokom otplate 15 godina, kamatnom stopom 5% i greis periodom tri godine.

3. Tržna proizvodnja mlijeka (premija za mlijeko)

Proizvođačima kravljeg, ovčijeg i kozjeg mlijeka proizvedenog, otkupljenog i prerađenog na teritoriji Bosne i Hercegovine isplaćuje se premija po jednom litru mlijeka u visini do:

– 35% od zaštitne cijene mlijeka za mlijeko proizvedeno u planinskom rejonu;

– 20% od zaštitne cijene mlijeka za mlijeko proizvedeno u brdskom i mediteranskom rejonu i

– 15% od zaštitne cijene mlijeka za mlijeko proizvedeno u ravničarskom rejonu.

Premija se isplaćuje proizvođačima pod uslovom da isporučeno kravlje mlijeko sadrži najmanje 3,2%, ovčije 6% i kozje 3,2% mlječne masti.

Ostvarena sredstva od premije za kravlje, ovčije i kozje mlijeko prozvođači koriste i to:

– 70% za podsticanje povećanja proizvodnje mlijeka i

– 30% za sufinansiranje osnovne stručne službe proizvođača.

Sredstva za tržnu proizvodnju mlijeka su bespovratna i doznačuju se Zadružnom savezu Bosne i Hercegovine.

4. Razvoj zemljoradničkih zadruga, poljoprivrednih gazdinstava i stručne poljiprivredne službe za potrebe zemljoradnika

Sredstva za razvoj zemljoradničkih zadruga, poljoprivrednih gazdinstava i stručne poljoprivredne službe za potrebe zemljoradnika usmjeravaju se za:

– razvoj zemljoradničkih zadruga

– poljoprivredna gazdinstva i Centar za unapređivanje poljoprivredne proizvodnje brdsko-planinskog područja Sokolac

– stručne poljoprivredne službe i list »Zadrugar«

Učešće sredstava za namjene iz prethodnog stava iznosi do:

– 50% predračunske vrijednosti investicije u ravničarskom, brdskom i mediteranskom rejonu i 60% u planinskom rejonu za namjenu iz alineja 1. i 2. – Zemljoradničke zadruge i poljoprivredna gazdinstva;

– 100% iz alineje 2 – Centar Sokolac i alineje 3 – Zadrugar;

– 60% iz alineje 3. za regionalnu i 100% za republičku stručnu poljoprivrednu službu.

Sredstva iz tačke III podtačka 4. alineja 3. koristiće se na osnovu godišnjih programa rada i doznačavaće se Zadružnom savezu Bosne i Hercegovine.

Sredstva za namjene iz tačke III podtačke 4. alineja 1. odobravaće se na 7 godina, kamatnu stopu 5% i greis period 2 godine za ravničarski, brdski i mediteranski rejon, a za planinski rejona 10 godina, kamatnu stopu 3% i greis period 3 godine.

Sredstva iz tačke III podtačka 4. alineja 2. – poljoprivrednim gazdinstvima odobravaće se na 10 godina, kamatnu stopu 5% i greis period 3 godine za ravničarski, brdski i mediteranski rejon, a za planinski rejon na 15 godina, kamatnu stopu 3% i greis period 4 godine, za izgradnju farmi u govedarstvu i ovčarstvu.

Sredstva iz tačke III podtačka 4. alineja 2 – Centar Sokolac su nepovratna i doznačuju se Centru na osnovu programa koji odobrava Republički sekretarijat za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

IV

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«, a primjenjivaće se od 1. januara 1991. godine.

I. V. broj 212
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić**, s.r.

905

Na osnovu člana 13. Zakona o posebnom porezu za obezbjeđenje sredstava za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje (»Službeni list SRBiH«, broj 33/90) Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, donosi

PROGRAM

ULAGANJA DIJELA SREDSTAVA U RAZVOJ PRIMARNE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE U BOSNI I HERCEGOVINI

I

Programom se utvrđuje ulaganje dijela sredstava za namjene:

– uređenje poljoprivrednog zemljišta i komasaciju;

– razvoj govedarstva i ovčarstva;

– tržnu proizvodnju mlijeka;

– razvoj zemljoradničkih zadruga, poljoprivrednih gazdinstava i stručne poljoprivredne službe za potrebe zemljoradnika.

II

UREĐENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Uređenje poljoprivrednog zemljišta predstavlja najznačajniju infrastrukturnu investiciju za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje koja obuhvata niz tehničkih, agrotehničkih i drugih međusobno uslovljenih mjera kojim se obezbjeđuje osnovna pretpostavka za stručno i racionalno organizovanje poljoprivredne proizvodnje.

Uređenje poljoprivrednog zemljišta će se realizovati na sljedećim područjima:

1. Sliv rijeke Save

Od ukupno 180.929 ha poljoprivrednog zemljišta koje je moguće obuhvatiti komasacijom na ovom području, do 2000. godine moguće je sprovesti – izvršiti komasaciju na 118.000 ha, od čega 23.879 ha u periodu od 1991. do 1995. godine, a 44.305 ha u periodu od 1996. do 2000. godine. Preostale površine od 63.511 ha planiraju se urediti u periodu iza 2000. godine.

Do sada su na ovom području izvršene komasacije i uređenje zemljišta na 49.234 ha.

Dinamika uređenja i komasacija poljoprivrednog zemljišta po pojedinim opštinama je:

TABELA 1.

Red. broj	OPŠTINA	Za komasaciju i uređenje zemljišta (ha)				
		Ukupno ha	do sada urađeno	1991. do 1995. g.	1996. do 2000. g.	Iza 2000. god.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Odžak	11.929	3.045	3.879	5.005	–
2.	Orašje	13.000	5.300	3.500	2.300	1.900
3.	Bos. Šamac	16.000	–	2.000	6.500	7.500
4.	Brčko	32.000	13.159	2.200	6.500	10.141
5.	Modriča	7.000	–	2.000	3.000	2.000

6.	Bijeljina	40.000	27.730	1.300	4.000	6.970
7.	Ugljevik	5.000	–	1.500	1.500	2.000
8.	Bos. Brod	6.500	–	2.000	4.500	–
9.	Srbac	7.500	–	1.500	1.500	4.500
10.	Bos. Gradiška	30.000	–	2.500	8.000	19.500
11.	Bos. Dubica	12.000	–	1.500	1.500	9.000
	UKUPNO:	180.929	49.234	23.879	44.305	63.511

2. Doline rijeka Bosne, Vrbasa, Spreče i Ukrine

Na ovom slivnom području može se izvršiti uređenje i komasacija zemljišta na oko 48.000 ha. Od 1991. do 1995. godine urediće se 9.000 ha, a od 1996 – do 2000. godine 21.000 ha. Preostale površine od 18.000 ha se planiraju urediti poslije 2000. godine.

Uređenje i komasacija zemljišta će se provoditi na području opština:

TABELA 2.

Red. broj	OPŠTINA	Za komasaciju i uređenje zemljišta (ha) Ukupno ha	do sada urađeno	1991. do 1995. g.	1996. do 2000. g.	Iza 2000. g.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Prijedor	18.000	–	2.000	5.000	11.000
2.	Kalesija	6.000	–	2.500	3.500	–
3.	Živinice	5.000	–	2.000	3.000	–
4.	Bugojno	2.000	–	500	1.500	–
5.	Derventa	10.000	–	1.000	5.000	4.000
6.	Prnjavor	7.000	–	1.000	3.000	3.000
	UKUPNO:	48.000	–	9.000	21.000	18.000

3. Slivovi rijeka Cetine i Korane

Ukupna površina ovog područja, za uređenje i komasacije iznosi oko 44.700 ha.

Na ovom području u periodu do 2000. godine moguće je urediti i komasirati oko 30.300 ha, od čega u periodu od 1991. do 1995. godine 8.000 ha, a od 1996. do 2000. godine 17.800 ha. Preostale površine od 14.400 ha urediće se poslije 2000. godine. Do sada je na ovom području uređeno 3.000 ha poljoprivrednog zemljišta.

Uređenje i komasacija zemljišta provodiće se na području opština:

TABELA 3.

Red. broj	OPŠTINA	Za komasaciju i uređenje zemljišta (ha) Ukupno ha	do sada urađeno	1991. do 1995. g.	1996. do 2000. g.	Iza 2000. god.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Livno	16.000	3.000	2.000	5.000	6.000
2.	Bos. Gradiška	6.000	–	1.500	1.500	3.000
3.	Glamoč	6.000	–	1.200	1.400	3.400
4.	Tomislavgrad	6.000	–	1.000	5.000	–
5.	Kupres	2.200	–	1.000	1.200	–
6.	Bihać	4.500	–	600	2.500	1.400
7.	Cazin	2.000	–	400	1.000	600
8.	V. Kladuša	2.000	–	300	1.700	–
	UKUPNO:	44.700	3.000	8.000	19.300	14.400

4. Sliv rijeke Trebižat i Mostarsko blato

Ovo područje obuhvata površinu od oko 8.900 ha. U periodu do 2000. godine moguće je urediti i komasirati cjelokupne površine. U periodu od 1991. do 1995. godine planira se uređenje i komasacija 2.000 ha, a u periodu od 1996. do 2000. godine izvršiće se uređenje i komasacija na 6.900 ha poljoprivrednog zemljišta.

Uređenje i komasacija zemljišta će se provoditi na području opština:

TABELA 4.

Red. broj	OPŠTINA	Za komasaciju i uređenje zemljišta (ha) Ukupno ha	do sada urađeno	1991. do 1995. g.	1996. do 2000. g.	Iza 2000. god.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Grude	4.400	–	–	4.400	–
2.	Posušje – Mostar (M. blato) – Lištica	4.500	–	2.000	2.500	–
	UKUPNO:	8.900	–	2.000	6.900	–

5. Gornji horizonti istočne Hercegovine

Gornji horizonti istočne Hercegovine obuhvataju površine od 24.670 ha. U periodu do 2000. godine moguće je urediti 20.000 ha, od čega u periodu od 1991. do 1995. godine 5.620 ha, a od 1996. do 2000. godine 14.450 ha poljoprivrednog zemljišta. preostale površine od 4.600 ha urediti će se poslije 2000. godine.

Uređenje i komasacija zemljišta će se provoditi na području opština:

TABELA 5.

Red. broj	OPŠTINA	Ukupno ha	Za komasaciju i uređenje zemljišta (ha) do sada urađeno	1991. do 1995. g.	1996. do 2000. g.	Iza 2000. god.
1.	Stolac (Dabar i Dubrave)	8.320	–	2.170	3.150	3.000
2.	Bileća (Fatnica)	750	–	750	–	–
3.	Nevesinje	9.900	–	1.000	7.900	1.000
4.	Gacko	1.800	–	400	800	600
5.	Trebinje (Pop. polje Treb. polje)	3.900	–	1.300	2.600	–
	UKUPNO:	24.670	–	5.620	14.450	4.600

6. Ostala područja

Pod pojmom »Ostala područja« podrazumijevaju se zemljišne površine koje ne pripadaju naznačenim slivnim područjima i koje se nalaze na različitim područjima Republike. U Republici, posebno na planinskom rejonu postoje znatne zemljišne površine koje je moguće urediti bez značajnih hidrotehničkih zahvata. Na ovim područjima do 2000. godine urediće se oko 20.000 ha, od čega u periodu od 1991. do 1995. godine 10.000 ha.

U toku realizacije programa, posebna pažnja posvetiće se uređenju i racionalnom korištenju pašnjačkih površina u planinskim područjima (od oko 75.00 ha) s obzirom na veliki potencijal za proizvodnju jeftine i ispravne hrane i opredjeljenja Republike za brži razvoj ovih područja koja predstavljaju osnovu za savremenu stočarsku proizvodnju.

7. Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta

U okviru navedenih programa uređenja poljoprivrednog zemljišta u narednom periodu predviđa se intenzifikacija proizvodnje putem navodnjavanja na površini od 22.250 ha. U Periodu od 1991. do 1995. godine izgradiće se sistemi za navodnjavanje na 9.650 ha, a od 1996. do 2000 godine na 12.600 ha. Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta realizovaće se na području opština:

TABELA 6

Red. broj	OPŠTINA	Ukupno ha	Navodnjavanje (ha) 1991. do 1995.	1996. do 2000 g.
1	2	3	4	5
1.	Odžak	2.000	1.000	1.000
2.	Orašje	1.300	500	800
3.	Bos. Šamac	2.500	700	1.800
4.	Brčko	500	500	–
5.	Bijeljina	2.000	1.000	1.000
6.	Bos. Brod	2.000	1.000	1.000
7.	Srbac	400	200	200
8.	Bos. Gradiška	1.500	700	800
9.	Bos. Dubica	600	300	300
10.	Prijedor	700	200	500
11.	Kalesija	1.000	200	800
12.	Derventa	650	250	400
13.	Prnjavor	500	250	250
14.	Livno	500	200	300
15.	Bos. Grahovo	1.000	600	500
16.	Glamoč	150	–	150
17.	Tomislavgrad	300	100	200
18.	Bihać	300	100	200
19.	Gacko	300	100	200
20.	Nevesinje	200	–	200
21.	Mostar	1.000	500	500
22.	Ostali	2.750	1.250	1.500
	UKUPNO:	22.250	9.650	12.600

Rekapitulacija ukupnih površina po područjima

TABELA 7.

Red. broj	PODRUČJE	Ukupno ha	Za komasaciju i uređenje zemljišta (ha) do sada urađeno	1991. do 1995. g.	1996. do 2000. g.	Iza 2000. god.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Sliv rijeke Save	180.929	49.234	23.879	44.305	63.511
2.	Doline rijeka Bosne, Vrbasa, Spreče i Ukrine	48.000	–	9.000	21.000	18.000
3.	Područje kraških polja	44.700	3.000	8.000	19.300	14.400
4.	Sliv rijeke Trebižata, Mostarsko blato	8.900	–	2.000	6.900	–
5.	Gornji horizonti ist. Hercegovine	24.670	–	5.620	14.450	4.600
6.	Ostala područja	20.000	–	10.000	10.000	–
7.	Navodnjavanje	22.250	–	9.650	12.600	–
	UKUPNO:	349.449	52.234	68.149	128.555	100.511

Od ukupno 349.449 ha poljoprivrednog zemljišta koje je moguće osposobiti za visoku poljoprivrednu proizvodnju planira se do 2000. godine uređenje i komasacija na površini od 174.454 ha i navodnjavanje na 22.500 ha od čega u periodu od 1991. do 1995. godine 68.149 ha a od 1996. do 2000. godine 128.555 ha. Preostale površine od 100.511 ha moguće je urediti poslije 2000. godine. Do 1990. godine u Bosni i Hercegovini uređeno je 52.234 ha poljoprivrednog zemljišta i izvršeno navodnjavanje oko 10.000 ha.

8. Agrokarta Bosne i Hercegovine

Izrada agrokarte za teritoriju Bosne i Hercegovine ima poseban značaj kao podloge za utvrđivanje realnih poljoprivrednih površina, njihovog boniteta, načina korištenja te mogućnosti racionalnije i usmjerenije proizvodnje u zavisnosti od boniteta zemljišta.

Agrokarta će se raditi po posebnom programu:

U periodu od 1991. do 1992. godine.

– Izrada jedinstvene metodologije za Agrokartu BiH,

– Izrada tehničkih uputstava,

– Izrada agrokarata za tri pilot opštine (ravničarsko, brdsko-planinsko, mediteransko područje),

– Nabavka opreme za obradu podataka–hardvera, softvera i lajfera.

U periodu od 1992. do 1995. godine

– Izrada agrokarata za 36 opština

U periodu od 1996. do 2000. godine

– Izrada agrokarata za 36 opština

U periodu od 2000. do 2005. godine

– Izrada agrokarata za 34 opštine

Nosilac posla izrade Agrokarte je Zavod za agropedologiju Sarajevo.

III

RAZVOJ GOVEDARSTVA I OVČARSTVA

Razvoj i unapređivanje govedarstva i ovčarstva u periodu do 2000. godine realizovaće se programima:

1. Organizovana oplodnja i uzgojno-selekcijski rad u govedarstvu Bosne i Hercegovine

U periodu od 1991. do 1995. godine organizovana oplodnja povećavaće se po prosječnoj godišnjoj stopi od 8,7%, a u periodu od 1996. do 2000. godine po stopi od 6,3%, tako da će na kraju realiziacije programa organizovanom oplodnjom biti obuhvaćeno 80% plotkinja od čega 343.700 grla vještačkim osjemenjavanjem i 81.300 grla prirodnom oplodnjom.

Uzgojno-selekcijski rad sa kvalitetnim priplodnim grlima u periodu od 1991. do 1995. godine povećavaće se po prosječnoj godišnjoj stopi od 7,1%, a u periodu od 1996. do 2000. godine po stopi od 6,7%. Na kraju programskog perioda ovim mjerama biće obuhvaćeno 35.000 plotkinja, što će osigurati proizvodnju od 14.000 kvalitetnih ženskih priplodnih grla, izbor bikovskih majki i ispitivanje uzgojne vrijednosti bikova. Istovremeno će se obezbijediti kontrola reproduktivnih i zdravstvenih svojstava ostalih priplodnih grla.

Dinamika organizovane oplodnje u govedarstvu

TABELA 8.

GODINA	VJEŠTAČKO OSJEMENJAVANJE KRAVA	PRIRODNI PRIPUST GRLA	UKUPNO ORGANIZOVANA OPLODNjA KRAVA
1991.	190.200	31.800	222.000
1992.	205.400	38.600	244.000
1993.	220.600	45.400	266.000
1994.	235.800	52.200	288.000
1995.	251.000	59.000	310.000
UKUPNO:	1.103.000	227.000	1.330.000
1996.	269.100	63.900	333.000
1997.	287.800	68.200	356.000
1998.	306.400	72.600	379.000
1999.	325.100	76.900	402.000
2000.	343.700	81.300	425.000
UKUPNO:	1.532.100	362.900	1.895.000
SVEUKUPNO:	2.635.100	589.900	3.225.000

Dinamika uzgojno-selekcijskog rada u govedarstvu

TABELA 9.

GODINA	A KONTROLA GRLA	B KONTROLA GRLA	UKUPNA GRLA	Z KONTROLA GRLA
1991.	16.880	2.120	19.000	95.600
1992.	18.100	2.400	20.500	131.200
1993.	19.440	2.560	22.000	166.800
1994.	20.720	2.780	23.500	202.400
1995.	22.000	3.000	25.000	238.000
UKUPNO:	97.140	12.860	110.000	834.000
1996.	23.800	3.200	27.000	255.000
1997.	25.600	3.400	29.000	273.000
1998.	27.400	3.600	31.000	290.000
1999.	29.200	3.800	33.000	307.000
2000.	31.000	4.000	35.000	325.000
UKUPNO:	137.000	18.000	155.000	1.450.000
SVEUKUPNO:	234.140	30.860	265.000	2.284.000

LEGENDA: A KONTROLA – redovna mjesečna kontrola proizvodnih, reproduktivnih i zdravstvenih svojstava kvalitetnih i elitinih priplodnih grla

B KONTROLA – tromjesečna kontrola proizvodnih, reproduktivnih i zdravstvenih svojstava kvalitetnih priplodnih grla

Z KONTROLA – kontrola reproduktivnih i zdravstvenih svojstava ostalih priplodnih grla

2. Organizovana oplodnja i uzgojno-selekcijski rad u ovčarstvu Bosne i Hercegovine

Realizacijom programa u reprocentrima za proizvodnju kvalitetnih priplodnih grla obezbjeđuje se genetska konsolidacija stada kvalitetnih priplodnih grla i to: vještačkim osjemenjavanjem ovaca, nabavkom kvalitetnih priplodnih ovnova iz uvoza, izmjenom strukture stada sa kvalitetnijim priplodnim grlima i proizvodnjom kvalitetnih priplodnih ovnova i ovaca za potrebe proširene reprodukcije uzgoja kvalitetnih priplodnih grla. U planinskom području Republike, mjerama organizovane oplodne i uzgojno-selekcijskog rada mijenjaće se pasminska struktura ovaca i time obezbijediti veća proizvodnja mesa, mlijeka i vune u Republici.

Dinamika organizovane oplodnje i uzgojno-selekcijskog rada u ovčarstvu

TABELA 10.

GODINA	REGRESIRANJE PROIZVODNJE OVNOVA–GRLA	OSJEMENJIVANJE OVACA–GRLA	NABAVKA OVNOVA IZ UVOZA	REGRESIRANJE PROIZVODNJE OVACA	Uzgojno-selekcijski rad	
					ovnovi–grla	ovce–grla
1991.	1.214	77.360	10	4.400	1.214	880
1992.	1.459	102.080	–	4.800	1.459	960
1993.	1.857	126.820	10	5.200	1.857	1.040
1994.	2.118	151.560	–	5.600	2.118	1.120
1995.	2.501	176.300	10	6.000	2.501	1.200
UKUPNO:	9.149	634.120	30	26.000	9.149	5.200
1996.	2.775	201.040	–	6.400	2.775	1.280
1997.	3.147	225.780	10	6.800	3.147	1.360

1998.	3.431	250.520	–	7.200	3.431	1.440
1999.	3.793	275.260	10	7.600	3.793	1.520
2000.	4.087	300.000	–	8.000	4.087	1.600
UKUPNO:	17.233	1.252.600	20	36.000	17.233	7.200
SVEUKUPNO:	26.382	1.886.720	50	62.000	26.382	12.400

3. Proizvodnja kvalitetnih i elitnih priplodnih grla u govedarstvu

Programom se planira ostvariti proizvodnja od 56.000 ženskih priplodnih grla za potrebe proste i proširene reprodukcije, kao i proizvodnja 3.380 kvalitetnih priplodnih bikova za potrebe prirodne oplodnje plotkinja.

Radi ostvarivanja brže izmjene pasminskog sastava goveda vršiće se regresiranje kupovine priplodnog podmlatka simentalske, smeđe, sive i crno-šare pasmine pod uslovom da se pasmine odgovarajućih proizvodnih svojstava plasiraju na odgovarajuća područja. Prednost će imati:

– na ravničarskom i brdskom području simentalska pasmina;

– na mediteranskom području siva i smeđa pasmina;

– na planinskom području siva, smeđa i simentalska u dolinskom dijelu planina, i

– crno-šara pasmina u stadima orijentisanim na intenzivnu proizvodnju mlijeka za koja stada stručna kontrolna služba potvrdi da su obezbijeđeni uslovi za uzgoj crno-šare pasmine goveda.

Kupci kvalitetnih priplodnih grla ostvarivaće regres pod uslovom da se za kvalitetna priplodna grla obezbijede odgovarajući uslovi za smještaj i ishranu i da se grlo zadrži u rasplodu najmanje 3 godine.

Dinamika realizacije programa po godinama

TABELA 11.

Godina	Junica–grla	Bikovi–grla
1991.	3.900	150
1992.	4.100	200
1993.	4.400	250
1994.	4.700	300
1995.	5.000	350
Ukupno u periodu 1991–1995. godine	22.100	1.250
1996.	6.200	380
1997.	6.500	400
1998.	6.800	420
1999.	7.000	450
2000.	7.400	480
Ukupno u periodu 1996–2000. godina	33.900	2.130
1991–2000. godina	56.000	3.380

U cilju obezbjeđivanja realizacije razvojnih programa u stočarskoj proizvodnji, a posebno jedinstvenog djelovanja Veterinarsko-stočarskog centra u Banjaluci sa reprocentrima za uzgoj kvalitetnih i elitnih junica, bikovskih majki i bikova za vještačku i prirodnu oplodnju grla smeđe, sive i simentalske pasmine, posebno će se podsticati i sufinansirati.

– Razvoj Veterinarsko-stočarskog centra u Banja Luci radi proizvodnje elitnih priplodnih bikova iz populacije bikovskih majki na području Republike, kao i nabavke bikova iz zemlje i inostranstva u cilju osvježavanja bikovskih linija;

– razvoj reprocentra u govedarskoj proizvodnji, odnosno, rekonstrukcija, formiranje, izgradnja i opremanje reprocentara za uzgoj kvalitetnih priplodnih grla sive, smeđe i simentalske pasmine (Gacko, Livno, Bugojno, Sokolac i Bijeljina), kao i

– određene mjere za sprečavanje pojava naročito opasnih i drugih zaraznih bolesti životinja.

IV

TRŽNA PROIZVODNJA MLIJEKA

Program tržne proizvodnje mlijeka zasniva se na diferenciranom premiranju proizvodnje po rejonima, čime se ostvaruju uslovi za veću ukupnu proizvodnju mlijeka u cjelini, a posebno na planinskom i brdskom području Republike. Realizacijom programa planira se u 2000. godini tržna proizvodnja od 152 miliona litara mlijeka.

Dinamika robne proizvodnje mlijeka po godinama

TABELA 12.

GODINA	U MILIONIMA LITARA
1991.	100
1992.	105
1993.	110
1994.	115
1995.	120
Ukupno u periodu od 1991. do 1995. godine	550
1996.	126
1997.	132
1998.	138
1999.	145
2000.	152
Ukupno u periodu od 1996. do 2000. godine	693
Sveukupno u periodu od 1991. do 2000. godine	1.243

V

RAZVOJ ZEMLJORADNIČKIH ZADRUGA, POLJOPRIVREDNIH GAZDINSTAVA I STRUČNE POLJOPRIVREDNE SLUŽBE ZA POTREBE ZEMLJORADNIKA

1. Ulaganja u razvoj zemljoradničkih zadruga

Ulaganja sredstava obezbijeđenih zakonom za razvoj zemljoradničkih zadruga usmjeriće se u sljedeće namjene:

– Rekonstrukciju, izgradnju i opremanje zadružnih objekata za smještaj reprodukcionih materijala za poljoprivredu, gotovih poljoprivrednih proizvoda, doradu šumskih plodova i ljekobilja, nabavku laktofrizera za otkup mlijeka, radionice za opravku poljoprivredne mehanizacije, izgradnju internih benzinskih pumpi, nabavku žitnih kombajna, silokombajna, pčelarske opreme i uređaja za finalizaciju i pakovanje proizvoda od meda i izgradnju i opremanje poljoprivrednih apoteka.

2. Ulaganja u poljoprivredna gazdinstva

– Ulaganje sredstava u poljoprivredna gazdinstva prvenstveno će se usmjeravati za podizanje farmi u govedarstvu i ovčarstvu, za proizvodnju mlijeka i mesa.

Prednost u korištenju ovih sredstava imala bi profesionalna poljoprivredna gazdinstva (robni proizvođači) koja zasnivaju novu proizvodnju, odnosno ostali oblici privatne svojine organizovani po osnovu Zakona o preduzećima. Sredstva bi se koristila na kreditnoj osnovi.

U skladu sa članovima 4. i 5. Zakona o razgraničenju poljoprivrednih rejona i mjerama ekonomske politike za podsticanje bržeg razvoja poljoprivredne proizvodnje u planinskom rejonu sufinansiraće se i Centar za unapređenje poljoprivrede brdsko-planinskog područja Sokolac u cilju obezbjeđenja kvalitetnog repromaterijala osnovnih kultura brdsko-planinskog područja Republike.

3. Stručna razvojna poljoprivredna služba za potrebe zemljoradnika

Dugoročnim programom razvoja agrarne privrede Bosne i Hercegovine od 1986. do 2000. godine utvrđeno je osnivanje, organizovanje i finansiranje stručne poljoprivredne razvojne službe za potrebe zemljoradnika.

Stručnu službu čine osnovna, regionalna i republička stručna poljoprivredna služba, koja predstavlja jedinstvenu poljoprivrednu razvojnu i stručnu službu u Republici i organizuju se pri Zadružnom savezu Bosne i Hercegovine.

Primarni sadržaj rada ovih stručnih službi je poljoprivredno gazdinstvo kao proizvodni i tržišni subjekt. Stručna služba,

također, učestvuje neposredno u realizaciji svih razvojnih programa koji se finansiraju sredstvima obezbijeđenih Zakonom.

Neophodno je obezbijediti da u stručnoj službi rade afirmisani stručnjci sa potrebnim iskustvom u neposrednoj proizvodnji i ukupnim znanjem iz oblasti tehnologije, organizacije rada i ekonomike u poljoprivredi čime se stvaraju uslovi za stručnije i racionalnije organizovanje proizvodnje na poljoprivrednom gazdinstvu.

Zadružni savez Bosne i Hercegovine će izraditi poseban program osnivanja, organizovanja i finansiranja stručne poljoprivredne razvojne službe u Republici.

Godišnje programe rada i finansiranja stručne poljoprivredne službe donosi Zadružni savez Bosne i Hercegovine na koje saglasnost daje Republički sekretarijat za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

U okviru Republičke stručne službe putem Zadružnog saveza Bosne i Hercegovine, finansiraće se određene aktivnosti lista »Zadrugar« koje su u funkciji stručnog obrazovanja zemljoradnika.

VI

Izuzetno, za potrebe Republičkog sekretarijata za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu iz ovih sredstava može se finansirati izrada studija iz oblasti poljoprivrede.

VII

Ovaj program objaviće se u »Službenom listu SRBiH«.

I.V. broj 212 — Potpredsjednik
13. decembra 1990. godine — Izvršnog vijeća
Sarajevo — dr **Jadranko Prlić**, s.r.

906

Na osnovu člana 47c. stav 4. tačka 4. Zakona o porezima građana (»Službeni list SRBiH«, br. 49/84, 8/85, 45/86, 14/88 i 20/90) republički sekretar za finansije, po prethodno pribavljenom mišljenju Privredne komore BiH, Saveza samostalnih privrednika BiH i nadležnih republičkih organa uprave, donosi

PRAVILNIK

O UTVRĐIVANJU PROCENATA OSTALIH TROŠKOVA POSLOVANJA ZA OBVEZNIKE POREZA NA DOBIT OD PRIVREDNE I PROFESIONALNE DJELATNOSTI KOJI POREZ PLAĆAJU PREMA OSTVARENOJ DOBITI

Član 1.

Ovim pravilnikom utvrđuju se procenti ostalih troškova poslovanja (materijalni, nematerijani i amortizacija) za pojedine djelatnosti kod utvrđivanja osnovice poreza na dobit od privredne i profesionalne djelatnosti, koji se plaćaju prema ostvarenoj dobiti.

Član 2.

Ostali troškovi poslovanja utvrđuju se za pojedine djelatnosti u sljedećim procentima:

1. Građevinarstvo
(izgradnja, rekonstrukcija, adaptacija i opravke privrednih i stambenih zgrada, instalacioni i završni radovi u građevinarstvu, unutrašnje vodovodne, kanalizacione, fasaderske, teracerske, molersko-farbarske, parketarske, gipsarske, štumo-mermerske, izolatorske, radovi oblaganja podova, staklorezački, keramičarski i drugi građevinsko-zanatski završni radovi) 65 %
osim:
– proizvodnja šljako-betonskih i drugih elemenata 85 %
– usluge građevinskim mašinama 50 %
– instalater za centralno grijanje, klimatizaciju i elektro-instalateri 70 %
– instalater gasnih postrojenja, bravari, limari 75 %
2. Trgovina 85 %
osim:
– komisionari 80 %
– tehnička roba, auto-dijelovi, vozila i veleprodaja 90 %
3. Proizvodnja jaja, perja i pilića, uzgoj kunića i pčela, proizvodnja i uzgoj gljiva, riba i riblje mlađi, proizvodnja i prodaja cvijeća, sadnica i sl 85 %
4. Kamenoklesari 80 %
5. Opravka i održavanje motornih vozila 75 %
6. Opravka i održavanje proizvoda, preciznemehanike (održavanje i opravak opreme za profesionalne i naučne svrhe, mjernih i kontrolnih instrumenata, osim električnih i drugih proizvoda precizne mehanike i časovičari) 70 %
7. Izrada raznovrsnih metalnih proizvoda (proizvodi za domaćinstva ili ličnu upotrebu koja se vrši po posebnoj individualnoj narudžbi, izrada ostalih raznovrsnih metalnih proizvoda, kazandžije, zlatari – proizvodnja) 80 %
8. Usluge metaloprerađivačkog zanatstva domaćinstvima (opravka metalnih predmeta za ličnu upotrebu ili upotrebu u domaćinstvima, kao i druge usluge metalno-prerađivačkog zanatstva, zlatari – usluge) 60 %
9. Ostale usluge metaloprerađivačkog zanatstva (opravka mašina, uređaja i nepomenutih metalnih proizvoda – nepomenute usluge metaloprerađivačkog zanatstva) 65 %
10. Opravka i održavanje električnih aparata za domaćinstvo (električne peći, štednjaci, bojleri, mašine za pranje rublja, frižideri, usisivači prašine i drugi električni aparati za domaćinstvo, ličnu upotrebu, ugostiteljstvo i zanatstvo) 70 %
11. Opravka i održavanje radio-televizijskih i telefonskih aparata i uređaja (opravka i održavanje radio i TV prijemnika, elektroakustičnih aparta i uređaja, komunikacionih aparata i uređaja, elektronske mjerne i regulacione opreme i nepomenutih elektronskih aparta i uređaja) 70 %
12. Izrada raznovrsnih elektrotehničkih proizvoda (izrada raznovrsnih elektrotehničkih proizvoda za domaćinstvo i ličnu upotrebu koja se vrši po posebnoj porudžbini, izrada ostalih raznovrsnih elektrotehničkih proizvoda). 80 %
13. Opravka, održavanje električnih mašina i ostalih elektrotehničkih aparata i uređaja (opravka i održavanje električnih motora, generatora, transformatora i drugih nepomenutih električnih mašina, aparata, uređaja, punjenje akumulatora, vinklovanje motora i nepomenute usluge elektrotehničkog zanatstva) 75 %
14. Galvanizerska djelatnost – zaštita raznih vrsta 75 %
15. Izrada i opravka predmeta od drveta 6opravka i izrada namještaja i drugih proizvoda od drveta po posebnoj narudžbi, kao i ostale usluge drvoprerađivačkog zanatstva, izrada predmeta od drveta) 75 %
Proizvodnja usluga 50 %
Rezanje građe 60 %
16. Izrada i opravak predmeta od tekstila (opravka i izrada odjeće i drugih prozvoda od tekstila po mjeri odnosno po posebnoj porudžbini, kao i druge usluge zanatstva prerade i obrade tekstila
Proizvodnja 75 %
Usluga 50 %
17. Izrada i opravak predmeta od kože i gume (opravka i izrada obuće i drugih predmeta od kože, kožnih supstituta i gume po mjeri odnosno po posebnoj narudžbi, tapetarsko-dekoraterska djelatnost
Proizvodnja 80 %
Usluga 60 %
18. Izrada hljeba i peciva 80 %
19. Klanje stoke i prerada mesa 85 %
20. Izrada ostalih prehrambenih proizvoda (buregdžije, slastičari, jufkari, proizvodnja pića) 80 %
21. Izrada predmeta od plastičnih masa 85 %

22. Optičari, izrada i opravak ortopedskih pomagala	75 %
23. Izrada predmeta od papira	
Proizvodnja	75 %
Usluga	50 %
24. Izrada i opravka nepomenutih raznovrsnih proizvoda	70 %
25. Ženski frizeri, kozmetičari	40 %
26. Muški frizeri, pedikeri	30 %
27. Pranje, čišćenje i bojenje rublja i odjeće	60 %
28. Ostale lične usluge usluge fotografa, usluge zabavnih parkova, vašarskih sterelišta, dječijh autodroma i drugih mjesta za zabavu)	80 %
29. Usluge reklame i ekonomske propagande	60 %
30. Komercijalni poslovi	80 %
31. Nepomenute usluge u oblasti prometa (posredništvo i drugi poslovi u oblasti prometa roba)	60 %
32. Projektovanje građevinskih objekata	45 %
33. Ostalo projektovanje	55 %
34. Inženjering (organizacija i posredovanje u izgradnji kompletnih i drugih objekata)	90 %
35. Geološka istraživanja	85 %
36. Knjigovodstvene usluge (obračunske, računovodstvene i knjigovodstvene usluge koje vrše biroi za knjigovodstvo i druge slične uslužne djelatnosti)	35 %
37. Usluge obrade podataka	35 %
38. Ugostiteljstvo i turizam	
– bife, kafić, bosanska kafana, snek bar, disko klub, prenoćišta	50 %
– bifei sa toplim jelima, grilovi, zdravljaci, picerije i pansioni	65 %
– gostione i ćevabdžinice	70 %
– restorani, aščinice	75 %
– turističke agencije	90 %
39. Saobraćaj	
– taksisti, sandučari, autobusi, i dr. laka vozila	78 %
– kiperi i druga specijalna vozila	80 %
40. Video-Klubovi, Videoteke	60 %
41. Ostale nepomenute djelatnosti	
Proizvodnja	75 %
Usluge	40 %
42. Profesionalne djelatnosti	
– advokati	40 %
– auto-škole	75 %
– škole stranih jezika, škole plesa i sl.	40 %
– galerije	65 %
– izavačka djelatnost	90 %
– stomatolozi	70 %
– dnevni boravak i odgoj predškolske djece	75 %
– ostale profesionalne djelatnosti	50 %

Član 3.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«, a primjenjivaće se od 1. januara 1991. godine.

Broj 01-021-789/90
5. decembra 1990. godine
Sarajevo

Republički sekretar,
Ranko Pejić, s.r.

907

Na osnovu člana 187. stav 5. Zakona o porezima građana (»Službeni list SRBiH«, br. 39/84, 8/85, 45/86, 14/88 i 20/90) republički sekretar za finansije, donosi

NAREDBU

O IZMJENAMA NAREDBE O NAČINU EVIDENTIRANJA RAČUNA I O NAPLATI DOSPJELIH POREZA

1. U Naredbi o načinu evidentiranja računa i o naplati dospjelih poreza (»Službeni list SRBiH«, broj 4/85) u tački 1. stavu 1. u uvodnoj rečenici u drugom redu riječ »društvenih« briše se, a podtačka 1) mijenja se i glasi:

»1) obveznici poreza koji samostalno obavljaju privrednu odnosno profesionalnu djelatnost, radi sticanja dobiti, izuzev obveznika koji porez plaćaju po odbitku i obveznici koji porez plaćaju u godišnjem iznosu – opštinskoj upravi društvenih prihoda kod koje plaćaju porez;«.

Stavovi 2. i 3. brišu se.

2. Tačka 2. briše se.

Dosadašnje tač. 3, 4. 5. i 6. postaju tač. 2, 3, 4. i 5.

3. Ova naredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«, a primjenjivaće se od 1. januara 1991. godine.

Broj 01-021-800/90
21. decembra 1990. gidine
Sarajevo

Republički sekratar,
Ranko Pejić, s.r.

908

Na osnovu člana 189. stav 4. Zakona o porezima građana (»Službeni list SRBiH«, br. 39/84, 8/85, 45/86, 14/88 i 20/90) republički sekretar za finansije, donosi

NAREDBU

O USLOVIMA ZA OTVARANJE ŽIRO-RAČUNA GRAĐANA

1. Građani koji ostvaruju prihode od pravnih lica (u daljem tekstu: isplatioci) u pojedinačnom iznosu većem od 2.000 dinara, kao i obveznici poreza na dobit od djelatnosti koji porez plaćaju prema ostvarenoj dobiti dužni su otvoriti žiro-račun.

2. Građani koji ostvaruju prihode na koje se plaća porez po odbitku (porez na dobit od privredne i profesionalne djelatnosti u procentu od pojedinačno ostvarenog bruto prihoda, porez na prihod od autorskih prava i porez na prihod od imovine u procentu od svakog pojedinačno ostvarenog bruto prihoda) dužni su otvoriti žiro-račun kod banke na području opštine gdje imaju prebivalište.

3. Građani koji ostvaruju prihode od samostalnog obavljanja privrednih odnosno profesionalnih djelatnosti, izuzev obveznika koji obavljaju niskoakumulativne i deficitarne djelatnosti, dužni su otvoriti žiro-račun kod banke na području opštine gdje se zadužuju porezom.

4. Građani mogu kod banke imati otvoren samo jedan žiro-račun. Banka je dužna od građana koji otvara žiro-račun zahtijevati izjavu da istovremeno nema otvoren žiro-račun kod druge banke.

5. Isplatioci prihoda će građanima koji su po odredbama ove naredbe dužni otvoriti žiro-račun, sve prihode isplaćivati preko žiro-računa.

6. Izuzetno, od prethodne tačke, građanima će se isplaćivati neposredno prihodi koje nisu obavezni da evidentiraju kod opštinske uprave društvenih prihoda prema Odluci o izuzimanju pojedinih kategorija obveznika poreza od obaveza evidentiranja računa (»Službeni list SRBiH«, broj 43/90).

Ova naredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«, a primjenjivaće se od 1. januara 1991. godine.

Stupanjem na snagu ove naredbe prestaje da važi Naredba o uslovima za otvaranje žiro-računa građana (»Službeni list SRBiH«, broj 15/85).

Broj 01-021-801/90
21. decembra 1990. godine
Sarajevo

Republički sekretar,
Ranko Pejić, s.r.

909

Na osnovu člana 207. Zakona o vodama (»Službeni list SRBiH«, br. 36/75, 41/75 i 10/90) i člana 11. Zakona o obezbjeđenju dijela sredstava i uslovima za realizaciju Dugoročnog programa snabdijevanja pitkom vodom stanovništva i privrede u Socijalističkog Republici Bosni i Hercegovini (»Službeni list

SRBiH«, br. 26/89, 6/90, 20/90, 26/90 i 36/90), republički sekretar za finansije i republički sekretar za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, propisuju

UPUTSTVO

O NAČINU I POSTUPKU ZA USMJERAVANJE I KORIŠĆENJE SREDSTAVA KOJA SU OBEZBIJEĐENA ZA REALIZACIJU FINANSIJSKOG PLANA REPUBLIČKOG VODOPRIVREDNOG DRUŠTVENOG FONDA

I. OSTVARIVANJE I POSTUPAK PRENOSA SREDSTAVA

1. Sredstva posebnog poreza na promet proizvoda i sredstva poreza na dohodak koja se obezbjeđuju u skladu sa Zakonom o obezbjeđenju dijela sredstava i uslovima za realizaciju Dugoročnog programa za snabdijevanje pitkom vodom stanovništva i privrede u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini i visini utvrđenoj Zakonom o korišćenju posebnog poreza na promet proizvoda za određene namjene (»Službeni list SRBiH«, br. 37/88, 7/89, 46/89, 6/90 i 36/90) i Zakonom o stopi poreza na dohodak (»Službeni list SRBiH«, broj 36/90), sredstva vodoprivrednog doprinosa i sredstva posebnih vodoprivrednih naknada utvrđenih Zakonom o vodama u visini utvrđenoj Odlukom o stopama vodnog doprinosa (»Službeni list SRBiH«, br. 9/84, 39/85, 26/88, 7/89 i 5/90) i Odlukom o visini posebnih vodoprivrednih naknada (»Službeni list SRBiH«, br. 9/84, 39/85, 26/88, 7/89 i 5/90) i Odlukom o visini posebnih vodoprivrednih naknada (»Službeni list SRBiH«, broj 20/90), usmjeravaju se za realizaciju programa radova utvrđenih godišnjim programom radova i finansijskim planom Republičkog vodoprivrednog društvenog fonda (u daljem tekstu: Republički fond), koja Služba društvenog knjigovodstva u Socijalističkog Republici Bosni i Hercegovini i Republički sekretarijat za finansije u propisanim rokovima prenose sa računa republičkog budžeta na računa Republičkog fonda, koriste se:

a) neposredno preko Republičkog fonda za izgradnju, pogon i održavanje osnovnih vodoprivrednih objekata i drugih aktivnosti iz godišnjeg programa radova i finansijskog plana Republičkog fonda;

b) neposredno preko Javnog vodoprivrednog preduzeća »Vodoprivreda Bosne i Hercegovine« Sarajevo (u daljem tekstu: Javno preduzeće) za izgradnju objekata iz Dugoročnog programa snabdijevanja pitkom vodom stanovništva i privrede u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini za period od 1989. do 2010. godine (u daljem tekstu: Dugoročni program);

c) neposredeno preko drugih pravnih subjekata za izgradnju, pogon i održavanje osnovnih vodoprivrednih objekata i drugih aktivnosti u skladu sa godišnjim progrom radova i finansijskim planom Republičkog fonda.

2. Republički fond vršiće prenos sredstava za namjene pod b. i c. prethodne tačke, na račun Javnog preduzeća i drugih pravnih subjekata prema dinamici ostvarenja sredstava za te namjene.

Za prenos sredstava iz prethodnog stava Republički fond donosiće rješenja kojima će se utvrditi osnov i iznos sredstava saglasno godišnjem programu radova i finansijskom planu Republičkog fonda odnosno odluci Upravnog odbora Republičkog fonda.

Rješenjem iz prethodnog stava u slučajevima prenosa sredstava drugim pravnim licima za namjene u skladu sa tačkom 1. pod c, utvrdiće se i obaveze i uslovi kojima će se obezbijediti potrebne dokumentacije i sl.

3. Sredstva Republičkog fonda koja se usmjeravaju za namjene investicionog karaktera evidentiraće se kod primaoca na odgovarajućim računima kao namjenska sredstva za investicije.

II. KORIŠĆENJE I EVIDENTIRANJE UTROŠKA SREDSTAVA

4. Sredstva ostvarena za realizaciju godišnjeg programa radova i finansijskog plana Republičkog fonda za pojedine namjene koristiće se na način i po postupku utvrđenim zakonom i ovim uputstvom, i to:

1) Republički fond obezbijediće dokumentaciju kojom će ustrojiti evidenciju utroška sredstava za izgradnju, pogon i održavanje osnovnih vodoprivrednih objekata drugih aktivnosti do nivoa sredstava utvrđenim godišnjim programom radova i finansijskim planom za godinu za koji se godišnji program radova i finansijski plan realizuje za ove namjene, a za koje je investitor odnosno nosilac aktivnosti Republički fond.

Ukoliko za investicije u osnovne vodoprivredne objekte za koje je investitor Republički fond u finansiranju učestvuju i druga pravna lica, Republički fond dužan je da obezbijedi priliv tih sredstava prije zaključivanja ugovora o izvođenju takvih radova sa izvođačima.

O utrošku sredstava Republički fond dužan je sačiniti odgovarajući izvještaj jednom godišnje, a najkasnije do kraja februara za prethodnu godinu;

2) Javno preduzeće dužno je da sredstva koja mu je prenio Republički fond troši i usmjerava u namjene koje su utvrđene godišnjim programom radova i finansijskim planom Republičkog fonda i odlukama Upravnog odbora Republičkog fonda donesenim saglasno obavezama i uslovima u sprovođenju godišnjeg programa radova i finansijskog plana Republičkog fonda.

Javno preduzeće dužno je sačiniti godišnji izvještaj o utrošku sredstava koja su mu prenesena od Republičkog fonda, kao i godišnji izvještaj o realizaciji godišnjeg programa radova i finansijskog plana Republičkog fonda u dijelu koji se odnosi na Dugoročni program.

5. Ukoliko za investicije u osnovne vodoprivredne objekte za koje je investitor Javno preduzeće u finansiranju učestvuju i druga pravna lica, Javno preduzeće dužno je da obezbijedi priliv tih sredstava prije zaključivanja ugovora o izvođenju takvih radova sa izvođačima.

Odredba prethodnog stava odnosi se i na druga pravna lica koja su investitori za realizaciju osnovnih objekata po Dugoročnom programu.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

6. Korisnici sredstava obezbijeđenih za realizaciju godišnjeg programa radova i finansijskog plana Republičkog fonda, svaki u okviru svoga djelokruga rada, dužni su obezbijediti svu dokumentaciju o poslovnim promjenama u trošenju ovih sredstava saglasno odredbama propisa o sistemu društvenog obračuna.

7. Republički fond dužan je obezbijediti namjensku kontrolu utroška svih sredstava, a u pojedinim slučajevima može zatražiti i posebnu kontrolu od ovlašćene organizacije.

8. Danom primjene ovog uputstva prestaje da važi Uputstvo za izvršenje čl. 3, 5 i 8. Zakona o obezbjeđenju dijela sredstava i uslovima za realizaciju Dugoročnog programa snabdijevanja pitkom vodom stanovništva i privrede u Socijalističkog Republici Bosni i Hercegovini (»Službeni list SRBiH«, broj 34/89).

9. Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«, a primjenjivaće se od 1. januara 1991. godine.

Broj 03-021-789/90
14. decembra 1990. godine
Sarajevo

Republički
sekretar za finansije,
Ranko Pejić, s. r.

Republički sekretar
za poljoprivredu, šumarstvo
i vodoprivredu,
dr **Mitar Bašović**, s. r.

910

Na osnovu tačke IX Odluke o godišnjoj naknadi za upotrebu puta koja se plaća za motorna i priključna vozila i načinu raspodjele sredstava od te naknade između fondova za puteve (»Službeni list SRBiH«, broj 33/90), republički sekretar za finansije, donosi

UPUTSTVO

ZA IZVRŠENJE ODLUKE O GODIŠNJOJ NAKNADI ZA UPOTREBU PUTA KOJA SE PLAĆA ZA MOTORNA I PRIKLJUČNA VOZILA I NAČINU RASPODJELE SREDSTAVA OD TE NAKNADE IZMEĐU FONDOVA ZA PUTEVE

1. Imaoci motornih i priključnih vozila koji su, u skladu sa Odlukom o godišnjoj naknadi za upotrebu puta koja se plaća za motorna i priključna vozila i načinu raspodjele sredstava od te naknade između fondova za puteve (u daljem tekstu: Odluka o naknadi za upotrebu puta), obveznici uplate godišnje naknade za upotrebu puta, naknadu uplaćuju na odgovarajuće uplatne račune propisane tačkom 33. Naredbe o računima za uplatu prihoda društveno-političkih zajednica i njihovih fondova, samoupravnih interesnih zajednica i drugih samoupravnih organizacija i zajednica, načinu uplaćivanja tih prihoda i načinu obavještavanja korisnika tih prihoda (»Službeni list SFRJ«, br. 19/84, 67/84, 5/85, 72/85, 23/86, 70/86, 49/87, 85/87, 1/88, 19/88, 56/88, 76/88, 45/89, 55/89, 88/89, 9/90, 19/90 i 29/90), otvorenim u svim opštinama u Republici.

2. U skladu sa tačkom VII Odluke o naknadi za upotrebu puta, Služba društvenog knjigovodstva u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini raspoređivaće sredstva sa računa iz prethodne tačke, sedmodnevno, na račune društvenih fondova za puteve, i to:

– 85% u korist računa 10100-661-224 Republičkom društvenom fondu za magistralne i regionalne puteve Bosne i Hercegovine Sarajevo, i

– 15% u korist računa odgovarajućeg opštinskog fonda za puteve, odnosno opštine.

3. Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«.

Broj 03-021-793/90
18. decembra 1990. godine
Sarajevo

Republički sekretar
za finansije,
Ranko Pejić, s.r.

911

Na osnovu tačke III Odluke o visini naknade za puteve sadržane u maloprodajnoj cijeni benzina i dizel-goriva i o raspodjeli sredstava od te naknade između fondova za puteve (»Službeni list SRBiH«, broj 36/90), republički sekretar za finansije, donosi

UPUTSTVO

ZA IZVRŠENJE TAČ. I I II ODLUKE O VISINI NAKNADE ZA PUTEVE SADRŽANE U MALOPRODAJNOJ CIJENI BENZINA I DIZEL-GORIVA I O RASPODJELI SREDSTAVA OD TE NAKNADE IZMEĐU FONDOVA ZA PUTEVE

1. Preduzeća i fizička lica koja se bave prometom derivata nafte, a koji su, saglasno tački II stav 2. Odluke o visini naknade za puteve sadržane u maloprodajnoj cijeni benzina i dizel goriva i o raspodjeli sredstava od te naknade između fondova za puteve (u daljem tekstu: Odluka o naknadi za puteve), obveznici obračuna i uplate naknade za puteve sadržane u maloprodajnoj cijeni benzina i dizel-goriva uplaćivaće iznos obaveze utvrđene u Odluci o određivanju najviših cijena nafte i naftnih derivata (»Službeni list SFRJ«, br. 11/90, 59/90, 63/90 i 67/90) na račun 10100-842-077-399 – Naknade za puteve koji plaćaju krajnji potrošači benzina i dizel goriva.

2. U skladu sa tačkom I Odluke o naknadi za puteve, Služba društvenog knjigovodstva u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Služba društvenog knjigovodstva u SRBiH) će raspoređivati sredstva sa računa iz prethodne tačke, svakodnevno, odnosno u skladu sa prilivom sredstava na račune korisnika, i to:

– 92,5% u korist računa 10100-661-224 – Republičkom društvenom fondu za magistralne i regionalne puteve Bosne i Hercegovine, i

– 7,5% u korist računa 10100-849-2666 – Sredstva za lokalne i nekategorisane puteve.

Služba društvenog knjigovodstva u SRBiH će sedmodnevno vršiti usmjeravanje sredstava sa računa iz prethodnog stava alineja 2. na račune opštinskih fondova za lokalne i nekategorisane puteve odnosno opština, koji su otvoreni kod nadležnih organizacionih jedinica službi društvenog knjigovodstva.

3. Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«.

Broj 03-021-792/90
18. decembra 1990. godine
Sarajevo

Republički sekretar
za finansije,
Ranko Pejić, s.r.

912

Na osnovu člana 207. Zakona o vodama (»Službeni list SRBiH«, br. 36/75, 41/75 i 10/90) republički sekretar za finansije uz pribavljeno mišljenje republičkog sekretara za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, propisuje

UPUTSTVO

O DOPUNI UPUTSTVA O NAČINU, POSTUPKU I ROKOVIMA OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA VODNOG DOPRINOSA I POSEBNIH VODOPRIVREDNIH NAKNADA

1. U Uputstvu o načinu, postupku i rokovima obračunavanja i plaćanja vodnog doprinosa i posebnih vodoprivrednih naknada (»Službeni list SRBiH«, broj 26/90), u tački 21. iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

»Godišnji iznos posebne vodoprivredne naknade za zaštitu voda vlasnici odnosno korisnici transportnih sredstava plaćaju istovremeno sa registracijom transportnih sredstava«.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

2. Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«.

Broj 03-021-794/90
18. decembra 1990. godine
Sarajevo

Repuplički sekretar,
Ranko Pejić, s. r.

913

Na osnovu člana 14. Zakona o posebnom porezu za obezbjeđenje sredstava za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje (»Službeni list SRBiH«, broj 33/90), republički sekretar za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, propisuje

UPUTSTVO

ZA IZVRŠENJE ČL. 3, 4, 5. I 6. ZAKONA O POSEBNOM POREZU ZA OBEZBJEĐENJE SREDSTAVA ZA RAZVOJ PRIMARNE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

1. Preduzeća i drugi obveznici poreza na dohodak iz čl. 3. i 4. Zakona o porezu na dohodak organizacija udruženog rada (»Službeni list SRBiH«, br. 39/85, 42/87 i 26/89 – (u daljem tekstu: Zakon o porezu na dohodak), obračunavaju i plaćaju peban porez u skladu sa Zakonom o posebnom porezu za obezbjeđenje sredstava za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje (u daljem tekstu: Zakon o posebnom porezu), Uputstvom o načinu utvrđivanja osnovice za obračun poreza na dohodak, plaćanja poreza na dohodak i načinu oslobađanja i olakšica poreza na dohodak (»Služhbeni list SRBiH«, br. 19/88, 21/88 i 27/89) i ovim uputstvom.

Obaveza obračunavanja i plaćanja posebnog poreza iz prethodnog stava odnosi se i na obveznike poreza na dohodak koji su oslobođeni djelimično ili u cjelini plaćanja poreza na dohodak u skladu sa posebnim propisima izuzev obveznika poreza na dohodak iz člana 17. Zakona o stopi, olakšicama i oslobađanju plaćanja poreza na dohodak organizacija udruženog rada u periodu od 1986. do 1990. godine (»Službeni list SRBiH«, br. 39/85, 20/87, 42/87, 27/88 i 24/89).

2. Obveznici posebnog poreza iz člana 4. Zakona o posebnom porezu plaćaju poseban porez na način, po postupku i u rokovima propisanim Zakonom o porezima građana (»Službeni list SRBiH«, br. 39/84, 8/85, 45/86, 14/88 i 20/90).

POSTUPAK I NAČIN OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA POSEBNOG POREZA

3. Poseban porez za obezbjeđenje sredstava za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje (u daljem tekstu: poseban porez), obračunava se na osnovicu za obračun poreza na dohodak iskazanu na rednom broju 5. kolona 5 obrasca OPD-Obračun poreza na dohodak (u daljem tekstu: Obrazac OPD), primjenom stope iz člana 3. stav 1. Zakona o posebnom porezu i iskazuje na rednom broju 6. kolona 5 obrasca OPD, odnosno na rednom broju 20. do 24.

4. Obrazac OPD sastavlja se i podnosi Službi društvenog knjigovodstva u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Služba društvenog knjigovodstva) u rokovima i za periode za koje se vrši obračun poreza na dohodak.

5. Akontacija obračunatog posebnog poreza kao i razlike po periodičnim obračunima i po godišnjem obračunu uplaćuju se na posebne račune kod Službe društvenog knjigovodstva – Filijala Sarajevo, i to:

– na račun broj: 10100-840-11413 – poseban porez za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje od organizacije i radnih zajednica iz privrede;

– na račun broj: 10100-840-11625 – poseban porez za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje od organizacija i radnih zajednica iz neprivrede;

Obveznici posebnog poreza iz člana 4. Zakona o posebnom porezu uplaćuju poseban porez na račune, i to:

– na račun broj: 10100-840-13107 – poseban porez na dohodak od poljoprivredne djelatnosti prema katastarskom prihodu;

– na račun broj: 10100-840-14702 – poseban porez na dobit od privredne i profesionalne djelatnosti prema ostvarenoj dobiti.

Ostali obveznici koji plaćaju porez po odbitku (porez na dobit od privredne i profesionalne djelatnosti od pojedinačno ostvarenog bruto prihoda i porez od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja), peban porez za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje će uplaćivati na račun broj: 10100-840-14905.

6. Služba društvenog knjigovodstva će sredstva posebnog poreza sa računa iz prethodne tačke usmjeravati u propisanim rokovima za pražnjenje računa prihoda društveno-političkih zajednica u korist Republičkog sekretarijata za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (u daljem tekstu: Republički sekretarijat) račun broj 10100-637-1989.

7. Korištenje sredstava posebnog poreza za namjene iz člana 6. Zakona o posebnom porezu i tačke 3. Odluke o bližim namjenama uslovima i načinu korištenja sredstava obezbijeđenih Zakonom o posebnom porezu za obezbjeđenje sredstava za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje (u daljem tekstu: odluka o bližim namjenama), vršiće se u skladu sa Programom ulaganja dijela sredstava u razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje u Bosni i Hercegovini i ovim uputstvom.

8. Zahtjev za korištenje sredstava za pojedine namjene iz člana 6. Zakona o pebnom porezu, koja se daju za investicije na kreditnoj osnovi (rađenje zemljišta, razvoj zemljoradničkih zadruga, poljoprivrednih gazdinstava, proizvodnje i nabavke bikova za vještačko osjemenjavanje i realizaciju programa reprocentara u govedarstvu) podnosi se banci uz investicioni program u kome su predviđena i sredstva posebnog poreza.

Banka razmatra i rješava zahtjev investitora po svojoj metodologiji uz prethodno pribavljeno mišljenje Republičkog sekretarijata, o tome da li je investicioni program u skladu sa Programom ulaganja dijela sredstava u razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje u Bosni i Hercegovini i da li ima raspoloživih sredstava za tu namjenu.

U postupku pribavljanja mišljenja Republičkog sekretarijata, banka uz zahtjev podnosi izvod iz investicionog programa sa ocjenom banke da su ostali predviđeni izvori sredstava u programu realni.

Banka obrađuje investicioni program i pribavlja mišljenje Republičkog sekretarijata, i u slučaju kada u konstrukciji finansiranja nisu predviđena sredstva banke, radi davanja garancije banke investitoru (preduzeću, zemljoradničkoj zadruzi, odnosno registrovanom poljoprivrednom gazdinstvu) za korištenje sredstava posebnog poreza.

Nakon razmatranja investicionog programa Banka dostavlja Republičkom sekretarijatu Odluku kreditnog odbora.

U slučaju da banka nije kreditno sposobna, odnosno ukoliko je nelikvidna, a čija nelikvidnost nije uzrokovana od strane korisnika sredstava, Republički sekretarijat, može direktno doznačiti sredstva investitoru u čemu obavještava banku putem koje se realizuje investicija.

Sredstva posebnog poreza, u toku realizacije programa odobravaće se prema utvrđenoj dinamici uz zahtjev i izvještaj o toku realizacije programa i uredno obrađene i potpisane situacije investitora o izvedenim radovima.

9. Zahtjev za korištenje sredstava namijenjenih za komasaciju poljoprivrednog zemljišta podnosi se Republičkom sekretarijatu uz dokaz da je obezbijeđen preostali dio sredstava uz zaključivanje ugovora.

10. Zahtjev za korištenje sredstava za izradu agrokarte Bosne i Hercegovine podnosi se Republičkom sekretarijatu.

Uz zahtjev iz prethodnog stava prilaže se program i izvještaj o izvršenju programa za proteklu godinu sa izrađenim agrokartama.

Sredstva za namjene iz ove tačke, stav 1. doznačavaće se po osnovu programa, izvještaja i izrađenih agrokarti uz prethodno zaključivanje ugovora.

11. Sredstva za namjene organizovane oplodnje u govedarstvu veterinarske stanice, zemljoradničke zadruge i preduzeća agrarne privrede koriste putem Zajednice preduzeća veterinarstva Sarajevo (u daljem tekstu: Zajednica preduzeća) a za namjene uzgojno-selekcijskog rada u govedarstvu, organizovane oplodnje i uzgojno-selekcijskog rada u ovčarstvu i regresiranje kvalitetnih priplodnih grla u govedarstvu putem Zadružnog saveza Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zadružni savez), na osnovu zahtjeva za isplatu sredstava posebnog poreza koji sadrži sljedeću dokumentaciju:

a) za vještačko osjemenjavanje i prirodnu oplodnju plotkinja:

– spisak osjemenjenih plotkinja ovjeren od opštinskog organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede;

– potvrdu Veterinarsko-stočarskog centra Banja Luka da se za vještačko osjemenjavanje plotkinja koristi sjeme kvalitetnih i elitnih bikova, a za prirodnu oplodnju plotkinja fotokopiju pedigrea kvalitetnog priplodnog bika izdatu od ovlaštene selekcijske službe i potvrdu veterinarske stanice da je kvalitetni priplodni bik pod zdravstvenim nadzorom;

– potvrdu korisnika sredstava kojom se potvrđuje da su vještački osjemenjena grla trajno obilježena i da su kvalitetna i elitna priplodna grla kao i ostala priplodna grla obuhvaćena »Z« kontrolom osjemenjena sjemenom kvalitetnih i elitnih priplodnih bikova.

b) za uzgojno-selekcijski rad u govedarstvu:

– potvrdu o broju umatičenih grla obuhvaćenih »A« ili »B« kontrolom sa izvještajem o nalazima stručne kontrole organizacije koja vrši stručnu kontrolu proizvodnih, reproduktivnih, zdravstvenih i drugih svojstava kvalitetnih i elitnih priplodnih grla, ovjerenu od opštinskog organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede;

– potvrdu korisnika sredstava da su kvalitetna i elitna priplodna grla vještački osjemenjena duboko smrznutim sjemenom kvalitetnih i elitnih priplodnih bikova, odnosno da je izvršena prirodna oplodnja kvalitetnim i elitnim priplodnim bikovima, ovjerenu od opštinskog organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede.

c) za proizvodnju i isporuku kvalitetnih priplodnih ovnova i ovaca zemljoradnicima:

– ugovor između preduzeća koje proizvodi kvalitetne priplodne ovnove i ovce i zemljoradničke zadruge odnosno preduzeća koje kupuje kvalitetne priplodne ovnove i ovce kojim se reguliše proizvodnja i isporuka kvalitetnih priplodnih ovnova i ovaca u tekućoj godini;

– dokaz o isporuci kvalitetnih priplodnih ovnova i ovaca (faktura kupcu) ovjerena od organizacije koja vrši stručnu kontrolu proizvodnih, reproduktivnih i zdravstvenih svojstava kvalitetne priplodne stoke.

d) za proizvodnju kvalitetnih priplodnih ovaca za potrebe proste i proširene reprodukcije i nabavku kvalitetnih priplodnih ovnova iz uvoza za potrebe registrovanih proizvođača kvalitetnih priplodnih ovnova i ovaca;

– potvrdu o broju kvalitetnih priplodnih ovaca proizvedenih za potrebe proste i proširene reprodukcije registrovanih proizvođača za prozvodnju kvalitetnih priplodnih ovaca i broju nabavljenih kvalitetnih priplodnih ovnova iz uvoza, izdatu od strane stručne službe koja vrši kontrolu proizvodenih, reproduktivnih, zdravstvenih i drugih svojstava kvalitetnih priplodnih ovaca sa izvještajem o izboru grla za dalji rasplod odnosno nabavci ovnova iz uvoza, ovjerenu od strane opštinskog organa nadležnog za poslove poljoprivrede, a za namjene nabavke ovnova iz uvoza dokaz (faktura, otpremnica i dr.) da su ovnovi nabavljeni.

e) za regresiranje kvalitetnih priplodnih junica i bikova kupac ostvaruje regres putem organizacije u kojoj se nalazi osnovna selekcijska služba koja djeluje na području kupca.

Uz zahtjev koji se podnosi Zadružnom savezu dostavlja se sljedeća dokumentacija:

– račun kao dokaz da je kvalitetno priplodno grlo kupljeno;

– potvrdu osnovne selekcijske službe koja djeluje na području kupca, da kvalitetno priplodno grlo potiče iz populacije umatičenih kvalitetnih ili elitnih priplodnih grla na području Bosne i Hercegovine što se utvrđuje na osnovu pedigrea kvalitetnog priplodnog grla koji prodavac dostavlja kupcu;

– ugovor između kupca kvalitetnog priplodnog grla i organizacije u kojoj se nalazi Osnovna selekcijska služba koja djeluje na području kupca, kojim se reguliše da će kupac držati kupljenu kvalitetno priplodno grlo najmanje tri godine u rasplodu.

12. Zahtjev za korištenje sredstava za dijagnostiku pojedinih zaraznih bolesti goveda i ovaca, ovlašćene organizacije podnose zajednici preduzeća.

Uz zahtjev iz prethodnog stava prilaže se program dijagnostike za tekuću godinu i izvještaj o izvršenim dijagnostičkim ispitivanjima.

Na program iz prethodnog stava daje saglasnost Republički sekretarijat.

13. Zajednica preduzeća i Zadružni savez za namjenu organizovane oplodnje i uzgojno-selekcijskog rada u govedarstvu i ovčarstvu regresiranje kvalitetnih priplodnih grla i dijagnostiku zaraznih bolesti podnosi zbirne zahtjeve Republičkom sekretarijatu.

Zbirni zahtjev sadrži podatke:

– datum podnošenja zahtjeva,

– poziv na Odluke o bližim namjenama i ovo Uputstvo,

– broj računa i pozicija posebnog poreza,

– naziv, broj žiro-računa broj grla i iznos sredstava za pojedine namjene za korisnike sredstava posebnog poreza kao i ukupni iznos sredstava.

Zajednica preduzeća odnosno Zadružni savez u svakom pojedinačnom zbirnom zahtjevu potvrđuje da su kranji korisnici sredstava posebnog poreza dokumentacijom propisanom ovim Uputstvom dokazali svoje pravo na korišćenje sredstava posebnog poreza za šta potpisom ovlaštenog lica i štambiljom odgovara Zajednica preduzeća odnoso Zadružni savez.

14. Proizvođačima kravljeg, ovčijeg i kozijeg mlijeka u skladu sa Odlukom o bližim namjenama, isplaćuje se premija za mlijeko i to:

– preduzećima i zemljoradničkim zadrugama za mlijeko proizvedeno i isporučeno mljekarama kao i za mlijeko proizvedeno, prerađeno i isporučeno neposrednim kupcima;

– zemljoradnicima koji su sa zemljoradničkim zadrugama, preduzećima odnosno mljekarama zaključili ugovor o proizvodnji i isporuci odnosno preradi mlijeka.

Zemljoradnici sredstva premije za mlijeko ostvaruju putem zemljoradničkih zadruga i preduzeća sa kojima su ugovorili proizvodnju i isporuku odnosno preradu mlijeka.

Premija za mlijeko isplaćuje se proizvođačima pod uslovima:

– da isporučeno kravlje i kozije mlijeko sadrži najmanje 3,2% mliječne masti a ovčije mlijeko najmanje 6 % mliječne masti;

– da su preduzeća i zemljoradničke zadruge iz ove tačke stav 1. alineja 1. sa mljekarama ugovorile proizvodnju i isporuku mlijeka odnosno sa neposrednim kupcima ugovorili proizvodnju, preradu i isporuku mlijeka a zemljoradnici iz ove tačke stav 1. alineja 2. sa zemljoradničkim zadrugama, preduzećima odnosno mljekarama ugovorili proizvodnju i isporuku odnosno preradu mlijeka;

– da su kvalitetna i elitna priplodna grla, u skladu sa članom 13. stav 1. Zakona o mjerama za unapređivanje stočarstva (»Službeni list SRBiH«, br. 7/76 i 32/87) obuhvaćena »A« ili »B« kontrolom, a ostala priplodna grla »Z« kontrolom - zdravstveno reprodukcioni karton kao i da su stada ovaca i koza od kojih se proizvodi ovčije i kozije mlijeko odnosno sir pod zdravstvenim nadzorom i nadzorom stručne poljoprivredne službe.

Zahtjev za isplatu premije sa pratećom dokumentacijom podnosi se Zadružnom savezu najkasnije do 15. u mjesecu za protekli mjesec.

Uz prvi zahtjev korisnici prilažu: za isplatu premije u tekućoj godini Program proizvodnje mlijeka i Program rada stručne službe, a uz svaki mjesečni zahtjev za isplatu premije:

– fakturu za isporučeno mlijeko, odnosno potvrdu mljekare o preuzetim količinama mlijeka od zemljoradnika, a za privatne mljekare spisak zemljoradnika od kojih je otkupljeno mlijeko ovjeren od opštinskog organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede. U fakturi, potvrdi ili spisku mora biti naznačena količina mlijeka, procenat mliječne masti, odnosno količina masnih jedinica i cijena po masnoj jedinici i to posebno za mlijeko za koje se ostvaruje premija, a posebno za isporučeno odnosno preuzeto kravlje i kozije mlijeko sa masnoćom manjom od 3,2% i ovčije mlijeko sa masnoćom manjom od 6% mliječne masti

– za ovčije i kozije mlijeko prerađeno u sir na posjedima zemljoradnika potvrdu ovlaštenog organa zemljoradničke zadruge ili preduzeća koje je preuzelo sir sa spiskom zemljoradnika od kojih je preuzet sir, mjestom stanovanja zemljoradnika, količinom preuzetog sira, datumom preuzimanja sira i brojevima primki odnosno otkupnih blokova.

– potvrdu mljekare odnosno kupca da količina mlijeka za koju se traži premija sadrži određen procenat mliječne masti koji je preračunat na količinu kravljeg i kozijeg mlijeka sa 3,2% odnosno na količinu ovčijeg mlijeka sa 6% mliječne masti.

– obračun premije koji sadrži: količine isporučenog mlijeka sa procentom mliječne masti na koji se ostvaruje premija, količine mlijeka preračunatog na 3,2% mliječne masti za kravlje i kozje i 6% mliječne masti za ovčije mlijeko, iznos premije po litru preračunatog mlijeka i ukupan iznos premije.

– potvrdu ovlaštenog organa Zemljoradničke zadruge, preduzeća odnosno mljekare a za privatnu mljekaru potvrdu izdatu od opštinskog organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede da je sa zemljoradnicima zaključen ugovor o proizvodnji i isporuci odnosno preradi mlijeka.

– potvrdu o broju kvalitetnih i elitnih priplodnih goveda obuhvaćenih »A« ili »B« kontrolom i broju ostalih priplodnih goveda obuhvaćenih »Z« kontrolom izdatu od stručne službe ovlaštene za vršenje kontrole proizvodnih, reproduktivnih, zdravstvenih i ostalih svojstava kvalitetne, elitne i ostale priplodne stoke goveda.

– potvrdu da su grla od kojih se proizvodi ovčije i kozije mlijeko - sir pod zdravstvenim nadzorom veterinarske službe i kontrolom stručne službe za potrebe zemljoradnika zadruge odnosno preduzeća koje je preuzelo mlijeko - sir, izdatu od regionalne stručne službe za potrebe zemljoradnika.

Za kravlje i kozije mlijeko koje sadrži više od 3,2% mliječne masti do 4,2% mliječne masti vrši se preračunavanje takvog mlijeka na količinu sa 3,2% mliječne masti.

Za ovčije mlijeko koje sadrži više od 6% mliječne masti do 8,5% mliječne masti vrši se praračunavanje takvog mlijeka na količinu sa 6% mliječne masti.

U obračunu premije za ovčije mlijeko prerađeno u sir uzima se količina od 4 litra ovčijeg mlijeka sa 7% mliječne masti za kilogram sira, svedeno na mlijeko sa 6% mliječne masti.

U obračunu premije za kozije mlijeko prerađeno u sir uzima se količina od 6 litara kozijeg mlijeka sa 3,7% mliječne

masti za kilogram sira, svedeno na mlijeko sa 3,2% mliječne masti.

Ostvarena sredstva od premije uplaćuju se na račun korisnika, s tim što se dio sredstava od 70% u cijelosti isplaćuje zemljoradnicima putem posebne platne liste.

Na isplatu sredstava iz prethodnog stava zemljoradnicima neće utjecati izdavanje potvrde iz ove tačke stav 5. alineja 6. i 7.

Uz zahtjev za isplatu premije za kravlje, ovčije i kozije mlijeko korisnici sredstava prilažu dokumentaciju iz ove tačke stav 5. Zadružnom savezu.

Zadružni savez podnosi zbirni zahtjev Republičkom sekretarijatu.

Zbirni zahtjev sadrži podatke:

- datum podnošenja zahtjeva
- poziv na Odluku o bližim namjenama i ovo uputstvo
- broj računa i pozicije posebnog poreza
- naziv, broj žiro-računa i iznos premije za mlijeko za korisnike premije u specifikaciji sačinjenoj po rejonima kao i ukupni iznos sredstava premije u zbirnom zahtjevu.

Zadružni savez u zbirnom zahtjevu potvrđuje da su krajnji korisnici sredstava premije za mlijeko dokumentacijom propisanom ovim Uputstvom dokazali svoje pravo za ostvarivanje premije za kravlje, ovčije i kozije mlijeko za što potpisom ovlaštenog lica i štambiljem odgovara Zadružni savez kao podnosilac zahtjeva.

Republički sekretarijat na svakom zahtjevu iz prethodnog stava naznačit će da su sredstva posebnog poreza za namjene premije za kravlje, ovčije i kozije mlijeko isplaćene.

15. Zahtjev za korištenje sredstava za potrebe stručne poljoprivredne službe i Centra za unapređivanje poljoprivrede brdsko-planinskog područja Sokolac podnosi se Republičkom sekretarijatu, a za list »Zadrugar« Zadružnom savezu.

Uz zahtjev iz prethodnog stava prilaže se Program za tekuću godinu i izvještaj o radu i korištenju sredstava za prethodnu godinu.

Sredstva za namjene iz ove tačke stav 1. koristiće se po zaključenom ugovoru između korisnika sredstava i Republičkog sekretarijata.

16. Osnovicu za regres kvalitetnih priplodnih junica, bikova, ovaca i ovnova po pasminama i klasama utvrđuje Zadružni savez.

Cijenu naknade za organizovanu oplodnju u govedarstvu utvrđuje Zajednica preduzeća, a za uzgojno selekcijski rad u govedarstvu i ovčarstvu Zadružni savez.

Saglasnost na osnovicu za regres i cijene iz ove tačke daje Republički sekretarijat.

17. Ovo uputstvo stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«, a primjenjivaće se od 1. januara 1991. godine.

Broj 03-331-310/90
21. decembra 1990. godine
Sarajevo

Republički sekretar
za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu,
dr **Mitar Bašović**, s. r.

914

Na osnovu člana 361. Zakona o državnoj upravi – Prečišćeni tekst (»Službeni list SRBiH«, br. 8/90 i 22/90), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UPUTSTVO

O POSTUPKU PRIMOPREDAJE SLUŽBENIH AKATA IZMEĐU UKINUTIH I NOVOOBRAZOVANIH ORGANA UPRAVE

1. Ovim uputstvom propisuje se postupak primopredaje akata, predmeta, druge dokumentacije i arhive (u daljem tekstu: službeni akti) između ukinutih i novoobrazovanih organa uprave i upravnih organizacija (u daljem tekstu: organi uprave).

2. Novoobrazovani organ uprave preuzima službene akte ukinutog organa uprave na dan ukidanja tog organa.

Ukinuti organ uprave na dan ukidanja zaključuje evidencije o službenim aktima tog organa, vrši popis tih akata i predaje ih, u sređenom stanju, novoobrazovanom organu uprave.

3. Primopredaja službenih akata između ukinutog i novoobrazovanog organa uprave vrši se komisijski.

Komisiju za primopredaju službenih akata obrazuje izvršni organ društveno-političke zajednice od predstavnika ukinutog i novoobrazovanog organa uprave.

Komisija iz prethodnog stava sačinjava zapisnik o primopredaji službenih akata koji sadrži, naročito: naziv komisije koja sastavlja zapisnik: broj, mjesto i datum sačinjavanja zapisnika; oznaku propisa na osnovu koga se vrši primopredaja službenih akata; broj i datum akata kojim je obrazovana komisija za primopredaju službenih akata; nazive ukinutog i novoobrazovanog organa uprave i imena i prezimena članova komisije i opšte podatke o službenim aktima koji su predmet primopredaje, po godinama, vrsti i količini i stanju tih akata.

Popis službenih akata iz tačke 2. stav 2. ovog uputstva sastavni je dio zapisnika o primopredaji službenih akata.

Zapisnik o primopredaji potpisuju članovi komisije, a ovjerava se stavljanjem pečata organa uprave između kojih se vrši primopredaja službenih akata.

Zapisnik o primopredaji i popis službenih akata ukinutog organa uprave sastavljaju se u pet istovjetnih primjeraka od kojih se po dva uručuju predstavnicima ukinutog i novoobrazovanog organa uprave, a jedan primjerak se ulaže u arhivu novoobrazovanog organa uprave.

4. Odredbe ovog uputstva shodno se primjenjuju i na primopredaju službenih akata između ukinutih i novoobrazovanih preduzeća i drugih pravnih lica koja vrše javna ovlašćenja i između tih preduzeća i drugih pravnih lica i organa uprave, kao i između ukinutih i novoobrazovanih stručnih i drugih službi obrazovanih za potrebe skupština društveno-političkih zajednica, izvršnih organa društveno-političkih zajednica i organa uprave i tih službi i organa uprave, ako posebnim propisom nije drukčije utvrđeno.

5. Odredbe ovog uputstva primjenjuju se i u slučajevima kada organ uprave preuzima pojedine poslove i zadatke iz djelokruga drugog organa uprave.

6. Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«.

I.V. broj 213
19. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić**, s.r.

915

Na osnovu člana 123. stav 1. Zakona o porezima građana (»Službeni list SRBiH«, br. 39/84, 8/85, 45/86, 14/88 i 20/90) i podataka iz Saopštenja Republičkog zavoda za statistiku broj 318 od 14. novembra 1990. godine, Republički sekretarijat za finansije izdaje sljedeće

SAOPŠTENJE

Osnovica poreza na ukupan prihod fizičkog lica za 1990. godinu, za obveznike iz člana 121. Zakona o porezima građana umanjuje se za:

1. iznos četverostrukog godišnjeg prosječnog čistog ličnog dohotka zaposlenih u privredi Republike, odnosno u iznosu od 138.624 dinara;
2. svakog izdržavanog člana porodice u visini od 60% prosječnog godišnjeg čistog ličnog dohotka zaposlenih u privredi Republike, odnosno u iznosu od 20.794 dinara.

Broj 01-021-785/90
12. decembra 1990. godine
Sarajevo

Republički sekretar,
Ranko Pejić, s.r.

916

Na osnovu člana 9. stav 1. Zakona o porezima građana (»Službeni list SRBiH«, br. 39/84, 8/85, 45/86, 14/88 i 20/90) i podataka iz Saopštenja Republičkog zavoda za statistiku broj: 31/8 od 14. novembra 1990. godine, Republički sekretarijat za finansije izdaje sljedeće

SAOPŠTENJE

Porez čiji se razrez vrši u 1991. godini prema Zakonu o porezima građana, a ne prelazi iznos od 58 dinara ne razrezuje se.

Broj 01-021-786/90
12. decembra 1990. godine
Sarajevo

Republički sekretar,
Ranko Pejić, s.r.

Na osnovu člana 155. stav 6. Zakona o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija (»Službeni list SRBiH«, br. 2/84, 12/87, 25/88 i 27/90), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

O RAZRJEŠENJU UPRAVNIKA OKRUŽNOG ZATVORA U DOBOJU

Razrješava se MUSTAFA ALIČIĆ dužnosti upravnika Okružnog zatvora u Doboju, sa 31. decembrom 1990. godine, radi ostvarivanja prava na penziju.

Ovo rješenje objaviti u »Službenom listu SRBiH«.

I.V. broj 189/90
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić**, s. r.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o državnoj upravi (»Službeni list SRBiH«, br. 8/90 i 22/90), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

O POSTAVLJENJU GLAVNOG REPUBLIČKOG URBANISTIČKO-GRAĐEVINSKOG INSPEKTORA U REPUBLIČKOM SEKRETARIJATU ZA PROSTORNO UREĐENJE I ZAŠTITU OKOLINE

Za glavnog republičkog urbanističko-građevinskog inspektora u Republičkom sekretarijatu za prostorno uređenje i zaštitu postavlja se JUSUF AVDAGIĆ, republički urbanističko-građevinski inspektor u tom sekretarijatu.

Ovo rješenje objaviti u »Službenom listu SRBiH«.

I.V. broj 190/90
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić**, s. r.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o državnoj upravi (»Službeni list SRBiH«, br. 8/90 i 22/90), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

O RAZRJEŠENJU POMOĆNIKA REPUBLIČKOG SEKRETARA ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE

Razrješava se BRUNO SOČE dužnosti pomoćnika republičkog sekretara za unutrašnje poslove, radi odlaska u penziju, sa 31. decembrom 1990. godine.

Ovo rješenje objaviti u »Službenom listu SRBiH«.

I.V. broj 191/90
6. decembra 1990. godine
Sarajevo

Predsjednik
Izvršnog vijeća.
Marko Ćeranić, s. r.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o državnoj upravi (»Službeni list SRBiH«, br. 8/90 i 22/90), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

O RAZRJEŠENJU GLAVNOG REPUBLIČKOG INSPEKTORA ZA SAOBRAĆAJ I VEZE U REPUBLIČKOM SEKRETARIJATU ZA SAOBRAĆAJ I VEZE

Razrješava se ŽARKO RAJIĆ dužnosti glavnog republičkog inspektora za saobraćaj i veze u Republičkom sekretarijatu za saobraćaj i veze, radi potreba službe.

Ovo rješenje objaviti u »Službenom listu SRBiH«.

I. V. Broj 202/90
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić**, s.r.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o državnoj upravi (»Službeni list SRBiH«, br. 8/90 i 22/90) Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

O RAZRJEŠENJU GLAVNOG REPUBLIČKOG PROSVJETNOG INSPEKTORA U REPUBLIČKOM KOMITETU ZA OBRAZOVANJE, NAUKU, KULTURU I FIZIČKU KULTURU

Razrješava se ZORAN MILJEVIĆ dužnosti glavnog republičkog prosvjetnog inspektora u Republičkom komitetu za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu, radi potreba službe.

Ovo rješenje objaviti u »Službenom listu SRBiH«.

I. V. broj 203/90
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić**, s.r.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o državnoj upravi (»Službeni list SRBiH«, br. 8/90 i 22/90), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

O RAZRJEŠENJU PODSEKRETARA U IZVRŠNOM VIJEĆU SKUPŠTINE SRBiH

Razrješava se BRANISLAV NOVAKOVIĆ dužnosti podsekretara u Izvršnom vijeću Skupštine SRBiH, sa 31. decembrom 1990. godine, radi odlaska u administrativnu penziju.

Ovo rješenje objaviti u »Službenom listu SRBiH«.

I. V. broj 205/90
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić**, s.r.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o državnoj upravi (»Službeni list SRBiH«, br. 8/90 i 22/90), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

O POSTAVLJENJU POMOĆNIKA DIREKTORA REPUBLIČKOG ZAVODA ZA DRUŠTVENO PLANIRANJE

Za pomoćnika direktora Republičkog zavoda za društveno planiranje postavlja se FIKRETA POLOVINA, stručni savjetnik za investicije i kreditni sistem u tom zavodu.

Ovo rješenje objaviti u »Službenom listu SRBiH«.

I. V. broj 206/90.
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić,** s.r.

Na osnovu člana 11. stav 5. Uredbe o Službi za zajedničke poslove republičkih organa (»Službeni list SRBiH«, broj 29/89), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

O POSTAVLJENJU ZAMJENIKA SEKRETARA SLUŽBE ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE REPUBLIČKIH ORGANA

Za zamjenika sekretara Službe za zajedničke poslove republičkih organa postavlja se MENSUR HADŽIMUSIĆ, stručni savjetnik u Stručnoj službi Izvršnog vijeća Skupštine SRBiH.

Ovo rješenje objaviti u »Službenom listu SRBiH«.

I. V. broj 207/90
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić,** s.r.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o državnoj upravi (»Službeni list SRBiH«, br. 8/90 i 22/90), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

O POSTAVLJENJU PODSEKRETARA U IZVRŠNOM VIJEĆU SKUPŠTINE SRBiH

Za podsekretara u Izvršnom vijeću Skupštine SRBiH postavlja se DŽEMAL HUSIĆ, zamjenik sekretara Službe za zajedničke poslove republičkih organa.

Ovo rješenje objaviti u »Službenom listu SRBiH«.

I. V. broj 208/90
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić,** s.r.

Na osnovu člana 155. stav 6. Zakona o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija (»Službeni list SRBiH«, br. 2/84, 12/87, 25/88 i 27/90), Izvršno vijeće Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

O RAZRJEŠENJU UPRAVNIKA OKRUŽNOG ZATVORA U SARAJEVU

Razrješava se GORAN BILAN dužnosti upravnika Okružnog zatvora u Sarajevu, radi potreba službe.

Ovo rješenje objaviti u »Službenom listu SRBiH«.

I. V. broj 209/90
13. decembra 1990. godine
Sarajevo

Potpredsjednik
Izvršnog vijeća,
dr **Jadranko Prlić,** s.r.

Ustavni sud BiH

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 387. stav 1. tačka 3. Ustava Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine i člana 17. tačka 6. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine (»Službeni list SRBiH«, broj 29/74), na sjednici održanoj 1. novembra 1990. godine, donio je

ODLUKU

Ukidaju se odredbe člana 19. alineja 4. i člana 34. Pravilnika o pohvalama i nagradama, o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti učenika Osnovne organizacije udruženog rada Drvne struke Bosanska Krupa, u sastavu Radne organizacije Vaspitnoobrazovni centar »Safet Krupić« Bosanska Krupa, od 17. 2. 1988. godine.

Ova odluka objaviće se u »Službenom listu SRBiH« i u Osnovnoj organizaciji udruženog rada Drvne struke Bosanska Krupa, na način predviđen za objavljivanje opštih akata.

Rješenjem Ustavnog suda, od 12. 7. 1990. godine, pokrenut je postupak za ocjenjivanje zakonitosti navedenih odredaba kojima je utvrđena disciplinska mjera predisključenje (član 19. alineja 4.) i da disciplinska komisija ili direktor škole može odlučiti da se učenik, protiv koga se vodi postupak zbog teže povrede radnih dužnosti i opštedruštvenih pravila ponašanja, za koja se može izreći mjera isključenja iz škole, udalji iz svih oblika vaspitno-obrazovnog rada.

Zakonom o srednjem usmjerenom obrazovanju i vaspitanju (»Službeni list SRBiH«, broj 6/87 – prečišćeni tekst) propisano je da su učenici i polaznici aktivni učesnici u vaspitnoobrazovnom radu i zajedno sa nastavnicima i saradnicima odgovorni za rezultate zajedničkog rada, koji predstavljaju osnov za ostvarivanje samoupravnih prava i dužnosti (član 112.); da se za povrede discipline učenicima i polaznicima mogu izreći slijedeće vaspitno-disciplinske mjere: usmena opomena, pismena opomena, premještaj iz jednog u drugo odjeljenje iste srednje škole i isključenje iz srednje škole (član 156. stav 2. alineja 1, 2, 3. i 4.) i da bliže odredbe o pohvalama i nagradama, kao i o postupku za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika i polaznika u žalbenom postupku, sadrži samoupravni opšti akt srednje škole (član 158.).

S obzirom na navedene zakonske odredbe, samoupravnim opštim aktom srednje škole normira se postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika i žalbeni postupak, s tim što se prema učeniku može izreći samo zakonom propisana vaspitno-disciplinska mjera. Stoga je odredba člana 19. alineja 4. Pravilnika kojom je predisključenje utvrđeno kao disciplinska mjera i odredba člana 34. kojom se učenik može udaljiti iz škole, po ocjeni Ustavnog suda, u suprotnosti sa zakonom.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

Ovu odluku Ustavni sud je odnio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda dr Kasim Trnka i sudije dr Drago Bago, dr Ismet Dautbašić, dr Pero Krijan, mr Alija Latić, dr Neđo Miličević, dr Ćazim Sadiković i Milan Škoro.

U broj 100/90
1. novembra 1990. godine
Sarajevo

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i
Hercegovine,
dr **Kasim Trnka,** s.r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 387. stav 1. tačka 3. Ustava Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine i člana 17. tačka 6. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine (»Službeni list SRBiH«, broj 29/74), na sjednici održanoj 8. novembra 1990. godine, donio je

ODLUKU

Poništava se Odluka broj 2514/1/89, koju je donio Radnički savjet Osnovne organizacije udruženog rada Tvornica glinice Mostar, u sastavu Radne organizacije »Energoinvest« – Aluminij Mostar, od 13. 10. 1989. godine.

Ova odluka objaviće se u »Službenom listu SRBiH« i u Društvenom preduzeću »Aluminij« Tvornica glinice Mostar, na način predviđen za objavljivanje opštih akata.

Rješenjem Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, od 24. 7. 1990. godine, pokrenut je postupak za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti navedene odluke, kojom je predviđeno da će se radnicima OOUR-a Tvornica glinice Mostar isplatiti iznos od 8.000.000 dinara na ime poboljšanja korištenja zimnice za 1989. godinu kao nepovratna sredstva na teret sredstava ličnih dohodaka, i istovremeno im se obezbijediti vrijednosni bon u iznosu od 7.000.000 dinara, tako što će ova sredstva teretiti materijalne troškove OOUR-a, a radnici su dužni u ratama ovaj iznos vratiti OOUR-a i da ukoliko u RO Aluminij Mostar radi više članova zajedničkog domaćinstva, pravo na ove naknade pripada samo onom članu na kome se vodi domaćinstvo.

U toku postupka radnici navedene organizacije udruženog rada organizovali su se u društveno preduzeće.

Ustavom Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, odredbom koja je bila na snazi u vrijeme donošenja osporene odluke, bilo je propisano da rad i rezultati rada određuju materijalni i društveni položaj čovjeka, na osnovu jednakih prava i odgovornosti (član 11. stav 1.).

Ova ustavna odredba zamijenjena je Amandmanom LXIV na Ustav Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, u tom smislu da su svojina i rad osnove upravljanja i učešća u odlučivanju. Radnici imaju pravo na samoupravljanje na osnovu zakona, kolektivnog ugovora i statuta.

Zakonom o udruženom radu (»Službeni list SFRJ«, broj 11/88 – prečišćeni tekst, 38/88 i 40/89), odredbom koja je bila na snazi u vrijeme donošenja navedene odluke, bilo je, između ostalog, propisano da radnici u osnovnoj organizaciji raspoređuju dio čistog dohotka osnovne organizacije za lične dohotke i zajedničku potrošnju srazmjerno doprinosu koji su dali ostvarivanju dohotka osnovne organizacije svojim tekućim radom i upravljanjem i privređivanjem društvenim sredstvima (član 89.)

Iz navedene ustavne i zakonske odredbe proizilazi da radnici osnovne organizacije udruženog rada raspoređuju iz dijela čistog dohotka, između ostalog, sredstva za lične dohotke uz poštivanje ustavnog principa da rad i rezultati rada određuju materijalni i društveni položaj čovjeka na osnovu jednakih prava i odgovornosti. Prema tome, Radnički savjet nije bio ovlašten da donese osporenu odluku, a isto tako nema zakonskog osnova da se iz sredstava za lične dohotke radnicima odobravaju sredstva za kupovinu zimnice. Stoga je, po ocjeni Ustavnog suda, osporena odluka u nesaglasnosti sa Ustavom i u suprotnosti sa zakonom.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda dr Kasim Trnka i sudije dr Drago Bago, dr Hasan Bakalović, dr Ismet Dautbašić, dr Pero Krijan, mr Alija Latić, dr Neđo Milićević, dr Ćazim Sadiković i Milan Škoro.

U broj 67/90
8. 11. 1990. godine
Sarajevo

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine,
dr **Kasim Trnka**, s.r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 387. stav 1. tačka 3. Ustava Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine i člana 17. tačka 6. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine (»Službeni list SRBiH«, broj 29/74), na sjednici održanoj 25. oktobra 1990. godine, donio je

ODLUKU

Ukidaju se odredbe člana 10. Samoupravnog sporazuma o cijenama smještaja i ishrane studenata u studentskim centrima u SR Bosni i Hercegovini (»Službeni list SRBiH«, broj 26/88).

Ova odluka objaviće se u »Službenom listu SR BiH«.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, rješenjem od 24. 7. 1990. godine, pokrenuo je postupak za ocjenjivanje zakonitosti odredaba člana 10. navedenog samoupravnog sporazuma, kojima je utvrđeno da će organizacija udruženog rada u oblasti studentskog standarda (studentski centri), univerziteti u SR Bosni i Hercegovini i Skupština opštine Brčko obezbijediti uslove da se plaćanje ishrane studenata vrši novčanim bonovima (alineja 1.); utvrđena mjesta gdje se novčani bonovi mogu koristiti (alineja 2.) i određeno da pravo na korišćenje novčanim bonovima imaju svi redovni studenti koji studiraju izvan mjesta stalnog prebivališta svoje porodice, a čiji mjesečni prihodi po članu domaćinstva iz svih osnova ne prelaze 2/3 prosječnog ličnog dohotka u SR BiH u periodu od 1. januara do 30. juna tekuće godine (alineja 3.) i svi redovni studenti koji studiraju u mjestu stalnog prebivališta svoje porodice, ako imaju pravo na korištenje dječijeg dodatka (alineja 4.).

Pokretanjem postupka Ustavni sud je izrazio sumnju u ovlaštenje učesnika Samoupravnog sporazuma da utvrde koji studenti imaju pravo na korišćenje usluga ishrane u organizacijama udruženog rada studentskog standarda.

Osporeni samoupravni sporazum zaključili su univerziteti u Banjoj Luci, Mostaru, Sarajevu i Tuzli, studentski centri u istim gradovima, skupštine opština Banja Luka, Brčko, Mostar i Zenica, Skupština grada Sarajeva, Republička konferencija Saveza socijalističke omladine Bosne i Hercegovine i Zajednica za visoko obrazovanje Bosne i Hercegovine.

Zakonom o organizacijama udruženog rada studentskog standarda (»Službeni list SRBiH«, br. 31/77, 33/81, 25/88 i 33/89) propisano je: da su organizacije udruženog rada studentskog standarda vaspitno-obrazovne organizacije koje, radi stvaranja boljih uslova studiranja, obezbjeđuju smještaj, ishranu i zadovoljavaju druge društveno-ekonomske potrebe studenata; da se kao studenti u smislu ovog zakona smatraju redovni studenti visokoškolskih organizacija (član 1.); da su organizacije udruženog rada studentskog standarda, između ostalih, studentski domovi, restorani i studentski centri (član 2.); da studenti snose troškove doma, a da se visina cijene usluga utvrđuje, po pravilu, za svaku školsku godinu samoupravnim sporazumom koji zaključuju domovi, njihovi osnivači, Republička konferencija Saveza socijalističke omladine i odgovarajuća samoupravna interesna zajednica (član 14.); da se odredbe ovog zakona koje se odnose, između ostalog, na finansiranje doma shodno primjenjuju i na studentske restorane, koji studentima pružaju usluge ishrane (član 17. stav 1. i član 18.); da studenti u domu imaju pravo i dužnost da koriste objekte doma za smještaj, ishranu i druge djelatnosti (član 28. stav 1.); da se odredbe člana 28. ovog zakona shodno primjenjuju i na restorane (član 30.) i da studenti imaju pravo na materijalnu pomoć za smještaj i ishranu, koje ostvaruju zavisno od imovinskog stanja i drugih uslova utvrđenih samoupravnim sporazumom iz člana 14. ovog zakona (član 28a).

S obzirom na navedene zakonske odredbe, učesnici Samoupravnog sporazuma nisu imali ovlašćenje da ovim aktom utvrde koji studenti imaju pravo na korišćenje usluga ishrane u organizacijama udruženog rada studentskog standarda, jer iz odredaba Zakona proizilazi da to pravo mogu ostvarivati svi redovni studenti, bez obzira na svoj materijalni položaj.

Kako je alinejom 1. člana 10. Samoupravnog sporazuma utvrđeno da će studenti ishranu plaćati u novčanim bonovima, a narednim odredbama istog člana utvrđen cenzus na osnovu kojeg se određuje koji studenti imaju pravo na korišćenje novčanih bonova, time se od prava na ishranu isključuju svi ostali redovni studenti čije porodice po članu domaćinstva imaju veće prihode od prihoda utvrđenih osporenim odredbama. Stoga su osporene odredbe Samoupravnog sporazuma, po ocjeni Ustavnog suda, u suprotnosti sa Zakonom.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda dr Kasim Trnka i sudije dr Drago Bago, dr Hasan Bakalović, dr Ismet Dautbašić, mr Alija Latić, dr Neđo Milićević, dr Ćazim Sadiković i Milan Škoro.

U broj 18/89
25. 10. 1990. godine
Sarajevo

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine,
dr **Kasim Trnka**, s.r.

Republička uprava društvenih prihoda

Na osnovu tačke XVII Odluke o amortizaciji i načinu revalorizacije osnovnih sredstava radnih ljudi koji samostalno obavljaju djelatnost ličnim radom sredstvima u svojini građana (»Službeni list SRBiH«, br. 2/85, 42/87 i 46/88) i podataka Saveznog zavoda za statistiku o koeficijentima rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda (»Službeni list SFRJ«, broj 76/90) Republička uprava društvenih prihoda izdaje sljedeće

SAOPŠTENJE

O JEDINSTVENOM KOEFICIJENTU ZA REVALORIZACIJU

Jedinstveni koeficijent za revalorizaciju osnovnih sredstava radnih ljudi koji samostalno obavljaju djelatnost ličnim radom sredstvima u svojini građana utvrđuje se za period 1. januara 1990. godine do 31. decembra 1990. godine i iznosi 1,637.

Broj 01-021-141/90.
21. decembra 1990. godine
Sarajevo

Direktor,
Sakib Arifović, s.r.

Samoupravna interesna zajednica penzijskog i invalidskog osiguranja BiH

Na osnovu člana 30. stav 1. Zakona o osnovnim pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja (»Službeni list SFRJ«, br. 23/82, 77/82, 75/85, 8/87, 65/87, 87/89 i 44/90), člana 1. stav 1. Odluke o akontativnom usklađivanju penzija po osnovu kretanja nominalnih ličnih dohodaka u toku godine (»Službeni list SRBiH, broj 8/88), člana 2. Odluke o usklađivanju novčanih naknada osiguranika sa preostalom radnom sposobnošću (»Službeni list SRBiH«, broj 3/88) i člana 17. stav 3. Odluke o profesionalnoj rehabilitaciji djece ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju (»Službeni list SRBiH«, br. 22/85, 37/85, 29/86, 34/84 i 26/88), Izvršni odbor Skupštine Samoupravne interesne zajedice penzijskog i invalidskog osiguranja Bosne i Hercegovine, na sjednici od 20. decembra 1990. godine, donosi

ZAKLJUČAK

O USKLAĐIVANJU PENZIJA I NOVČANIH NAKNADA SA KRETANJEM LIČNIH DOHODAKA U OKTOBRU 1990. GODINE

I

1. Starosne, invalidske i porodične penzije (u daljem tekstu: penzije), novčane naknade po osnovu preostale radne sposobnosti za osiguranike iz člana 23. stav 1. Statuta Samoupravne interesne zajednice penzijskog i invalidskog osiguranja Bosne i Hercegovine (»Službeni list SRBiH«, br. 17/86, 19/87, 46/88 i 44/89), novčane naknade za vrijeme čekanja na zapošljavanje djece ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju, novčane naknade za tjelesno oštećenje i novčane naknade za pomoć i njegu – u daljem tekstu: novčane naknade), usklađuju se sa kretanjem ličnih dohodaka svih zaposlenih radnika u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: lični dohoci) u oktobru 1990. godine u odnosu na avgust 1990. godine i povećavaju za 8,845% počev od 1. novembra 1990. godine.

2. Povećanje iz prethodne tačke primjenjuje se na iznos penzije i novčane naknade nakon povećanja po Zaključku o usklađivanju penzija i novčanih naknada sa kretanjem ličnih dohodaka u avgustu 1990. godine (»Službeni list SRBiH«, broj 31/90).

II

Zajamčena penzija koja se obezbjeđuje korisnicima penzija iz člana 63. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (»Službeni list SRBiH«, br. 21/83, 22/85, 12/86, 36/86, 17/88 i 26/89) nakon povećanja penzija po ovom zaključku iznosi počev od 1. novembra 1990. godine 2.689,10 dinara.

III

Penzije, novčane naknade za tjelesno oštećenje, novčane naknade za pomoć i njegu i novčane naknade djece ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju ostvarene poslije 1. novembra 1990. godine, kojima pripada povećanje po osnovu usklađivanja sa kretanjem ličnih dohodaka u 1990. godini, povećavaju se za 598,349% od dana sticanja prava na penziju i novčanu naknadu.

IV

1. Pravo na povećanje po ovom zaključku ne pripada korisnicima penzija kod kojih je 1990. godina posljednja godina rada i korisnicima penzija kojima je lični dohodak ostvaren u 1990. godini uzet za utvrđivanje penzijskog osnova.

2. Pravo na povećanje novčanih naknada po osnovu preostale radne sposobnosti od 8,845% po ovom zaključku ne pripada korisnicima koji pravo na naknadu stiču u 1990. godini, a kod kojih je osnov za određivanje novčane naknade usklađivanjem sa procentom od 598,349% doveden na nivo ličnih dohodaka u 1990. godini.

V

Povećanje penzija i novčanih naknada po ovom zaključku izvršiće se po službenoj dužnosti bez donošenja rješenja.

VI

Ovaj zaključak objaviće se u »Službenom listu SRBiH«.

Broj SZ-254/90
20. decembra 1990. godine
Sarajevo

Predsjednik,
Slavko Lečin, s.r.

Kolektivni ugovori

Na osnovu člana 27. Statuta Samostalnog sindikata radnika finansijskih organizacija BiH, člana 3a. Zakona o preduzećima (»Službeni list SFRJ« br. 77/88, 40/89 i 46/90), člana 85. Zakona o osnovnim pravima iz radnog odnosa (»Službeni list SFRJ« br. 60/89 i 42/90), člana 40. Zakona o radnim odnosima (»Službeni list SRBiH«, broj 20/90), Zajedničkim osnovama za zaključivanje kolektivnih ugovora (»Službeni list SFRJ«, broj 2/90) i člana 3. Opšteg republičkog kolektivnog ugovora (»Službeni list SRBiH«, broj 24/90), Samostalni sindikat radnika finansijskih organizacija BiH i Privredna komora Bosne i Hercegovine – udruženje bankarstva i osiguravajućih organizacija u Sarajevu 5. decembra 1990. godine zaključuju

KOLEKTIVNI UGOVOR

1. Opšte odredbe

Član 1.

Kolektivnim ugovorom Samostalnog sindikata radnika finansijskih organizacija BiH i Privredne komore BiH – udruženje bankarstva i osiguravajućih organizacija (u daljem tekstu: Kolektivni ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze iz rada i po osnovu rada radnika zaposlenih u bankarskim organizacijama, organizacijama za osiguranje i reosiguranje, lutriji i drugim organizacijama čija su sjedišta na teritoriji BiH.

Član 2.

Odredbe ovog kolektivnog ugovora u smislu prethodnog člana odnose se na one finansijske i druge organizacije čiji radnici su pristupili SS RFO BiH.

Član 3.

Na direktore i radnike sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima utvrđenih Statutom organizacije ne primjenjuje se

dio Kolektivnog ugovora koji se odnosi na plate, dok druge odredbe vrijede ukoliko njihovo korištenje ne isključuje ugovor o zapošljavanju.

Član 4.

Prava, obaveze, odgovornost radnika u organizacijama, kao i postupci i organi za njihovo ostvarivanje, u skladu sa ovim kolektivnim ugovorom, se detaljno regulišu opštim aktom organizacije ili Kolektivnim ugovorom zaključenim između organizacije i njene sindikalne organizacije.

Opštim aktom ili Kolektivnim ugovorom iz prethodnog stava ne mogu se utvrditi manja prava i obaveze, niti nepovoljniji uslovi rada od onih utvrđenih ovim kolektivnim ugovorom.

U slučaju kolizije odredbi opšteg akta ili kolektivnog ugovora organizacije sa odredbama ovog kolektivnog ugovora direktno će se primjenjivati odredbe ovog kolektivnog ugovora.

2. Radni odnosi

Član 5.

Pored opštih uslova predviđenih Zakonom za zasnivanje radnog odnosa, kao posebni uslovi se mogu utvrditi:

stepen stručne spreme,
posebno specijalističko znanje,
radno iskustvo,
psihofizičke sposobnosti.

Kao posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa ne mogu se odrediti narodnost, politička pripadnost, starost i pol.

2.1. PROBNI RAD

Član 6.

Probni rad može se utvrditi opštim aktom ili Kolektivnim ugovorom, za pojedina radna mjesta i to za radnike koji su nezaposleni, osim za pripravnike kao i za radnike koji prvi put zasnivaju radni odnos.

Dužina probnog rada iz stava 1. ovog člana ne može biti duža od:

za poslove I i II grupe . . . . 2 mjeseca,
za poslove III, IV i V grupe . . . . 3 mjeseca,
za poslove VI, VII i VIII grupe . . . . 6 mjeseci.

2.2. RASPOREĐIVANJE RADNIKA

Član 7.

Radnik obavlja poslove u mjestu naznačenom prilikom zasnivanja radnog odnosa.

Mjesto rada se određuje kao stalno ili promjenljivo, zavisno od prirode djelatnosti finansijske organizacije, odnosno poslodavca. Radnik može biti raspoređen u toku rada u drugo mjesto rada prema potrebama finansijske organizacije odnosno poslodavca, u skladu sa zakonom.

Odluku o raspoređivanju radnika donosi direktor odnosno poslodavac.

Član 8.

Radnik koji je zbog izuzetnih okolnosti predviđenih Zakonom privremeno raspoređen na radno mjesto niže stručne spreme od one koju radnik ima, pripada mu ista plata i naknade plate kao što bi primao za poslove s kojih je raspoređen, odnosno plata i naknade plate radnog mjesta na koje je raspoređen, ukoliko je to za radnika povoljnije.

2.3. POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE ZNANJA I SPOSOBNOSTI ZA OBAVLJANJE POSLOVA

Član 9.

Ukoliko radnik u određenom periodu, a najkraće 3 mjeseca neprekidno ne ostvaruje normalne rezultate rada svog radnog mjesta, rukovodilac može podnijeti prijedlog direktoru odnosno poslodavcu za preispitivanje rada radnika.

Direktor odnosno poslodavac je dužan da formira stručnu komisiju čiji članovi treba da imaju najmanje isti stepen stručne spreme, vrstu zanimanja, kao i radnik čija se stručnost ocjenjuje. Jedan od članova stručne komisije treba da bude i predstavnik Sindikata.

Ukoliko komisija uvidom u dokumentaciju ustanovi da radnik ne ostvaruje predviđene rezultate rada a za to nema objektivnih razloga direktor odnosno poslodavac ima prava da rasporedi radnika na drugo radno mjesto koje odgovara njegovom znanju i sposobnostima. Ukoliko takvog radnog mjesta nema direktor odnosno poslodavac može donijeti odluku o prestanku radnog odnosa, o čemu se obavještava Sindikat.

Protiv odluke iz prethodnog stava radnik odnosno sindikalni odbor uz saglasnost radnika ima pravo prigovora nadležnom organu organizacije u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke, odnosno nadležnom sudu u skladu sa zakonom.

2.4. RAD KOD KUĆE

Član 10.

Radnik koji radi kod kuće ima jednaka prava kao i radnik koji radi u prostorijama organizacije.

Prava i obaveze (plata, amortizacija i drugi troškovi) radnika koji radi kod kuće uređuju se ugovorom između radnika i organizacije.

Organizacija, odnosno direktor ili poslodavac su dužni da obezbijede sigurne uslove rada i zaštitu na radu radnika koji radi kod kuće.

2.5. PREKOVREMENI RAD

Član 11.

Redovno radno vrijeme se iznimno može produžiti najduže za 5 sati sedmično.

Prekovremeni rad može trajati samo do otklanjanja uzroka za prekovremeni rad, a najduže 3 mjeseca.

Prekovremeni rad se ne može uvesti radnicima kojima bi po nalazu zdravstvene organizacije takav rad mogao ugroziti, odnosno pogoršati zdravstveno stanje, radnici za vrijeme trudnoće, radnici sa djetetom do 7 godina, samohranoj majci sa djetetom do 10 godina starosti, invalidima rada koji rade kraće radno vrijeme od punog.

2.6. RADNO VRIJEME KRAĆE OD PUNOG RADNOG VREMENA

Član 12.

U slučaju da radnik radi kraće od redovnog radnog vremena radi njege djeteta ili radi njege teže hendikepiranog djeteta, raspored radnog vremena dogovorit će se između radnika i direktora odnosno poslodavca.

2.7. ODMORI I ODSUSTVA

Član 13.

Radnik u svakoj kalendarskoj godini ima pravo na godišnji odmor u trajanju od 18 radnih dana.

Dužina godišnjeg odmora za svakog pojedinog radnika uvećava se:

– po osnovu radnog staža . . . . najmanje 2 dana,
– po osnovu uslova rada . . . . najmanje 1 dan,
– po osnovu složenosti poslova . . . . najmanje 2 dana,
– po osnovu zdravstvenog stanja . . . . . . najmanje 2 dana,
– po osnovu rezultata rada . . . . najmanje 1 dan

Radnici koji u godini korištenja godišnjeg odmora rade stalno u promjenljivoj smjeni, subotom ili nedjeljom, imaju pravo na dodatni odmor od tri dana.

Radnici koji su najmanje tri mjeseca u godini korištenja godišnjeg odmora neprekidno radili u promjenljivoj smjeni, imaju pravo na dva dana više godišnjeg odmora.

Član 14.

Radnik ima pravo na odsustvovanje s posla i na novčanu naknadu najduže do 7 radnih dana u godini u slijedećim slučajevima:

– smrti roditelja ili člana uže porodice . . . . 7 dana,
– sklapanje braka . . . . 5 dana,

– sklapanje braka djeteta . . . . 2 dana,
– rođenje djeteta . . . . 3 dana,
– smrt brata, sestre ukoliko nisu članovi uže porodice . . .
. . . 4 dana,
– selidbe . . . . 2 dana,
– elementarne nepogode . . . . 3 dana,
– teške bolesti člana uže porodice . . . . 3 dana.

Prava iz prethodnog stava ne mogu se uskratiti radniku bez obzira na zahtjeve radnog procesa.

Izuzetno u slučaju smrti člana uže porodice radnik ima pravo na dodatnih 5 dana plaćenog odsustva, ako je već iskoristio svih 7 radnih dana za odsustvo po svim osnovama iz stava 1. ovog člana.

Član 15.

Radniku se može odobriti odsustvo sa posla bez naknade plate u slučaju:
– neodložnog privatnog posla,
– njege člana porodice,
– izgradnje i popravke kuće, stana,
– liječenja na vlastiti trošak.

Za vrijeme trajanja neplaćenog odsustva radniku miruju prava iz radnog odnosa. Za to vrijeme radnik ostvaruje pravo iz zdravstvenog osiguranja.

2.8. ZAŠTITA NA RADU I POSEBNA ZAŠTITA

Član 16.

Direktor odnosno poslodavac je dužan da obezbijedi takve uslove rada i sve potrebne mjere lične i kolektivne zaštite na radu kojim se obezbjeđuje fizičko i psihičko zdravlje i lična i kolektivna bezbjednost radnika u procesu rada u skladu sa zakonom i propisima iz oblasti zaštite na radu.

Radnik je dužan pri radu primjenjivati propisane zaštitne mjere i upotrebljavati odgovarajuće mjere zaštite.

Ukoliko se ustanovi da je radnik radio, ili radi bez zaštitne opreme sindikat će od nadležnog organa zahtijevati pokretanje odgovornosti neposrednog rukovodioca i radnika zaduženog za obezbjeđenje zaštite na radu.

Član 17.

Radnik ima pravo odbiti da radi ako utvrdi da nisu provedene propisane mjere zaštite za bezbjedan rad o čemu obavještava sindikat. Sindikat je dužan da zahtijeva od nadležnog organa efikasnu zaštitu na radu.

Ukoliko nadležni organ ne prihvati zahtjev sindikata, sindikat je dužan da obavijesti inspekcijske organe.

Organizacija, direktor odnosno poslodavac obavezni su sve radnike osigurati kod organizacije osiguranja od posljedica povreda na radu, za slučaj prirodne smrti i smrti usljed nesreće na poslu, trajne invalidnosti i sl. prema normativima organizacije osiguranja.

Član 18.

Ako je smrt radnika na radu prouzrokovana neposjedovanjem odgovarajuće zaštitne opreme, uređaja i drugih neophodnih zaštitnih sredstava ili zbog toga što je radnik po nalogu direktora odnosno poslodavca obavljao posao za koji nije imao odgovarajuću kvalifikaciju, odnosno osposobljenost; organizacija, direktor odnosno poslodavac je dužan da porodici radnika isplati odštetu u skladu sa zakonom.

2.9. ODGOVORNOST RADNIKA ZA OBAVLJANJE RADNIH OBAVEZA

Član 19.

Radnik je dužan da zakonito i u skladu sa pravilima struke, poštujući tehnologiju rada pravovremeno, disciplinovano i kvalitetno izvršava svoje radne obaveze i da čuva sredstva organizacije i svu drugu imovinu koja se nalazi u radnom ili pravnom prometu.

Opštim aktom odnosno Kolektivnim ugovorom organizacije bliže će se regulisati povrede radne obaveze koje predstavljaju lakše i teže povrede radne obaveze, postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, povrede radne obaveze za koje se i kada može izreći radniku disciplinska mjera prestanka radnog odnosa.

2.10. ZAŠTITA PRAVA RADNIKA

Član 20.

Ukoliko radnik ocijeni da su povrijeđena njegova prava po osnovu rada i rezultata rada može da zahtijeva zaštitu pred nadležnim organima ili da se obrati sindikatu za zaštitu svojih interesa.

Član 21.

Sindikat je obavezan da razmotri svaki zahtjev radnika o zaštiti prava i o tome zauzme stav i predloži odgovarajuće rješenje.

Član 22.

Kada se utvrdi da prestaje potreba za određenim poslovima ili da je došlo do smanjenja poslovnih rezultata, direktor odnosno poslodavac u skladu sa programom pune zaposlenosti je dužan preispitati sve mogućnosti obezbjeđenja svim radnicima novih poslova putem proširenja poslovne djelatnosti, razvojem postojećih ili uvođenjem novih preduzeća i institucija, kao i drugih oblika proširenja djelatnosti.

Član 23.

Za vrijeme prekvalifikacije ili dokvalifikacije radnik ima pravo na:
– naknadu plate u visini koju bi imao da je radio,
– sredstva zajedničke potrošnje i naknadu troškova u skladu sa Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom.

Član 24.

Radniku koji svojom krivicom prekine proces prekvalifikacije ili je ne završi sa uspjehom prestaje radni odnos.

Član 25.

Radnik je dužan da za vrijeme čekanja na novo radno mjesto prihvati privremene poslove koji mu se ponude, a koji su u skladu sa njegovom kvalifikacijom i psihofizičkim sposobnostima.

Član 26.

U slučaju kad radnik traži prekid radnog odnosa, Kolektivnim ugovorom organizacije ili opštim aktom ne može se utvrditi otkazni rok duži od 60 dana.

3. Plate

Član 27.

Plata radnika se utvrđuje na osnovu:
a) osnovne plate,
b) uslova rada,
c) rezultata uspješnosti rada radnika,
d) dodataka na platu,
e) naknada plate,
f) dio plate iz dobiti,
g) nagrade,
h) plate po osnovu inovacije.

Član 28.

Osnovna plata utvrđuje se na osnovu najniže cijene rada, koeficijenta složenosti poslova i vremena provedenog na radu.

Osnovna najniža plata (za nekvalifikovani rad) utvrđuje se prema vrijednosti korpe proizvoda koja obezbjeđuje reprodukciju radne sposobnosti radnika utvrđene prema Metodologiji Vijeća Saveza sindikata Jugoslavije.

Polazeći od navedene Metodologije i strukture privrede Bosne i Hercegovine, osnovna najniža plata za nekvalifikovani rad utvrđuje se u iznosu od 3.400,00 dinara.

Plata se obavezno usklađuje kada se troškovi života tromjesečno mijenjaju najmanje 5%.

Koeficijenti složenosti poslova utvrđuju se za slijedeće grupe poslova:

I grupa poslova

podrazumijeva jednostavne rutinske poslove sastavljene iz manjeg broja različitih i kratkotrajnih operacija koje se obavljaju po jednostavnom postupku i sa jednostavnim sredstvima rada - NK radnik

Koeficijent složenosti poslova 1,00

II grupa poslova

podrazumijeva manje složene poslove koji se ponavljaju Za obavljanje ovih poslova potrebno je stručno obrazovanje za drugi stepen stručne spreme.

Koeficijent složenosti poslova 1,20

III grupa poslova

podrazumijeva srednje složene poslove na kojima se rad ponavlja uz povremenu pojavu novih poslova

Za obavljanje ovih poslova potrebno je stručno obrazovanje za treći stepen stručne spreme.

Koeficijent složenosti poslova 1,50

IV grupa poslova

podrazumijeva složenije i raznovrsnije poslove u okviru određene tehnologije na pojedinim područjima poslovanja. Ovom stepenu složenosti odgovara četverogodišnji program srednjoškolskog obrazovanja.

Za obavljanje ovih poslova odgovara završen obrazovni proces za četvrti stepen stručne spreme.

Koeficijent složenosti poslova 1,80

V grupa poslova

podrazumijeva složenije poslove za čije obavljanje je potrebno specijalizovano znanje

Za obavljanje ovih poslova potreban je peti stepen stručne spreme.

Koeficijent složenosti poslova 2,00

VI grupa poslova

podrazumijeva složene i specijalizirane poslove, poslove rukovođenja operativnim poslovima

Za obavljanje ovih poslova potreban je završen stepen obrazovanja na višoj školi ili I stepen fakulteta.

Koeficijent složenosti poslova 2,20.

VII[1] grupa poslova

podrazumijeva složene i visoko složene raznovrsne operacije za koje je potrebno zaokruženo znanje i sposobnost sistemskog obrazovanja, zaokruženo teoretsko i praktično znanje koje omogućava obavljanje složenih poslova, razumijevanje i objašnjenje stručnih rezimea i zaključaka i pronalazaka

Za obavljanje ovih poslova potreban je završen stepen obrazovanja na fakultetu ili visokoj školi.

Koeficijent složenosti poslova 2,90.

VII[2] grupa poslova

poslovi rukovođenja i koordiniranja funkcija, visokosloženi poslovi planiranja i analiza, razvojno analitički poslovi za koje je neophodno široko poznavanje procesa rada, organiziranja i razvijanja pojedinih procesa rada, formiranja novih praktičnih rješenja i savjetovanje na pojedinim područjima poslovanja.

Za obavljanje ovih poslova potreban je završen stepen obrazovanja na fakultetu ili magisterij.

Koeficijent složenosti poslova 3,50.

VIII grupa poslova

samostalno obavljanje najsloženijih poslova, istraživačko-razvojni poslovi i poslovi rukovođenja najsloženijim funkcijama odnosno organizacionim dijelovima

Za obavljanje ovih poslova potreban je stepen obrazovanja na fakultetu ili magisterij ili doktorat.

Koeficijent složenosti poslova 4,20.

Član 29.

Kolektivnim ugovorom organizacije ili opštim aktom može se detaljnije razraditi sistem za utvrđivanje složenosti poslova iz člana 28. sa kojim će se utvrditi odnosi po pojedinim grupama poslova i odnosi među grupama, s tim da ti odnosi ne mogu biti nepovoljniji od odnosa navedenih u ovom kolektivnom ugovoru ili opštem aktu.

Član 30.

Organizacija koja zbog ekonomskih razloga ne može obezbijediti plate radnicima, u skladu sa članom 28. ovog ugovora, a ima odgovarajući program pune zaposlenosti, može sa radnicima dogovoriti manje najniže plate za vrijeme realizacije programa konsolidacije. Sindikat i direktor odnosno poslodavac utvrđuju procenat odstupanja najniže plate iz prethodnog stava, vrijeme trajanja tog odstupanja i vrijeme realizacije programa konsolidacije organizacija, s tim da tako dgovorena najniža plata ne može iznositi manje od 80%, iznosa najniže plate iz člana 28. ovog ugovora.

Odstupanje od osnovne plate utvrđene ovim kolektivnim ugovorom moguće je samo u slučajevima kada organizacija nije u mogućnosti da je obezbijedi, a najduže 6 mjeseci.

Član 31.

Radnik ima pravo na uvećanu osnovnu platu po osnovu uslova rada:

– za teže i posebne uslove rada . . . . . . najmanje 3% osnovne plate.

Član 32.

Radnik ima pravo na sljedeće dodatke na osnovnu platu:

– za noćni rad . . . . najmanje 30% osnovne plate,

– za prekovremeni rad . . . . najmanje 30% osnovne plate,

– za rad nedjeljom i u dane državnih praznika najmanje 50% osnovne plate,

– dvokratno radno vrijeme . . najmanje 5% osnovne plate,

Dodaci se međusobno ne isključuju osim dodatka po osnovu rada u dane državnih praznika.

Član 33.

Radnik ima pravo najmanje 0,5% dodataka na osnovnu platu za svaku godinu radnog staža što se utvrđuje Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom organizacije.

Član 34.

Osnovna plata se koriguje na osnovu ostvarenih rezultata rada radnika. Direktor odnosno poslodavac je dužan da utvrdi obim i strukturu stimulativnih elemenata sa kojima se stimuliše rad radnika. Kolektivnim ugovorom ili opštim akom organizacije razrađuju se mjerila stimulacije rada radnika.

Radnici moraju biti unaprijed upoznati sa mjerilima rada. U slučaju nepridržavanja kriterija stimulacije sindikat ima pravo tražiti arbitražu stručne institucije po odredbama ovog ugovora.

Direktor odnosno poslodavac može radnika nagraditi za ostvarene vanredne rezultate rada.

3. 1. DIO PLATE IZ DOBITI

Član 35.

Radniku pripada dio plate iz dobiti proporcionalno njegovoj isplaćenoj plati u odnosu na ukupno isplaćene plate, izuzev naknada plate.

3. 2. NAKNADA PLATE

Član 36.

Radniku pripada naknada plate za:

– prekid rada koji nije prouzrokovao radnik najmanje u vi-

sini satnice (osnovne plate radnika) pomnožene sa satima prekida rada,

– državnog i republičkog praznika,

– godišnjeg odmora,

– odsutnosti s posla u skladu sa Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom,

– obrazovanja i stručnog osposobljavanja i prekvalifikacije u skladu s potrebom organizacije,

– čekanja posla,

– u drugim slučajevima utvrđenim Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom.

Visina naknade utvrđuje se na osnovu isplaćene plate radnika kao da je radio.

Član 37.

Radniku koji je udaljen iz organizacije, odnosno sa radnog mjesta pripada za vrijeme udaljenja naknada u visini od 70% mjesečne akontacije ostvarene u posljednjem mjesecu prije udaljenja.

Za vrijeme pritvora radnik ima pravo na naknadu plate u visini jedne trećine prosječne plate ostvarene u posljednja tri mjeseca prije stavljanja u pritvor, odnosno jednu polovinu plate ako izdržava porodicu.

Član 38.

Radniku pripada naknada plate u slučajevima privremene spriječenosti za rad usljed bolesti do 30 dana u visini 90% plate.

Osnovica za izračunavanje naknade je prosječna plata radnika isplaćena u prethodnom mjesecu.

Član 39.

Plata pripravnika zavisi od doprinosa u radu i ne može biti manja od 80% osnovne plate odgovarajućeg stepena složenosti za koju se osposobljava.

Član 40.

Inovacije se utvrđuju na osnovu čiste privredne koristi (prihod, umanjen za troškoe uvođenja inovacije).

Radniku pripada naknada za inovaciju najmanje u iznosu od 15% godišnje čiste koristi.

Obračun naknade je predmet ugovora između inovatora i poslodavca.

Član 41.

Ako radnik u zadnje dvije godine uvede najmanje dvije inovacije koje doprinose povećanju dobiti najmanje 30%, ili u posljednjih 5 godina svake godine pronalazi inovaciju u poslovnom procesu, kod zaštite na radu ili zaštite okoline ima prednost na stručnom usavršavanju. Radniku se priznaju troškovi školovanja i određuje naknada u visini plate.

Član 42.

Za vrijeme profesionalnog bavljena na funkciji, predsjedniku sindikalne organizacije u financijskoj organizaciji (puno radno vrijeme, skraćeno radno vrijeme) pripada plata u visini plate koju bi radnik imao da je radio na svom radnom mjestu uvećanu za prosječni dio tekuće stimulacije organizacionog dijela u kojoj je radnik radio prije preuzimanja profesionalne funkcije.

Plata se isplaćuje iz sredstava organizcije odnosno poslodavca.

3. 3. POSEBNE ODREDBE O PLATAMA

Član 43.

Radnik koji je sporazumno i na određeno vrijeme upućen na rad u drugu organizaciju ne može primati nižu platu od plate koju je primao prije premještaja.

Član 44.

Radnik za koga se na prijedlog Sindikata, neposrednog rukovodioca ili liječnika ustanovi umanjena radna sposobnost, pet godina pred penziju prima najmanje osnovnu platu koja se valorizuje s rastom plata u organizaciji.

Član 45.

Učenicima i studentima na obaveznom radu i praksi pripada naknada u visini:

– u prvoj godini srednje škole . . . . . . 10% prosječne plate,
– u drugoj godini srednje škole . . . . . 15% prosječne plate,
– u trećoj godini srednje škole . . . . . . 20% prosječne plate,
– u četvrtoj godini srednje škole . . . . . 30% prosječne plate,
– u prvoj i drugoj godini studija . . . . . 35% prosječne plate,
– u 3. i 4. godini studija . . . . 40% prosječne plate.

Djeca studenti imaju pravo na sve dodatke za obavljeni rad. Plata i dodaci se ne uključuju.

Član 46.

Podaci o platama po odredbama Kolektivnog ugovora ili opšteg akta su javni.

Pojedinačne isplate nisu javne.

Plate se isplaćuju u neto iznosu.

Poreze i doprinose na bruto plate obračunava i plaća organizacija.

3. 4. ZAJEDNIČKA POTROŠNJA

Član 47.

Radnik ima pravo na regres za godišnji odmor najmanje u visini prosječne plate isplaćene u SFRJ ili BiH.

Pravo na regres radnik ostvaruje u organizaciji u kojoj koristi godišnji odmor.

Vrijeme i način isplate regresa uređuju se Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom organizacije.

Član 48.

Radnik ima pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju najmanje u visini trostrukog iznosa prosječne plate isplaćene u privredi SFRJ ili BiH ili u visini tri prosječne plate radnika u posljednja tri mjeseca, ako je to za njega povoljnije.

Član 49.

Radnik ima pravo na jubilarnu nagradu u skladu sa Kolektivnim ugovorom organizacije ili opštim aktom.

Član 50.

Radnik ili njegova porodica ima pravo na pomoć u visini plate isplaćene u privredi SFRJ ili BiH u slijedećim slučajevima:

1. smrti radnika ili člana uže porodice,
2. teške invalidnosti,
3. dugotrajne bolesti
4. elementarne nepogode ili požara.

Pored pomoći iz prethodnog stava organizacija snosi neophodne troškove sahrane radnika što se utvrđuje opštim aktom.

3. 5. OTPREMNINA

Član 51.

Radnik ima pravo na otpremninu kada mu zbog tehnološkog ili ekonomskog viška prestaje radni odnos.

Otpremnina se isplaćuje najmanje u iznosu od 24 plate.

Osnov za utvrđivanje otpremnine je prosječna plata organizacije u kojoj radnik radi ostvarena u prethodna 3 mjeseca.

Radnik ostvaruje ovo pravo uz prethodno davanje pismene izjave da trajno rješava pitanje zaposlenja.

Član 52.

Radi rješavanja stambenih potreba radnika organizacija odnosno poslodavac su dužni da u poseban fond izdvoje najmanje 3% bruto plata (izdvajanje se vrši mjesečno).

Kreditni uslovi iz prethodnog stava utvrđuju se opštim aktom organizacija.

Član 53.

Direktor odnosno poslodavac će u skladu sa mogućnostima obezbijediti i sredstva zajedničke potrošnje za:

liječenje,

medicinsku zaštitu,

solidarnu pomoć,
kulturu,
sportske manifestacije,
rekreaciju i
druge namjene.

Član 54.

Radnik ima pravo na naknadu za ishranu u toku rada (topli obrok) u visini od 25% prosječne plate SFRJ ili BiH u prethodna 3 mjeseca. Radnik koji radi u više organizacija ima pravo na naknadu za ishranu u organizaciji u kojoj radi najmanje 4 sata dnevno.

Član 55.

Radnik ima pravo na dnevnice za službeno putovanje u zemlji najmanje u visini 8% mjesečne plate SFRJ ili BiH. Putni troškovi priznaju se u cjelini kao i troškovi noćenja prema priloženom računu osim hotela »de luxe« kategorije.

Dnevnice za službena putovanja u inostranstvu isplaćuju se na način propisan za savezne organe uprave. Naknada za topli obrok i dnevnice se međusobno isključuju.

Član 56.

Dnevni iznos terenskog dodatka utvrđuje se zavisno od uslova boravka na terenu (smještaja, ishrane i sl.) u jednakom iznosu za sve radnike od 75% iznosa dnevnice koja se isplaćuje u tom periodu.

Dnevnice i terenski dodatak međusobno se isključuju.

Član 57.

Naknada za upotrebu vlastitog putničkog automobila u službene svrhe iznosi najmanje 30% cijene litra benzina po pređenom kilometru.

Član 58.

Radnici koji nemaju obezbijeđen prevoz na posao i s posla imaju pravo u skladu sa kriterijem iz Kolektivnog ugovora ili opšteg akta organizacije na naknadu troškova najmanje u visini 75% cijene prevoza.

Radnicima sa skraćenim radnim vremenom pripada naknada troškova prevoza u jednakom iznosu kao da rade puno radno vrijeme.

Član 59.

Naknada za odvojeni život od porodice pripada radniku koji je privremeno raspoređen na rad van mjesta prebivališta njegove porodice i iznosi do 70% prosječne plate isplaćene u SFRJ ili BiH.

Naknade za odvojeni život i terenski dodatak se međusobno isključuju.

4. Uzajamnost i solidarnost

Član 60.

Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom organizacije se utvrđuje pravo i kriterij za određivanje dijela plate i drugih pogodnosti u slučajevima povrede na radu, invalidnosti, profesionalnih i drugih bolesti, starosti, povećanja intenzivnosti rada i drugih razloga koji utiču na smanjenje radne sposobnosti.

Radniku se u tim slučajevima, a na temelju Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom utvrđenih kriterija daje povoljniji posao, umanjena norma, rad sa umanjenim fondom sati, rad na jednostavnim poslovima i dr.

5. Informisanje radnika

Član 61.

Direktor odnosno poslodavac obavezni su obezbijediti informisanje radnika o osnovnim pravima iz radnog odnosa i o rezultatima poslovanja, kao i o drugim pitanjima od interesa za radnike u obimu i na načinu utvrđen Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom organizacije.

6. Prava radnika u privatnim organizacijama

Član 62.

U privatnom preduzeću formira se savjet radnika ako je zaposleno više od 50 radnika.

Savjet radnika u privatnom preduzeću ima savjetodavnu funkciju.

Savjet radnika daje mišljenje i stavove o pitanjima utvrđenim Kolektivnim ugovorom, a odnose se na zapošljavanje novih radnika, raspoređivanje i stručno usavršavanje, izricanje disciplinskih mjera, raskidanje radnog odnosa, raspored radnog vremena, mjere zaštite na radu, kriterijume i norme za isplatu plata, raspodjele sredstava zajedničke potrošnje, rješavanje stambenih potreba, tehnološki razvoj, investicije, planove rada i sl.

Poslodavac je dužan da u slučaju neprihvatanja mišljenja i stavova savjeta o tome da obrazloženje.

Ako je u privatnom preduzeću zaposleno manje od 50 radnika onda svi radnici obavljaju funkcije savjeta radnika.

Član 63.

Poslodavac je dužan stvoriti uslove za rad savjeta radnika.

Sjednice savjeta se po pravilu održavaju u redovnom radnom vremenu i javne su.

Izuzetno, sjednice savjeta održavaju se van radnog vremena ako to zahtijeva proces rada.

Predstavnici sindikata imaju pravo i dužnost da učestvuju na sjednicama savjeta.

Za vrijeme trajanja mandata član savjeta ne može biti raspoređen na drugo radno mjesto bez njegove saglasnosti.

7. Uslovi za rad i zaštita sindikalnog aktiviste

Član 64.

Djelovanje sindikata ne može se ograničiti odlukama organa upravljanja i direktora odnosno poslodavca.

Direktor odnosno poslodavac i stručne službe dužni su sindikatu osigurati slijedeće informacije:

– o odlukama koje razmatra i o kojima odlučuju organi upravljanja ili njihovi izvršni organi, ako nemaju karakter poslovne tajne,

– o odlukama koje razmatra savjet radnika.

Organ upravljanja, direktor odnosno poslodavac dužan je uzeti u obzir prijedlog i stavove sindikata prije donošenja konačne odluke kada se radi o pravima radnika.

Predstavnici sindikata se pozivaju na sjednice Skupštine, a na sjednice organa upravljanja organizacije kada se radi o pravima radnika iz radnog odnosa, te se predstavnicima sindikata omogućava učešće u radu.

Mišljenja i prijedlozi sindikata se razmatraju uz obavezno prisustvo predstavnika sindikata.

Žalbe radnika ne mogu se razmatrati i o njima odlučivati bez prisutnosti ovlaštenog predstavnika sindikata.

Direktor odnosno poslodavac je dužan primiti i saslušati sindikalnog povjerenika kada on to zatraži ili po dogovoru.

Direktor odnosno poslodavac je dužan za rad sindikata osigurati slijedeće uslove:

– prostor za rad i održavanje sastanaka sindikata bez naknade troškova,

– stručne, tehničke i administrativne poslove za rad sindikata uz saglasnost organa upravljanja.

– plaćenu naknadu za vrijeme obrazovanja sindikalnih aktivista, te prisustvovanja sastancima skupštinama i kongresima,

– predsjedniku sindikata (sindikalnom povjereniku) najmanje 4 sata sedmično za obavljanje njegove funkcije (osnovica za uvećanje minimalnog broja sati za rad predsjednika sindikata je broj članova sindikalne organizacije).

Član 65.

Predsjednika sindikalnog odbora i sindikalne povjerenike u vrijeme trajanja mandata, odnosno dvije godine nakon isteka mandata ne može se zbog sindikalnog rada i bez saglasnosti sindikata:

premjestiti u okviru organizacije ili u drugu organizaciju,
ubrojiti među višak radnika,
sniziti platu,
pokrenuti protiv njega disciplinski ili odštetni postupak, ili
premjestiti na nepovoljnije radno mjesto.

8. Štrajk

Član 66.

Ukoliko sindikat ocijeni da se ne ostvaruju prava radnika utvrđena Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom stupiće u pregovore sa direktorom odnosno poslodavcem zahtijevajući da se preduzmu odgovarajuće mjere.

Ako sporna pitanja ne budu riješena putem pregovora, sindikat će tražiti izjašnjavanje radnika o stupanju u štrajk.

Štrajk organizuje i vodi sindikat u skladu sa zakonom i pravilima sindikata o štrajku.

Član 67.

Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom organizacije utvrđuju se poslovi i zadaci koji se moraju obavljati radi obezbjeđenja vitalnih funkcija procesa rada, sigurnosti ljudi i imovine ili su nezamjenjiv uslov života i rada građana ili rada drugih organizacija i obezbjeđivanja izvršavanja međunarodnih obaveza preuzetih od strane države SFRJ, kao i način njihovog izvršavanja za vrijeme trajanja štrajka.

Za vrijeme trajanja štrajka radnici ostvaruju prava iz radnog odnosa u skladu sa Zakonom o štrajku.

Član 68.

Radnik koji ne poštuje odredbe Zakona o štrajku, Kolektivnog ugovora ili opšteg akta, te Pravila sindikata o štrajku, neće imati zaštitu sindikata, ako direktor odnosno poslodavac pokrene postupak za utvrđivanje njegove odgovornosti.

9. Prestanak radnog odnosa

Član 69.

Radniku prestaje radni odnos u slučajevima i pod uslovima utvrđenih zakonom, Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom i ugovorom o zapošljavanju.

Član 70.

Radnik koji je podnio zahtjev za prekid radnog odnosa ima pravo i obavezu na otkazni rok.

10. Obrazovanje radnika

Član 71.

Kolektivnim ugovorom ili opštim aktom organizacije utvrdiće se prava i obaveze radnika da se u toku rada osposobljavaju i usavršavaju u skladu sa potrebama procesa rada kao i obaveza organizacije u obezbjeđenju materijalnih i drugih uslova za osposobljavanje i stručno usavršavanje radnika.

11. Rješavanje sporova

Član 72.

Za rješavanje sporova nastalih između potpisnika Kolektivnog ugovora koje nije bilo moguće riješiti međusobnim dogovorom osniva se komisija za pomirenje.

Član 73.

Svaka strana imenuje po dva člana komisije za pomirenje, a petog člana imenuje komisija sporazumno iz reda istaknutih naučnih i stručnih radnika koji je ujedno i predsjednik komisije.

Postupak za pomirenje počinje uz ispunjavanje uslova iz stava 1. ovog člana na zahtjev bilo koje strane.

Izmirenje se smatra neuspješnim ako bilo koja strana pismeno izjavi, ali ne prije samog početka izmirenja da smatra pomirenje neuspješnim.

Član 74.

Svaki sporazum koji strane postignu mora biti u pismenom obliku i potpisan od ovlaštenih lica potpisnika Kolektivnog ugovora.

Sporazum strana postignut pomirenjem dopunjava Kolektivni ugovor, odnosno zamjenjuje sporne odredbe Kolektivnog ugovora.

Član 75.

U slučaju da se strane ne sporazumiju o zaključivanju, promjeni ili dopuni Kolektivnog ugovora, odnosno ne postignu saglasnost pomirenjem ili na drugi način, rješavanje spora povjerava se arbitražnom vijeću kao stalnom organu za rješavanje sporova.

Član 76.

Broj arbitara je neparan.

Svaka strana imenuje isti broj arbitara, a najmanje tri. Svaki arbitar mora imati zamjenika.

Predsjednika i zamjenika predsjednika arbitražnog vijeća strane imenuju sporazumno iz redova priznatih stručnjaka i javnih radnika.

U slučaju da nije postignut sporazum predsjednika i zamjenika arbitražnog vijeća imenuje republičko Izvršno vijeće BiH.

Član 77.

Odluka arbitraže je konačna.

Član 78.

Za sjedište arbitraže određuje se Sarajevo.

Član 79.

Detaljnije odredbe o postupku izbora i radu arbitražnog vijeća regulisat će se Pravilnikom o arbitraži koga donese RO SS RFO BiH i PKBiH.

12. Prelazne i završne odredbe

Član 80.

Ovaj kolektivni ugovor smatra se zaključenim kada ga u istovjetnom tekstu prihvate nadležni organi Republičkog odbora Samostalnog sindikata radnika finansijskih organizacija Bosne i Hercegovine i Privredne komore Bosne i Hercegovine – udruženje bankarskih i organizacija osiguranja.

Član 81.

Organizacije su dužne da svoje Kolektivne ugovore odnosno opšte akte donesu, odnosno usklade sa ovim kolektivnim ugovorom u roku od 2 mjeseca od stupanja na snagu ovog Kolektivnog ugovora.

Član 82.

Ovaj kolektivni ugovor objavljuje se u »Službenom listu SRBiH«, i stupa na snagu 8 dana po objavljivanju, a važi do 5. decembra 1993. godine.

Privredna komora Bosne i Hercegovine, **Safet Arslanagić**, s.r.	Republički odbor Samostalnog sindikata radnika finansijskih organizacija BiH, **Hilmija Hodović**, s.r.

LIČNE ISPRAVE I DOKUMENTI

DA BI SE SPRIJEČILA SVAKA ZLOUPOTREBA
OGLAŠAVAJU SE NEVAŽEĆIM SLIJEDEĆE ISPRAVE I DOKUMENTI

KUPRES

Dumančić Josip, lična karta izdata od SUP Kupres 8826

Čičak Ilka, lična karta izdata od SUP Kupres 8801

Mandžuka Lejla, lična karta izdata od SUP Kupres 8762

Zubić Ljubica, lična karta izdata od SUP Kupres 8761

Zubić Bosa, lična karta izdata od SUP Kupres 8716

Bulut Damir, lična karta izdata od SUP Kupres 8587

Kureljušić Nevenka, lična karta izdata od SUP Kupres 8564
Kureljušić Simeun, lična karta izdata od SUP Kupres 8563
Matić Stana, lična karta izdata od SUP Kupres 8562
Ugarak Nedo, lična karta izdata od SUP Kupres 8992
Jurić Božo, lična karta izdata od SUP Kupres 8991
Lovrić Mara, lična karta izdata od SUP Kupres 9109
Ždero Dragan, lična karta izdata od SUP Kupres 9108
Marić Boro, lična karta izdata od SUP Kupres 8625
Mandžuka Aiša, lična karta izdata od SUP Kupres 8099
Turalija Rajka, lična karta izdata od SUP Kupres 8100
Čolić Miro, lična karta izdata od SUP Kupres 8169
Dragoljević Ljubomir, lična karta izdata od SUP Kupres 8503
Romić Nedeljko, lična karta izdata od SUP Kupres 8554
Horozović Mirzad, lična karta izdata od SUP Kupres 8329
Zelović Marija, lična karta izdata od SUP Kupres 8336
Milišić Dušan, lična karta izdata od SUP Kupres 8443
Žulj Stipo, M. Ždere 37, svjedodžbe I i II raz. srednje škole 1989, 1990. god. 9025

LAKTAŠI

Skrobonja Drago, radna knjižica izdata od SO Laktaši 7739
Injac Ljiljana, vozačka dozvola izdata od SUP Laktaši 8661

LIŠTICA

Barać Smilja, radna knjižica izdata od SO Lištica 8912
Hrkać Marija, radna knjižica izdata od SO Lištica 9032
Rotim Jerina, radna knjižica izdata od SO Lištica 8458

LIVNO

Pavić Radomir, radna knjižica izdata od SO Livno 8427
Garić Tomo, odobrenje za rad br. 716/88 izdato od SO Livno 7775
Vrebac Ešref, rješenje br. 05/I-PV-49/1/67. g. izdato od SO Livno 7991
Škeva Tatjana, D. Vinjani, rješenje br. 05/1/345/694/86 SO Livno 7817
Krišo Josip, Žabljak 25, svjedodžba VIII raz. OŠ »I. G. Kovačić« Livno 8673
Knežević Željko, Br. jed. bb, svjedodžba VIII raz. OŠ »I.G. Kovačić« 7641
Lovac Snježana, Grborezi, svjedodžba OŠ »I.G.K.« Livno 7642
Lovrić Ivka, Odžak, svjedodžba VIII raz. Osnovne škole Lištani 7678

LOPARE

Ljaljić Jasmin, lična karta izdata od SUP Lopare 8471
Okanović Salko, lična karta izdata od SUP Lopare 8445
Spasojević Rajko, lična karta izdata od SUP Lopare 8514
Radić Đojo, lična karta izdata od SUP Lopare 8511
Radovanović Dragan, lična karta izdata od SUP Lopare 8515
Ilić Pero, lična karta izdata od SUP Lopare 8516
Kovačević Muharem, lična karta izdata od SUP Lopare 8518
Todorović Aco, lična karta izdata od SUP Lopare 8472
Božić Ljubinka, lična karta izdata od SUP Lopare 8841
Ahmetović Mehmed, lična karta izdata od SUP Lopare 8840
Ristić Tešo, lična karta izdata od SUP Lopare 8839
Stanarević Želimir, lična karta izdata od SUP Lopare 8800
Džinović Nusreta, lična karta izdata od SUP Lopare 8774
Knežević Miodrag, lična karta izdata od SUP Lopare 8732
Jelić Jadranka, lična karta izdata od SUP Lopare 8731
Jović Smilja, lična karta izdata od SUP Lopare 8675
Beganović Azrudin, lična karta izdata od SUP Lopare 8604
Gojić Miloš, lična karta izdata od SUP Lopare 8641
Jovičić Ilija, lična karta izdata od SUP Lopare 8586
Jović Nebojša, lična karta izdata od SUP Lopare 9002
Perić Petko, lična karta izdata od SUP Lopare 8948
Emkić Ibro, lična karta izdata od SUP Lopare 8947
Simeunović Ilinka, lična karta izdata od SUP Lopare 8942
Krsmanović Staka, lična karta izdata od SUP Lopare 9118
Ilić Pero, lična karta izdata od SUP Lopare 7686
Medić Zoran, lična karta izdata od SUP Lopare 7689
Ahmetović Enes, lična karta izdata od SUP Lopare 9038
Begić Saliha, Koraj, svjedodžba VIII raz. OŠ »Br. jedinstvo« Koraj 8357

LUKAVAC

Mrkobrada Saša, radna knjižica izdata od SO Lukavac 8434
Husarić Behader, radna knjižica izdata od SO Lukavac 9205
Hasić Zehrudin, radna knjižica izdata od SO Lukavac 7814
Okanović Salih, JNA 7, čekovi od broja 45942-950 Tuzlanska banka 8098
Ćosičkić Mirsad, tekući račun br. 27494-2 i čekovi 1497995-8000 8088
Prohić Slavojka, svjedodžba VIII raz. Osn. škole br. 1087/85. god. 8353
Hrustemović Ševket, Prokosović bb, čekovna knjižica 8787
Priluškić Zuhdija, čekovi od broja 1509111-120 8756
Cvijanović Petra, Tumare 54, ček. karta br. 30116-2 i čekovi od broja 1475402-410 8922

LJUBUŠKI

Grbavac Radmila, Hardomilje, diploma br. 5040/84 Filozofski fak. Sarajevo 8312

MOSTAR

Marušić Nada, radna knjižica izdata od SO Mostar 8597
Vuković Sanja, radna knjižica izdata od SO Mostar 8593
Puce Matija, radna knjižica izdata od SO Mostar 8592
Teskeredžić Svjetlana, indeks Ekonomskog fakulteta Mostar 8619
Jerlagić M. Pašića 71 D, indeks Mašinskog fakulteta 8591
Sivrić Ivica, Omladinska 14, odobrenje br. 04-354-136/90. god. 7680

MRKONJIĆ GRAD

Demirović Darko, radna knjižica izdata od SO Mrk. Grad 8843
Cota Anto, radna knjižica izdata od SO Mrk. Grad 8832
Grahovac Željko, radna knjižica izdata od SO Mrk. Grad 8603
Jakica Dragica, radna knjižica izdata od SO Mrk. Grad 9097
Bijelić Zoran, radna knjižica izdata od SO. Mrk. Grad 7713
Butković Vjekoslav, rješenje br. 03/7-Up-I-354-118/88. god. 8201
Butković Vjekoslav, rješenje br. 03/7-Up-I-354-4180/90. god. 8200

ODŽAK

Čančar Ilija, lična karta izdata od SUP Odžak 77
Šojić Jozo, radna knjižica izdata od SO Odžak 87
Antunović Božo, diploma izdata 1967. godine 82

OLOVO

Kokorović Olivera, zdrav. legitimacija izdata u Olovu 82
Duraković Seid, radna knjižica izdata od SO Olovo 82
Divljanović Zagorka, knjižica izdata od SO Olovo 85
Sirčo Hrustema, pasoš izdat od SUP Olovu 79
Kamenjašević Ibrahim, Vukotići, ček. karta br. 000881-6 i čekovi od broj 00473206-213 87
Pašalić Safija, čekovna karta br. 21-10-20-0014871 81

ORAŠJE

Kobaš-Ilišević Marija, radna knjižica izdata od SO Orašje 81

POSUŠJE

Bešlić Ivan, Vir, indeks 79

PRIJEDOR

Jurekić Jelena, radna knjižica izdata od SO Prijedor 78
Hadžić Nazmija, radna knjižica izdata od SO Prijedor 84
Vučenović Zoran, radna knjižica izdata od SO Prijedor 85
Omerović Asima, radna knjižica izdata od SO Prijedor 84
Borić Stojan, radna knjižica izdata od SO Prijedor 87
Pajić Edina, radna knjižica izdata od SO Prijedor 86
Mlakić Slobodan, radna knjižica izdata od SO Prijedor 88
Duračak Idriz, radna knjižica izdata od SO Prijedor 91
Bešić Hirzad, radna knjižica izdata od SO Prijedor 77
Kulasić Sabiha, radna knjižica izdata od SO Prijedor 77
Bešić Hirzad, radna knjižica izdata od SO Prijedor 77
Osmanović Samir, radna knjižica izdata od SO Prijedor 84
Kahrimanović Džemijat, rješenje br. 05/4-351-291/90. g. 77

PRNJAVOR

Đurić Tomislavko, radna knjižica izdata od SO Prnjavor 89
Pezer Zoran, radna knjižica izdata od SO Prnjavor 90
Kuzmanović Smiljka, radna knjižica izdata od SO Prnjavor 84
Bek Slavko, vozačka dozvola izdata od SUP Prnjavor 76
Đurić Vesna, vozačka dozvola izdata od SUP Prnjavor 77
Đurić Milenko, vozačka dozvola izdata od SUP Prnjavor 77

PUCAREVO

Bužić Predrag, radna knjižica izdata od SO Pucarevo 80
Silajdžić Ismeta, radna knjižica izdata od SO Pucarevo 81
Kajić Ahmet, radna knjižica izdata od SO Pucarevo 87
Omeragić Mihrudin, radna knjižica izdata od SO Pucarevo 89
Mulamuhić Jasminka, radna knjižica izdata od SO Pucarevo 91
Jurišić Pero, Ruda br. 39, indeks br. 12129 77

ROGATICA

Novaković Slava, radna knjižica izdata od SO Rogatica 76
Veljović Goran, odobrenje za rad izdato od SO Rogatica 9
Žunić Hajra, ček. br. 01009624 PBS ekspozitura Rogatica 8

Džindo Gordana, ček. karta br. 1685-7 i čekovi od broja 01142782-790 7862

SANSKI MOST

Kamerić Đemal, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7746
Talić Bahrija, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7747
Terzić Ervin, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7748
Šešum Jadranka, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7750
Ilić Dušan, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7751
Grbić Boro, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7756
Ilišin Marinko, radna knjižica izdata od SO Sanski Most 8136
Jakupović Gospa, radna knjižica izdata od SO Sanski Most 7766
Stanić Stojan, radna knjižica izdata od SO Sanski Most 7772
Praštalo Vlatka, čekovna karta br. 8071-0-2161-14-2813-3 PBS 8419
Jamaković Elmedina, svjedodžba VIII raz. OŠ »Bratstvo« Tomina 8290
Bešičić Ilija, čekovna knjižica PBS OB Sanski Most 8150
Islamčević Šefika, čekovna karta br. 2967-7 i 2 čeka 8167
Kurbegović Amira, čekovna karta br. 142621-0 PBS fil. S. Most 8328
Plavšić Milan, ček. karta br. 80710-1899-3 i čekovi 570861-865 9056
Burnić Nedžad, Husimović, čekovna karta 8879
Aćić Jovanka, tek. račun br. 2520-4 i čekovi od broja 765666-675 9090
Kumalić Dževada, Tomina, svjedodžba VIII raz. Osn. škole Tomina 7763
Banovići Ivan, Kijevo, svjedodžba VIII raz. OŠ »Bratstvo« Tomina 7771
Selimović Jasminka, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7529
Ćatić Asija, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7530
Ćurt Lejla, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7535
Zukić Amir, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7536
Merdanović Ilijaz, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7537
Hasanić Nijaz, lična karta izdata od SUP Sanski Most 7444

SKENDER VAKUF

Vuković Mlađenka, lična karta izdata od SUP S. Vakuf 8556
Đuranović Mira, radna knjižica izdata od SO S. Vakuf 8875
Borojević Vlastimir, Radići, vojna knjižica izdata od SO S. Vakuf 9070
Benić Nebojša, Imljani 148, vojna knjižica 8257

SOKOLAC

Veljković Nadežda, lična karta izdata od SUP Sokolac 8698
Kovačević Mirko, svjedodžba završnog obrazovanja 7741
Veljković Nadežda, Ečimovića 35, tek. račun br. 1495-9 i ček. 1351690 8699
Čolović Branislav, odobrenje za rad br. 9 i dato od SO Sokolac 8734
Cvijetić Goran, Sokolovići, odobrenje br. 03/I-351-144-001/85 8505

SREBRENICA

Obradović Slavoljub, radna knjižica izdata od SO Srebrenica 8004
Salihović Šemso, radna knjižica izdata od SO Srebrenica 8166
Mujkić Edhem, Potočari, svjedodžbe I-IV raz. i diploma 8539
Mustafić Alija, svjedodžba izdata 1988. godine 8351
Huseinović Jasna, M. Tita 72, svjedodžba 8748
Gaiić Ljeposava, Ratkovići, svjedodžba 7758

SREBRENIK

Šabanić Razija, lična karta izdata od SUP Srebrenik 8442
Džanić Mustafa, radna knjižica izdata od SO Srebrenik 8291
Arnautović Dževad, radna knjižica izdata od SO Srebrenik 7784
Husičić Hazim, radna knjižica izdata od SUP Srebrenik 8694
Husić Kemal, radna knjižica izdata od SO Srebrenik 7744

STOLAC,

Šafro Hasan, radna knjižica izdata od SO Stolac 7666
Bošković Karmela, radna knjižica izdata od SO Stolac 7665
Balorda Bajro, A. Behmena 7, oružani list br. 55/83 izdat od SUP Stolac 9190

ŠEKOVIĆI

Mrkajić Miodrag, lična karta izdata od SUP Šekovići 7937
Aščerić Milijan, lična karta izdata od SUP Šekovići 8540
Savić Vesna, lična karta izdata od SUP Šekovići 8420
Sprečaković Zoran, lična karta izdata od SUP Šekovići 7688
Milić Dobrivoje, lična karta izdata od SUP Šekovići 8820
Jovičić Slavko, lična karta izdata od SUP Šekovići 8819
Lukić Zoran, lična karta izdata od SUP Šekovići 9061
Vidović Miroslav, lična karta izdata od SUP Šekovići 8957
Milovanović Radiša, radna knjižica, izdata od SO Šekovići 8163
Pavlović Miladin, radna knjižica izdata od SO Šekovići 7696
Mehmedović Šabanija, G. Snagovo, svjedodžba VIII raz. osnovne škole 8349

TEŠANJ

Dujaković Sanja, Vitkovci, svjedodžba I-IV raz. i diploma MTŠ Tešanj 8507
Hasić Smajo, svjedodžba III razr. ŠPO Tešanj 7717

TITOV DRVAR

Valjak Zdenko, čekovna karta br. 455-0 i čekovi od broja 71421-430 7774
Rodić-Medarević Ljiljana, ček. karta br. 1059-9 i čekovi 084048-050 8663
Kesić Slavko, M. Tita 97, čekovna karta br. 0020358 PBS DD T. Drvar 7857

TRAVNIK

Matković Drago, radna knjižica izdata od SO Travnik 7704
Ćurak Vesna, radna knjižica izdata od SO Travnik 8915
Memić Sabit, radna knjižica izdata od SO Travnik 7670
Pranjić Vladimir, saobraćajna dozvola izdata od SUP Travnik
Kobaš Semir, Brankovac, vozačka dozvola izdata od SUP Travnik 7703
Domić Ivšo, vozačka dozvola izdata od SUP Travnik 7792
Bilić Vlado, Podolac 110, N. Bila, vozačka dozvola izdata od SUP Travnik 7793
Lešić Vlado, vozačka dozvola izdata od SUP Travnik

TREBINJE

Rukometni klub »Leotar« Trebinje, ček 9033
Perinčić Igor, A. Zubčević 19, svjedodžba 8795
Vujović Mileva, J.B. Tita 7, svjedodžba 8786
Šapurić Đuro, G. Crkvice, svjedodžbe I, II, III raz. ŠUP ŠC Trebinje 8662
Jovanović Darko, svjedodžba IV raz. i diploma matemat. fizičke škole 9145
Mizdrak Božidar, Ivanovići bb, svjedodžba II razr. Trgovinske škole 9144
Zečević Biljana, Prljača 13, svjedodžba Srednjoškolskog centra Treb. 8418
Pavić Goran, svjedodžba 9127

TRNOVO

Demir Ibro, svjedodžba VIII raz. OŠ »4. april« Trnovo 8287

TUZLA

Halilović Amel, lična karta izdata od SUP Tuzla 8880
Barčić Rešad, Bukinje, ček. karta br. 352781 i 1 ček 005859 8829
Čerkić Katica, lična karta izdata od SUP Tuzla 9105
Mišković Ivan, lična karta izdata od SUP Tuzla 9068
Ilić Anto, lična karta izdata od SUP Tuzla 7657
Mahmutović Ahmet, lična karta izdata od SUP Tuzla 8315
Gligorević Spasoje, lična karta izdata od SUP Tuzla 8184
Madžarević Biljana, zdravstvene legitimacija izdata u Tuzli 9067
Macanović Drago, radna knjižica izdata od SO Tuzla 7778
Marić Enis, radna knjižica izdata od SO Tuzla 7807
Omazić Samir, Rudolfa Vikića 2, Tuzla, pečat STR-a 8024
Avdagić Šefika, Klebić, M. Tita 35, pasoš izdat od SUP Tuzla 7781
Novak Ivan, oružani list br. 1686 8356
Hadžiarapović Ibrahim, A. Lebeničnik 40, servisna knjižica br. 329168 8355
Salihbašić Mujo, S. Kovačevića 44, vojna knjižica 8185
Marinković Goran, A. Herljevića 14, vojna knjižica 8429
Brković Amir, P. Zahirovića 14, vojna knjižica 8227
Tomić Stevan, M. Smljetovića 21, vojna knjižica 8228
Branković Đorđe, Rudarska 37, indeksa br. 2472/84 8552
Sarajlić Senad, Vražići, Lopare, indeks 8828
Mladenović Aleksandra, indeks br. 6996/88. godinu 8226
Husejnagić Ermina, K. Bilića Crnog 30, indeks br. 6753 7897
Hodžić Aida, svjedodžba III raz. srednje škole 8436
Pandur Nedim, D. Glumina, svjedodžba I razreda 7782
Kovačević Ajša, Titova 87, čekovi serija 12149 8316
Osmanović Nisveta, H. Brkića 103, čekovi br. 06701477, 06701540, 0671574 8318
Muratović Halid, ček. karta br. 172932 i čekovi od 110565-570 8430
Sejranić Samir, D. Lukića 30, ček. karta br. 338814 i čekovi od broja 103841-850, 8551
Radulović Fatima, V. Nazora 6, ček. karta br. 19914-1 i čekovi 139721-740 8754
Kasumović Damir, Čekovi od broj 894503-508 8689
Zahirović Muhamed, čekovi od broja 148522-523, 169359-360 PBS 8676
Jenko Joško, M. tita 68, ček. karta br. 0290098 i čekovi 0447361-380 8667
Bosankić Mijo, Grabovica 194, čekovi od broja 92253-260 TB DD društvo 8666
Moravek Zora, Rudarska 17, ček. karta br. 111542 i čekovi 109261-270 9001
Mešić Damir, I. Kapetanovića 117, čekovna karta 8878
Sejranić Musa, 18. hrvatske br. 15, čekovna knjižica br. 141267 PBS DD 8317
Avdić Mira, čekovna karta br. 00040-1 920
Ahmetspahić Meho, R. Mešković 38, čekovi serije broj 000122017 918
Mehikić Halida, Skojevska 11, ček. karta br. 116-4 i 1 ček 73340 906
Fejzić Zuhra, ček. broj 302863 906
Salković Sanija, I. Mujezinovića 47, ček. karta br. 262576 i čekovi 171608-610 8
Hasanić Mevlija, ček. karta br. 17367 i čekovi broj 479121-130 88

ZENICA

Videnović Ana, lična karta izdata od SUP Zenica 87
Husejnović Ahmet, radna knjižica izdata od SO Zenica 77
Hajdar Nermin, radna knjižica izdata od SO Zenica 771
Senjak Anto, Bul. B. i J. 6, služb. legit. br. 73706 ser. br A 075506 RSUP 920
Čobo Sabrija, Tišina 75, svjedodžba 771

SADRŽAJ

897 Program mjera i aktivnosti za zaštitu okoline za SRBiH 1273
898 Program izgradnje objekata po dugoročnom programu snabdijevanja pitkom vodom stanovništva i privrede BiH u periodu od 1989. do 2010. godine čija je realizacija planirana u periodu od 1991. do 1995. godine, sa izvorima finansiranja 1282
899 Odluka o izuzimanju pojedinih kategorija obveznika poreza od obaveze evidentiranja računa 1286
900 Odluka o dodjeli sredstava iz stalne rezerve SRBiH za 1990. godinu 1286
901 Odluka o izmjeni Odluke o visini naknada za korišćenje podataka premjera i katastra nekretnina 1286
902 Odluka o načinu sticanja sredstava za lične dohotke radnika i rukovodećih radnika organa društveno-političkih zajednica po osnovu posebnih uslova rada, težine i prirode poslova i odgovornosti za njihovo obavljanje 1288
903 Odluka o utvrđivanju novog katastarskog prihoda putem valorizacije 1288
904 Odluka o bližim namjenama, uslovima i načinu korištenja sredstava obezbijeđenih Zakonom o posebnom porezu za obezbjeđenje sredstava za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje 1289
905 Program ulaganja dijela sredstava u razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje u BiH 1290
906 Pravilnik o utvrđivanju procenata ostalih troškova poslovanja za obveznike poreza na dobit od privredne i profesionalne djelatnosti koji porez plaćaju prema ostvarenoj dobiti 1295
907 Naredba o izmjenama Naredbe o načinu evidentiranja računa i naplati dospjelih poreza 1296
908 Naredba o uslovima za otvaranje žiro-računa građana 1296
909 Uputstvo o načinu i postupku za usmjeravanje i korišćenje sredstava koja su obezbijeđena za realizaciju finansijskog plana Republičkog vodoprivrednpg društvenog fonda 1297
910 Uputstvo za izvršenje Odluke o godišnjoj naknadi za upotrebu puta koja se plaća za motorna i priključna vozila i načinu raspodjele sredstava od te naknade između fondova za puteve 1298
911 Uputstvo za izvršenje tač. I i II Odluke o visini naknade za puteve sadržane u maloprodajnoj cijeni benzina i dizel-goriva i o raspodjeli sredstava od te naknade između fondova za puteve 1298
912 Uputstvo o dopuni Uputstva o načinu, postupku i rokovima obračunavanja i plaćanja vodnog doprinosa i posebnih vodoprivrednih naknada 1298
913 Uputstvo o izvršenju čl. 3, 4, 5. i 6. Zakona o posebnom porezu za obezbjeđenje sredstava za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje 1298
914 Uputstvo o postupku primopredaje službenih akata između ukinutih i novoobrazovanih organa uprave 1301
915 Saopštenje 13
916 Saopštenje 13

Rješenje o razrješenju upravnika Okružnog zatvora u Doboju 13
Rješenje o postavljenju glavnog republičkog urbanističko-građevinskog inspektora u Republičkom sekretarijatu za prostorno uređenje i zaštitu okoline 13
Rješenje o razrješenju pomoćnika republičkog sekretara za unutrašnje poslove 13
Rješenje o razrješenju glavnog republičkog inspektora za saobraćaj i veze u Republičkom sekretarijatu za saobraćaj i veze 13
Rješenje o razrješenju glavnog republičkog prosvjetnog inspektora u Republičkom komitetu za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu 130
Rješenje o razrješenju podsekretara u Izvršnom vijeću Skupštine SRBiH 130
Rješenje o postavljenju pomoćnika direktora Republičkog zavoda za društveno planiranje 130
Rješenje o postavljenju zamjenika sekretara Službe za zajedničke poslove republičkih organa 130
Rješenje o postavljenju podsekretara u Izvršnom vijeću Skupštine SRBiH 130
Rješenje o razrješenju upravnika C :ružnog zatvora u Sarajevu 130

USTAVNI SUD BiH
Odluka o ukidanju odredbi člana 19. alineja 4. i člana 34. Pravilnika o pohvalama i nagradama, o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti učenika OOUR-a Drvne struke Bosanska Krupa, u sastavu RO Vaspitno-obrazovni centar »Safet Krupić« Bosanska Krupa, od 17. 2. 1988. godine 1`
Odluka o poništavanju Odluke OOUR-a Tvornica glinice Mostar – RO »Energoinvest« – Aluminij Mostar od 13. 10. 1989. godine 13
Odluka o ukidanju odredaba člana 10. Samoupravnog sporazuma o cijenama smještaja i ishrane studenata u studentskim centrima u SRBiH 130

REPUBLIČKA UPRAVA DRUŠTVENIH PRIHODA
Saopštenje o jedinstvenom koeficijentu za revalorizaciju 130

SAMOUPRAVNA INTERESNA ZAJEDNICA PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA BiH
Zaključak o usklađivanju penzija i novčanih naknada sa kretanjem ličnih dohodaka u oktobru 1990. godine 130

KOLEKTIVNI UGOVORI
Kolektivni ugovor radnika finansijskih organizacija BiH 130

Izdavač: Novinsko-izdavačka organizacija Službeni list SRBiH – Sarajevo, Ul. Magribija 3 – Poštanski fah 3 – Direktor odgovorni urednik Božidar Mićić – Telefoni: direktor 210-021, Uredništvo 213-880, Služba pretplate 215-222 – Oglasi 214-800 »Službeni list SRBiH« izlazi naizmjenično ćirilicom i latinicom – Štampa DP Štamparija »Oslobođenje« Sarajevo – Z štampariju graf. inž. Petar Skert – Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska lista.